

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY WIŃSKO na lata 2015-2024

Spis treści

1. WSTĘP.....	3
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY WIŃSKO	7
3. DIAGNOZA ZJAWISK KRYZYSOWYCH NA TERENIE GMINY	9
4. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I WYZNACZENIE OBSZARU DO REWITALIZACJI	31
5. PLAN REWITALIZACJI	53
6. LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH (LISTA A)	63
7. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH (LISTA B)	89
8. WDRAŻANIE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	104
9. SPÓJNOŚĆ LPR-U Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY	114
10. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW, ORAZ GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY WIŃSKO W PROCES REWITALIZACJI.....	125

1. WSTĘP

Procesy rozwoju lokalnego mają w polskich realiach różne oblicza. Bywa, że polegają na ekspansji na nowe, dogodnie położone tereny inwestycyjne przy wykorzystaniu relatywnie łatwych do uruchomienia kapitałów zewnętrznych. Przed prawdziwym wyzwaniem stają jednak ci, którzy mają przed sobą to, co w dużym stopniu zniszczone, opuszczone, zmarginalizowane, często brudne i brzydkie, czyli zdegradowane. Odkrycie i uruchomienie ukrytego potencjału ludzi i miejsc nazywamy dumnie rewitalizacją. Rozumiemy ją jako planową działalność ludzi polegająca na wyprowadzaniu „ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, [...] w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki; skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji” (ust. 1 art. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji). Władze lokalne Wińsko podjęły trud zmierzenia się z tą skomplikowaną i trudną materią.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko na lata 2015–2024 ma być nową jakością ze względu na swoją prospołeczną orientację. Tworząc go, poszukiwano tych elementów, które współdecydują o możliwościach trwałego i zrównoważonego rozwoju społecznego, starano się nadać procesom rewitalizacyjnym ludzki wymiar i w potencjale mieszkańców szukać czynników przyszłego sukcesu. Podejście takie to zasadniczy wymóg przy konstruowaniu takich dokumentów, wynikający z *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020* Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. wraz ze zmianami z dnia 2 sierpnia 2016 r., a także z ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko na lata 2015–2024 nawiązuje do wcześniej zakończonych prac nad *Strategią Rozwoju Gminy Wińsko na lata 2016–2026* oraz nad *Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wińsko na lata 2016–2026*.

Pozwoliło to na wykorzystanie przy diagnozowaniu potrzeb rewitalizacyjnych i planowaniu samego procesu rewitalizacji znaczących zasobów danych zgromadzonych podczas prac nad wymienionymi dokumentami strategicznymi gminy. Zbliżony horyzont czasowy tworzenia głównych dokumentów strategicznych i programowych w gminie to skuteczny sposób na zachowanie spójności. W sytuacji, gdy gmina posiada nowo opracowaną *Strategię Rozwoju*, pozwolono sobie w części diagnostycznej niniejszego dokumentu skupić się wyłącznie na diagnozie zjawisk kryzysowych w Gminie oraz jej poszczególnych obszarach. Nie powtarzano wielu danych zebranych i zawartych w *Strategii Rozwoju*, opisujących sytuację Gminy na tle województwa i kraju.

W trakcie prac nad wyżej wymienionymi dokumentami strategicznymi zrealizowano intensywne studia badawcze, które wykorzystano przy opracowywaniu *Lokalnego Programu Rewitalizacji*. Obejmowały one:

- analizę danych zastanych;
- indywidualne wywiady pogłębione z wójtem, skarbnikiem gminy, kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, innymi wybranymi pracownikami Urzędu Gminy;
- zogniskowane wywiady pogłębione z liderami lokalnymi oraz z młodzieżą;
- badania ankietowe na reprezentatywnej próbie dorosłych mieszkańców gminy (N=250, kwotowy dobór próby z uwzględnieniem rozkładu w populacji dwóch cech: płci oraz miejsca zamieszkania – sołectwa) na temat warunków życia w gminie;
- oraz warsztaty z mieszkańcami.

Powstały w czasie tego procesu materiał zawarty został w następujących dokumentach (dalej będziemy się do nich odwoływać za pomocą skróconych nazw):

- *Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016–2026*;
- *Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016–2026*;
- *Raport z ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Wińsko na lata 2010–2015*;
- *Raport o stanie Gminy Wińsko*;
- *Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu*.

Ich analiza stanowić będzie podstawę pierwszej części niniejszej diagnozy.

Przygotowawcza faza prac nad tworzeniem *Lokalnego Programu Rewitalizacji* także obejmowała trzy zogniskowane wywiady pogłębione, tym razem z sołtysami, przedstawicielami organizacji pozarządowych i nauczycielami, które zrealizowano w lutym i marcu 2016 roku. Ich rezultatem jest kolejne źródło wykorzystywane w pierwszej części niniejszego dokumentu:

- *Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko.*

Przygotowano także dokument pod nazwą:

- *„Daleko od szosy”. Analiza potrzeb rewitalizacyjnych Gminy Wińsko z delimitacją obszaru zdegradowanego,*

Którego konkluzje stanowią integralną część niniejszego *Programu Rewitalizacji*.

W niniejszym dokumencie w mniejszym zakresie sięgać będziemy po inne dokumenty planistyczne Gminy, a także, głównie w celach porównawczych, po publicznie dostępne dane statystyczne *Banku Danych Lokalnych* prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny.

Jak więc widać, diagnoza potrzeb rewitalizacyjnych opierać się będzie zarówno na badaniach jakościowych, jak i ilościowych. Niedoceniane w tego typu opracowaniach metody jakościowe umożliwiają bowiem dostrzeżenie zjawisk, które umykają suchym statystykom. W takiej gminie jak Wińsko, gdzie poziom rzeczywistej partycypacji społecznej w procesach tworzenia lokalnych strategii i programów jest rzeczywiście wysoki, udało się w trakcie badań jakościowych (wywiadów, spacerów badawczych etc.) zgromadzić bogactwo materiału empirycznego.

Z kolei delimitacji obszaru zdegradowanego na terenie gminy ma ściśle ilościowy charakter. *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020* Ministra Infrastruktury i Rozwoju oraz *Wytyczne programowe IZ RPO WD dotyczące zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji (lub dokumentów równorzędnych)*

w perspektywie finansowej 2014–2020 nakazują określić granice obszaru zdegradowanego na podstawie obiektywnych i mierzalnych wskaźników odniesionych do wartości dla całej gminy. Aby więc uczynić zadość stawianym wymaganiom, przedstawimy krótkie uzasadnienie doboru wskaźników zastosowanych w delimitacji, a następnie zaprezentujemy ich wartości uzasadniające wytyczenie obszaru zdegradowanego.

Przedkładany *Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko na lata 2015–2024* jest efektem współpracy i zaangażowania władz lokalnych, Zespołu do spraw Rewitalizacji, pracowników Urzędu, przedstawicieli instytucji publicznych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, zaproszonych do współpracy konsultantów, a nade wszystko: mieszkańców gminy. Dokument został opracowany w sposób uspołeczniony. Włączenie strony społecznej zostało zaplanowane i wpisane również w etap wdrażania zapisów programu, ich monitorowania oraz ewaluacji, a także wprowadzania ewentualnych modyfikacji i aktualizacji.

Na niniejszy dokument składa się kilka głównych części. Są to:

- diagnoza negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej z identyfikacją potrzeb rewitalizacyjnych,
- wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji,
- deklaracja wizji, celów i kierunków działań rewitalizacji,
- lista A i B projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- opis komplementarności zaplanowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz przewidywanych ram finansowych *Programu*,
- zarys systemu wdrażania, monitoringu i ewaluacji *Programu*,
- analiza spójności *Programu* z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy,
- opis mechanizmów włączania mieszkańców i ich grup w proces rewitalizacji.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY WIŃSKO

Gmina Wińsko położona jest w północnej części województwa dolnośląskiego, w odległości około 60 kilometrów od Wrocławia, stolicy województwa. Wraz z gminami Brzeg Dolny oraz Wołów wchodzi w skład powiatu wołowskiego. Gmina Wińsko jest drugą co do wielkości gminą w powiecie. Jej powierzchnia wynosi 250 km², co stanowi prawie 37 % powierzchni powiatu wołowskiego. Od północy graniczy z gminami Jemielno i Wąsosz, od południa z gminą Wołów, od wschodu z gminami Prusice i Żmigród, natomiast od zachodu, poprzez koryto rzeki Odry, z gminami Ścinawa oraz Rudna.

Gmina Wińsko leży na pograniczu trzech mezoregionów geograficznych: Wzgórz Trzebnickich, Obniżenia Ścinawskiego oraz Kotliny Żmigrodzkiej. Gminę charakteryzuje duża różnorodność geograficzna i bogate walory przyrodnicze oraz krajobrazowe. Wzgórza Trzebnickie leżą w środkowej i południowej części gminy. Ich długość wynosi około 60 km. W większości są to spiętrzone wzniesienia morenowe zlodowacenia środkowopolskiego. Najwyższe szczyty Wzgórz Trzebnickich na obszarze gminy to Wzgórze Wińskie o wysokości dochodzącej do 202 m n.p.m. Obniżenie ścinawskie to nizinny region naturalny, leżący wzdłuż Odry, obejmujący jej prawy dopływ – rzekę Jezierzycę. Obszar Obniżenia Ścinawskiego jest interesujący pod względem krajobrazowym. Kotlina Żmigrodzka jest mezoregionem o znacznym obniżeniu, którego utworzenie nastąpiło w okresie plejstocenu. Na obszarze Kotliny Żmigrodzkiej występują głównie bory sosnowe. Na jej dnie odnotowuje się istnienie osadów aluwialnych, glacialnych i fluwioglacialnych.

Nazwa Wińsko pochodzi od słowa winnica lub winorośl i związana jest z faktem uprawiania na pobliskich wzgórzach winorośli. Obecnie w gminie Wińsko istnieje 14 winnic w tym większość założona w 2001 roku. Liczą one od kilku do kilkudziesięciu krzewów winorośli i wszystko wskazuje na to, że będą się dalej rozwijały.

Wińsko jest najrzadziej zaludnioną gminą powiatu wołowskiego (34 os./km²), z gęstością zaludnienia dwukrotnie mniejszą niż w powiecie (70 os./km²) i czterokrotnie mniejszą niż w województwie (146 os./km²)¹. Zamieszkują ją 8381 osób według stanu na koniec 2015 r. Brak w niej miast; funkcje centrum pełni najludniejsza wieś – Wińsko – zamieszкана przez 1644 osób, co stanowi około 20% mieszkańców gminy². Kolejne stosunkowo duże wsie to mniejszy od Wińska dwukrotnie Krzelów i czterokrotnie Orzeszków. Strategiczna rola Wińska w gminie nie ulega jednak wątpliwości; decyduje o tym potencjał ludnościowy, ulokowanie tam Urzędu Gminy i innych instytucji gminnych, centralne położenie na skrzyżowaniu głównych szlaków komunikacyjnych, koncentracja infrastruktury społecznej (Gminny Ośrodek Kultury, ośrodek zdrowia, szkoły, przedszkole, kościoły) i znaczenie gospodarcze (liczne sklepy, punkty usługowe, targowisko).

¹ GUS, *Bank Danych Lokalnych*; wszędzie, gdzie nie podano inaczej dane na rok 2015.

² Dane Urzędu Gminy w Wińsku na dzień 31.12.2015 r.

3. DIAGNOZA ZJAWISK KRYZYSOWYCH NA TERENIE GMINY

LUDNOŚĆ

Gmina Wińsko leży na północnym skraju województwa dolnośląskiego w powiecie wołowskim. Słabo zaludniona, położona z dala od dużych miast i głównych szlaków komunikacyjnych, przeważnie rolnicza, wydaje się przyjezdnemu urokliwa, wręcz sielska. Niewielkie wsie i przysiółki rozłożone pośród urozmaiconego krajobrazu, od Kotliny Żmigrodzkiej na wschodzie przez malownicze wzgórza w środkowej części gminy aż po nadodrzańskie rozlewiska na zachodzie, strzeliste wieże Wińska i jego pusty dziś rynek, świadczący o długiej miejskiej przeszłości, rozsiane po całej gminie pamiątki minionych lat, stare cmentarze, kościoły, pałace i zabytki techniki tworzą wyczuwany przez obcych nastrój spokoju i nostalgii.

Gmina Wińsko systematycznie się wyludnia. Niepokojąca jest zarówno skala depopulacji, jak i dynamika, zwłaszcza w porównaniu z danymi dla powiatu.

Tabela 1. Zmiany liczby ludności

Nazwa	zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat wołowski	12,8	-3,3	-1,9	-2,9	-2,7	-5,2
Wińsko	12,3	-9,3	-4,2	-5,8	-4,6	-10,0

Źródło: GUS, BDL.

Na zmniejszanie się liczby ludności wpływają przyrost naturalny i migracje. W obu tych obszarach odnotować można niepokojące zjawiska. Przyrost naturalny w gminie jest od kilku lat ujemny i przejawia tendencję spadkową. Niekorzystnie też wypada na tle powiatu.

Tabela 2. Przyrost naturalny

Nazwa	przyrost naturalny na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat wołowski	-0,5	-2,0	-1,1	-0,8	-0,8	-3,5
Wińsko	0,6	-3,1	-0,8	-2,3	-2,5	-5,4

Źródło: GUS, BDL.

Dane dotyczące salda migracji wewnętrznych wskazują na stałe wyprowadzanie się mieszkańców gminy, częściej kobiet niż mężczyzn, poza jej obszar.

Tabela 3. Saldo migracji wewnętrznych

Saldo migracji wewnętrznych		2010	2011	2012	2013	2014	2015
		[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
ogółem	Powiat wołowski	42	-30	17	-61	-22	-13
	Wińsko	-11	-55	-7	-39	-7	-21
mężczyźni	Powiat wołowski	35	-6	21	-23	9	-1
	Wińsko	-6	-29	6	-13	1	-8
kobiety	Powiat wołowski	7	-24	-4	-38	-31	-12
	Wińsko	-5	-26	-13	-26	-8	-13

Źródło: GUS, BDL.

Najważniejszym skutkiem pogłębiającego się ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji jest zmiana struktury wiekowej ludności, przejawiająca się z jednej strony zmniejszaniem się odsetka mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, a z drugiej zwiększaniem się odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. (Za GUS: ludność w wieku przedprodukcyjnym – 17 lat i mniej; ludność w wieku produkcyjnym dla mężczyzn – 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat; ludność w wieku poprodukcyjnym: mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej).

Tabela 4. Struktura wiekowa ludności gminy Wińsko według ekonomicznych kategorii wieku.

Ludność [%]	2010	2011	2012	2013	2014	2015
W wieku przedprodukcyjnym	19,7	19,2	18,8	18,3	18,0	17,6
W wieku produkcyjnym	63,0	63,4	63,5	63,5	63,3	63,3
W wieku poprodukcyjnym	17,3	17,4	17,7	18,2	18,6	19,1

Źródło: GUS, BDL.

Konsekwencje tego stanu rzeczy będą zapewne wielorakie. W sferze gospodarczej przewidywać można przede wszystkim mniejszy napływ potencjalnych pracowników na lokalny rynek pracy, ale też mniejszy udział wśród mieszkańców osób młodych, u progu kariery zawodowej, być może przedsiębiorczych i zdolnych nie tylko kreować nowe miejsca

pracy w ramach dotychczasowego modelu rozwoju gminy, ale i gotowych zmieniać jej gospodarcze oblicze. W sferze społecznej rosnący udział osób starszych oznaczać będzie wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne, zarówno te świadczone przez członków rodzin, jak i przez instytucje gminne, organizacje pozarządowe czy podmioty komercyjne. Z pewnością też wzrośnie popyt na świadczenia systemu ochrony zdrowia.

Mieszkańcy gminy w wywiadach już dziś zwracają uwagę na problemy osób starszych:

„U nas też jest ciężko tym osobom w podeszłym wieku. Bo ciężko jest się ruszyć i dojechać do kościoła, do lekarza, do urzędu gminy. To muszą kogoś prosić. Ja chodzę i im pomagam, tym starszym ludziom. Oni dzwonią do mnie i proszą. Ja im też od razu przekazuję telefonicznie informacje. Te starsze osoby się zamykają w domach. Z tym mają problem, nieraz jakąś receptę załatwić, czy coś”³.

Procesy, o których tu mówimy, czyli zmniejszanie się liczby ludności oraz zmiana struktury wiekowej populacji nie są charakterystyczne wyłącznie dla gminy Wińsko. Zachodzą w skali regionu, kraju, a wręcz Europy. W Wińsku jednak są w porównaniu do jego najbliższego otoczenia szczególnie nasilone. Istnieją ponadto lokalne uwarunkowania, które sprawiają, że odwrócenie trendów w ciągu najbliższych lat okaże się trudniejsze niż gdzie indziej.

W Wińsku – jak w całym kraju – w wiek rozrodzcy wchodzić będą roczniki mniej liczne, odkładające decyzje o rodzicielstwie i preferujące przeważnie model rodziny z jednym dzieckiem lub dwojgiem dzieci. W niewielu jednak gminach towarzyszy temu tak obojętny, a niekiedy niechętny stosunek do własnego miejsca zamieszkania. Mieszkańcy większości gmin zazwyczaj pozytywnie oceniają je jako miejsce do życia, gdy tymczasem respondenci w gminie Wińsko równie często wystawiają swojej gminie noty pozytywne, jak i negatywne⁴. W *Raporcie z sondażu* czytamy: „Widoczna symetria rozkładu odpowiedzi powinna być jednak interpretowana jako sygnał bez wątplenia negatywny” tym bardziej, że „mieszkańcy gminy [deklarują że], gdyby mogli, raczej wyprowadziliby się niż pozostali na miejscu. Co

³ *Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko*, s. 8-9.

⁴ *Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu*, s. 9.

znamiennie, tylko niespełna 1/4 respondentów chciałaby, żeby ich dzieci mieszkały w przyszłości na terenie gminy, podczas gdy zdecydowanie więcej (2/5) nie chce tego.”⁵.

Jeden z uczestników wywiadu grupowego na pytanie, czy Wińsko to dobre miejsce do życia odpowiada w typowy sposób: „*To zależy dla kogo. Powiedzmy dla nas w ustatkowanym wieku to tak, dla młodych to raczej nie. Nie ma miejsc pracy, rozrywki. Nie ma gdzie pójść, gdzie się spotkać. Dla nas ustatkowanych to już tak*”⁶.

Oznacza to, że poprawa sytuacji ekonomicznej mieszkańców gminy może, paradoksalnie, pogorszyć sytuację demograficzną, przynajmniej krótkookresowo. Niewykluczone, że posiadający większe zasoby odważniej podejmować będą decyzje o przeprowadzce, a zamożniejsi rodzice więcej zainwestują w start swoich dzieci w dorosłe życie poza obszarem gminy.

Rekomendacje

Wobec prawdopodobnej niemożliwości skutecznego przeciwdziałania zmianom demograficznym podejmować należy działania zmierzające do złagodzenia ich niekorzystnych następstw, zwłaszcza w sferze społecznej. Zalecamy:

- realizację działań edukacyjnych kształtujących postawy przedsiębiorcze wśród młodzieży;
- wspieranie początkujących, zwłaszcza młodych przedsiębiorców (jako jeden ze sposobów przeciwdziałania wyjazdom młodych do okolicznych gmin i dużych miast);
- prowadzenie promocji gminy jako dobrego miejsca do życia;
- animowanie działań na rzecz integracji mieszkańców gminy, zwłaszcza integracji międzypokoleniowej;

⁵ Tamże, s. 9-10.

⁶ Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko, s. 4.

- propagowanie postaw prozdrowotnych wśród mieszkańców, w szczególności wśród osób w wieku senioralnym;
- aktywizację seniorów, w tym tworzenie infrastruktury dla działalności stowarzyszeń i nieformalnych grup mieszkańców;
- wzmocnienie potencjału Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i organizacji pozarządowych w obszarze usług opiekuńczych;
- dalsze dostosowywanie ciągów komunikacyjnych i budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.

Skutki niekorzystnych procesów demograficznych ujawniać się będą prawdopodobnie na terenie całej gminy. Ponieważ w procesie rewitalizacji ważne jest nierozpraszczenie energii i środków, należy skoncentrować działania miejscu, którego wpływ na gminę jest najsilniejszy. Naturalnie miejscem takim jest wieś Wińsko. Stąd najskuteczniej oddziaływać będą na gminę zarówno projekty „twarde”, infrastrukturalne, jak i „miękkie”, społeczne; możliwe też będzie wykorzystanie istniejącego potencjału w postaci infrastruktury i położenia.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I RYNEK PRACY

Chociaż krajobraz gminy, jej słabe zaludnienie i brak miast zdają się sugerować, że dominującym segmentem gospodarki jest rolnictwo, przeczą temu obiektywne dane oraz wypowiedzi samych mieszkańców. Jak czytamy w *Raporcie z ewaluacji*: „*Słaba bonitacja gleb oraz brak innowacji, jak i duży stopień polaryzacji gospodarstw rolnych (duże kilkuset hektarowe, oraz niewielkie między 5-10 ha) nie sprzyjają rozwojowi rolnictwa na obszarze gminy*”⁷. Obserwację tę potwierdzają dane o strukturze gospodarstw rolnych ze względu na ich powierzchnię, jak i o strukturze powierzchni rolnych ze względu na klasę gruntów zawarte w *Raporcie o stanie gminy Wińsko*⁸. Wprawdzie podczas badań ankietowych niemal 1/3 mieszkańców wskazywała rolnictwo jako gałąź gospodarki, na którą powinna stawiać gmina, to jednak w tym samym pytaniu więcej wskazań uzyskało przetwórstwo rolno-

⁷ *Raport z ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Wińsko na lata 2010-2015*, s. 15.

⁸ *Raport o stanie gminy Wińsko*, s. 14-15.

spożywcze, a najwięcej – prawie dwa razy więcej niż rolnictwo – przemysł nieuciążliwy dla środowiska⁹. W sondażu jedynie 15,4% respondentów zadeklarowało, że praca we własnym gospodarstwie rolnym jest dla nich głównym źródłem utrzymania, aż 56,5% ankietowanych natomiast jako główne źródło dochodu w gospodarstwie domowym wskazało pracę najemną wykonywaną na podstawie umowy o pracę¹⁰. Takiej pracy zaś, jak zauważali zgodnie uczestnicy warsztatów, rolnictwo nie generuje.

A to właśnie brak pracy jest w zgodnej opinii mieszkańców największym problemem w gminie. Twierdzi tak czterech na każdym pięciu respondentów. (Trzech na pięciu za największy problem uważa dojazdy do pracy, do czego jeszcze powrócimy. Inne opcje wybierała nie więcej niż 1/3 badanych. W pytaniu można było wskazać trzy odpowiedzi)¹¹.

Ocena mieszkańców znajduje potwierdzenie w danych GUS. Gmina Wińsko charakteryzuje się wysokim bezrobociem na tle powiatu, województwa i kraju. Pomimo że stopa bezrobocia w gminie w ostatnich latach spada, to jej poziom w relacji do stopy ogólnokrajowej, wojewódzkiej i powiatowej pozostaje niezmienny. Bezrobocie w gminie jest około dwukrotnie wyższe niż średnio na Dolnym Śląsku i o 25-30% wyższe niż w powiecie.

Tabela 5. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Odsetek bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
POLSKA	7,9	8,0	8,7	8,8	7,5	6,5
DOLNOŚLĄSKIE	7,8	7,5	8,3	8,2	6,6	5,5
Powiat wołowski	11,4	11,0	12,4	12,1	9,8	8,0
Wińsko	13,4	13,3	14,9	14,7	12,2	10,5
kobiety	16,1	16,2	16,9	16,5	14,5	12,5

⁹ Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu, s. 14-15.

¹⁰ Tamże, s. 6-7.

¹¹ Tamże, s. 11-12.

mężczyźni	11,2	10,9	13,3	13,3	10,3	8,8
------------------	------	------	------	------	------	-----

Źródło: GUS, BDL.

W przeciwieństwie do problemów demograficznych bezrobocie silnie różnicuje poszczególne wsie w gminie. W jednych stopa bezrobocia osiąga bardzo niski poziom (np. 35% średniej gminnej w Boraszycach Małych, 26% w Kleszczowicach, 17% w Stryjnie), w innych bardzo wysoki (177% średniej gminnej w Białawach Wielkich, 281% w Staszowicach). Szczegółowe dane dla poszczególnych wsi zawiera rozdział delimitacyjny.

Szczególnie dewastujące dla sfery społecznej są: bezrobocie osób młodych, bezrobocie osób po 50 roku życia oraz bezrobocie długotrwałe. Bezrobocie ludzi młodych opóźnia ich start w dorosłe życie, usamodzielnienie się i decyzje o rodzicielstwie. Mieszkańcy gminy Wińsko postrzegają je jako ważny problem: *„Młodym jest w ogóle w naszym kraju ciężko. Bo raz, że ciężko jest znaleźć pracę, jakieś mieszkanie. Ileś lat temu wstecz były mieszkania zakładowe, teraz młodzi muszą wszystko sami”*¹². Mniej obecne w świadomości społecznej wydają się natomiast problemy osób starszych, które utraciły pracę. Być może wśród bezrobotnych w grupie wiekowej powyżej 50 lat dominują w Wińsku osoby, które pracy nie miały już wcześniej, a zatem długotrwałe bezrobotni.

Skutki społeczne długotrwałego braku pracy są oczywiste. Bezrobocie długotrwałe upośledza kompetencje niezbędne do funkcjonowania na rynku pracy. Zmienia na niekorzyść sposób funkcjonowania gospodarstwa domowego w aspekcie ekonomicznym i społecznym: ponieważ zazwyczaj niemożliwe jest długotrwałe utrzymanie dotychczasowego modelu konsumpcji (nawet przy zgromadzonych oszczędnościach), następuje stopniowe zmniejszenie wydatków na potrzeby kulturalne, edukacyjne, z czasem także zdrowotne. Dotknięte długotrwałym bezrobociem osoby i ich rodziny z reguły popadają z czasem w ubóstwo. Często bezrobocie takie degradowuje więzi międzyludzkie, zarówno wewnątrzrodzinne, jak i pozarodzinne.

¹² Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko, s. 12.

Myśląc o przyczynach bezrobocia, zwłaszcza długotrwałego, uczestnicy wywiadów zwracali uwagę na uwarunkowania podmiotowe: wygodnictwo (*„moim zdaniem to jest wygodnictwo. Ja mam mamę, która codziennie jeździ do pracy 15 km, do lasu, żeby sobie dorobić”*¹³) i niezaradność (*„Najtrudniej jest u nas tym niezaradnym”*¹⁴). Cechy te postrzegane są przez mieszkańców jako dziedziczne (*„To wygodnictwo pokoleniowe, z pokolenia na pokolenie”*¹⁵) i związane z popegeerowskim charakterem niektórych wsi (*„Najgorzej żyje się części mieszkańców popegeerowskich. [...] oni się w tej rzeczywistości nie odnaleźli. Oni nie umieją pracować systematycznie. Oni są bardzo pracowici i są bardzo wydajni, ale to są pracownicy dwóch trzech dni. Na krótki dystans. Dzisiaj jakąś fuchę złapią, wieczorem już przepijają. Jak próbowali znaleźć pracę, no to do nich przyłgnęło, że do pierwszej zaliczki albo do pierwszej wypłaty”*¹⁶), lecz przy tym niekoniecznie zawinione.

Wśród obiektywnych czynników związanych z wysokim poziomem bezrobocia wymienić trzeba przede wszystkim bariery komunikacyjne: oddalenie niektórych wsi od głównych szlaków, brak komunikacji zbiorowej na znacznym obszarze gminy, zły stan nawierzchni dróg. Przypomnijmy, że 3/5 respondentów w badaniach ankietowych wskazywało trudności z dojazdem do pracy jako jeden z najważniejszych problemów w gminie. Wśród determinant jakości życia badani wystawili najniższe oceny właśnie za jakość i dostępność transportu zbiorowego (średnio 1,89 w szkolnej skali ocen od 1 do 6), dostępność dróg rowerowych (2,04) oraz jakość nawierzchni dróg (2,09)¹⁷. W wypowiedziach uczestników wywiadów grupowych da się zauważyć, iż „połączenie ze światem” należy do najważniejszych kryteriów oceny własnej wsi. Oto charakterystyczny passus: *„Nieszczęsna Morzyna, nie ma żadnej głównej drogi przelotowej, tam jeździ tylko szkolny autobus”*¹⁸; z kolei o Orzeszkowie:

„Bardzo mi się podoba ta wioska. Dobrze się w niej czuję. To dobre miejsce do życia, jest pociąg, jest łatwy dostęp do wielu miejsc [...] to jest dobre miejsce do życia

¹³ Tamże, s. 13.

¹⁴ Tamże, s. 12.

¹⁵ Tamże, s. 13.

¹⁶ Tamże, s. 12.

¹⁷ *Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu*, s. 13.

¹⁸ *Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko*, s. 13.

ponieważ jest pociąg. Dojazd do pracy jest rewelacyjny: do Wołowa, Wrocławia. Jeżeli chodzi o dojazd do pracy to jest rewelacja”¹⁹.

Konsekwencje problemów komunikacyjnych są wielorakie. Po pierwsze, pojawia się kategoria osób zbyt ubogich, żeby pracować, dla których koszty generowane przez dojazd czynią podjęcie pracy w znacznym oddaleniu od miejsca zamieszkania po prostu nieopłacalnym. Po drugie – co niekoniecznie zresztą jest zjawiskiem negatywnym – zwiększają się oczekiwania pracobiorców w stosunku do pracodawców. Jak podkreślali uczestnicy warsztatów, mieszkańcy gminy szukają nie jakiegokolwiek pracy, lecz pracy legalnej i opłacanej na tyle dobrze, by otrzymywane wynagrodzenie rekompensowało koszty i trudy dojazdu. Po trzecie, zły stan dróg zwiększa koszty funkcjonowania gospodarstw domowych oraz przedsiębiorców korzystających w pracy lub w drodze do pracy z własnego samochodu, generując potrzebę dodatkowych, często kosztownych napraw²⁰. Nic więc dziwnego, że modernizacja dróg (wraz remontem lub budową chodników i dróg rowerowych) wskazywana była przez mieszkańców w badaniach ankietowych jako zdecydowanie najważniejszy z priorytetów inwestycyjnych na najbliższe lata²¹.

Jedną z recept na brak pracy może się okazać stymulowanie przedsiębiorczości mieszkańców. Gmina Wińsko na tle powiatu wypada źle zarówno pod względem liczby podmiotów z rejestrze REGON, jak i liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Tabela 6. Podmioty w rejestrze REGON.

Nazwa	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat wołowski	800	782	806	824	833	842
Wińsko	590	599	609	633	628	617

Źródło: GUS, BDL.

¹⁹ Tamże, s. 5.

²⁰ Wspomnieć też można o innych konsekwencjach barier komunikacyjnych, nie związanych z omawianą tu problematyką pracy i przedsiębiorczości: zmniejszeniu bezpieczeństwa ruchu drogowego czy mniejszej integracji mieszkańców gminy.

²¹ *Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu*, s. 16-17.

Tabela 7. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Nazwa	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat wołowski	56	53	55	56	56	56
Wińsko	47	48	48	49	48	46

Źródło: GUS, BDL.

W badaniach ankietowych z kolei mniej niż jeden na dwudziestu mieszkańców gminy zadeklarował, że własna działalność gospodarcza jest podstawowym źródłem dochodu w gospodarstwie domowym²². Tymczasem jak czytamy w *Raporcie z ewaluacji*: „Na terenie gminy nie realizuje się żadnego programu propagującego postawę przedsiębiorcze wśród młodzieży”²³. Efekty tego zaniedbania relacjonują mieszkańcy:

„Ja właśnie rozmawiałam z córką. I się okazało, że ona nie ma bladego pojęcia o tym, jak założyć firmę, że trzeba zapłacić podatki, ZUS. Przy tym, jak się zaczęła dopytywać jak, to przeraziło ją to na tyle, że dała sobie spokój. I przydałaby się taka instytucja, która poprowadziłaby ją krok po kroku. Takie dokumenty się wypełnia i we wszystkim pomożemy. [...] Niejeden młody człowiek miałby pomysł na założenie firmy. Tylko ta niewiedza, jak to zrobić, strach przed konsekwencjami, to odstrasza”²⁴.

Oczywiście wspieranie przedsiębiorczości wśród mieszkańców nie może ograniczać się do działań edukacyjnych adresowanych do młodzieży. Także „dorośli” przedsiębiorcy oczekują wsparcia o charakterze „know how”, udzielanego np. w ramach Inkubatora Przedsiębiorczości, oraz inwestycji w infrastrukturę sprzyjającą prowadzeniu działalności gospodarczej: oprócz remontów dróg wymienia się w tym kontekście przede wszystkim dostęp do szerokopasmowego Internetu i przebudowę targowiska w Wińsku²⁵. Modernizacja targowiska mogłaby być impulsem do rozwoju przetwórstwa rolno-

²² Tamże, s. 6-7.

²³ *Raport z ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Wińsko na lata 2010-2015*, s. 15.

²⁴ *Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko*, s. 14.

²⁵ *Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016-2026*, s. 25-26.

spożywczego, w tym wytwarzania produktów regionalnych, oraz ożywienia handlu przetworzonymi i nieprzetworzonymi produktami spożywczymi.

Rekomendacje

W świetle powyższych analiz wskazane są:

- remonty nawierzchni dróg, zwłaszcza prowadzących do miejscowości Wińsko oraz łączących wieś o znacznym stopniu degradacji społecznej z Wińskiem lub drogami o dobrym standardzie;
- budowa sieci dróg rowerowych na obszarach zdegradowanych;
- remonty i budowa chodników na obszarach zdegradowanych;
- modernizacja targowiska w Wińsku;
- utworzenie Lokalnego Inkubatora Przedsiębiorczości w Wińsku;
- działania na rzecz upowszechnienia dostępu do szerokopasmowego Internetu i zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu;
- sprzyjanie samoorganizacji środowiska lokalnych przedsiębiorców;
- realizacja działań edukacyjnych kształtujących postawy przedsiębiorcze wśród młodzieży;
- utworzenie klubu integracji społecznej w Wińsku i prowadzenie w nim działań na rzecz aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych z obszaru zdegradowanego.

UBÓSTWO I POMOC SPOŁECZNA

Najczęstszym efektem bezrobocia, zwłaszcza długotrwałego, jest ubóstwo. Skala tego zjawiska jest na terenie gminy Wińsko znaczna, co wyraźnie ilustruje poniższe zestawienie porównujące odsetek osób objętych środowiskową pomocą społeczną w gminie, powiecie i województwie w 2014 r.:

Tabela 8. Udział osób objętych środowiskową pomocą społeczną w ogóle ludności.

Odsetek osób objętych	Ogółem
-----------------------	--------

środowiskową pomocą społeczną	2010	2011	2012	2013	2014
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
DOLNOŚLĄSKIE	-	-	-	-	5,8
Powiat wołowski	-	-	-	-	7,9
Wińsko	15,8	13,8	14,0	13,0	12,8

Źródło: Raport o stanie gminy Wińsko, s. 15.

Pomimo to mieszkańcy gminy nie czują się biedni. Łącznie aż $\frac{3}{4}$ uważa sytuację ekonomiczną swojej rodziny za średnią lub dobrą. Należy jednak zauważyć, że ta „średnia” to życie od pierwszego do pierwszego. Bliższa analiza poszczególnych kategorii wydatków pokazała, że około połowa respondentów biorących udział w sondażu musiała zrezygnować z powodów finansowych z wypoczynku lub wyposażenia domu, a więcej niż $\frac{1}{4}$ z leczenia lub zakupu odzieży i obuwia²⁶.

Tabela 9. Ocena funkcjonowania własnego gospodarstwa ekonomicznego pod względem ekonomicznym.

Odsetek odpowiedzi	[%]
Bardzo dobrze, niczego nam nie brakuje	6,4
Raczej dobrze, żyjemy dość dostatnio	34,8
Średnio, żyjemy od pierwszego do pierwszego	42,8
Raczej źle, wystarcza nam jedynie na podstawowe potrzeby	14,4
Bardzo źle, żyjemy bardzo biednie	1,7

Źródło: Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu, s. 7

Ubóstwo mierzone liczbą rodzin korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców znacząco różni od siebie poszczególne wsie w gminie. Z jednej strony mamy miejscowości, w których wskaźnik ten znacząco przewyższa średnią gminną: w Morzynie ponad czterokrotnie, w Aleksandrowicach prawie trzykrotnie. Z drugiej strony w Baszynie,

²⁶ Raport o stanie gminy Wińsko, s. 7-8.

Buszkowicach, Iwnie czy Wrzeszowie mieszkańców korzystających z pomocy społecznej na 1000 osób jest około trzykrotnie mniej niż przeciętnie. Fakt ten wykorzystamy w drugiej części analizy do wyznaczenia obszaru dotkniętego stanem kryzysowym w sferze społecznej.

Warto zauważyć, że w populacji wsi na terenie gminy występuje dość silna pozytywna korelacja pomiędzy liczbą rodzin korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców a liczbą osób korzystających ze wsparcia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych także przeliczoną na 1000 mieszkańców (współczynnik korelacji Pearsona $r > 0,6$)²⁷. Innymi słowy, lokalizacja problemów alkoholowych w znacznym stopniu pokrywa się z lokalizacją ubóstwa na terenie gminy.

Dodajmy ponadto, na podstawie informacji pozyskanych podczas wywiadów i warsztatów, że alkoholizm nie jest problemem silnie obecnym w świadomości mieszkańców. Nikt nie przeczy, że występuje, ale najwyraźniej nie wpływa na codzienne życie i nie bywa wiązany ani z przestępczością (mieszkańcy zresztą czują się bezpiecznie w swojej gminie²⁸), ani z przemocą w rodzinie. Swobodnie mówiąc: ci co piją, to piją, ale nikomu nie wadzą.

Główne powody przyznania pomocy społecznej przez GOPS w Wińsku to niezmiennie od lat, w kolejności od najczęstszego: bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność²⁹

Osobną sprawą jest poczucie, że świadczenia pomocy społecznej są źle adresowane. Jego wyrazem są choćby następujące głosy:

„Jest poczucie, że pomoc społeczna nie spełnia takiej roli jak powinna. Nie dostają Ci, którzy zasługują, często ci, którzy nic nie robią”; „Są osoby, które znam, gdzie ojciec pracuje w Niemczech, dziewczyny super ubrane i gadżety, a matka korzysta z pomocy społecznej. To jest właśnie taka bieda”³⁰.

Oczywiście mieszkańcy rozumieją zazwyczaj, że wina nie leży po stronie pracowników GOPS-u: („Ta pomoc to nie zależy od GOPS-u, one wiedzą, że w tej rodzinie się te pieniądze przepije,

²⁷ Na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

²⁸ Aż 64,8% respondentów stwierdziło, że spokój i bezpieczeństwo należą do głównych atutów ich miejscowości. Więcej wskazań, bo 81,4%, miała tylko odpowiedź: „zielono i blisko przyrody”. Patrz: *Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu*, s. 11.

²⁹ *Raport o stanie gminy Wińsko*, s. 16.

³⁰ *Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko*, s. 13.

ale muszą dać. Albo że tu brakuje pieniędzy, ale one o tym wiedzą, są widelki i nie mogą dać³¹”), niemniej u wielu pozostaje poczucie niesprawiedliwości. Dlatego tak ważne jest, by GOPS nie kojarzył się jedynie z rozdawaniem pieniędzy. Można to osiągnąć przez położenie większego nacisku na pozafinansowe formy pomocy, współdziałanie w realizacji wybranych zadań z organizacjami pozarządowymi (np. w przypadku usług opiekuńczych) oraz prowadzenie na większą skalę działań z obszaru integracji społecznej (np. zbudowanie efektywnego systemu wsparcia dla rodzin w sytuacjach kryzysowych obejmującego m.in. pomoc prawną i psychologiczną) itp.³². Zmiana wizerunku nie będzie łatwa, ale warto podejmować mierzące ku temu starania.

Działania integrujące społeczność lokalną prowadzić należy tak, by objęły one możliwie największą część mieszkańców gminy. Są jednak miejsca, na których należy skoncentrować szczególny wysiłek. Po pierwsze to Wińsko („*Wińsko jest specyficzne, za duże na wieś i ciężko jest się ludziom zebrać tak jak w tych małych wsiach*”³³), którego mieszkańcy w jakimś stopniu doświadczają nietypowego dla mniejszych wsi zjawiska anonimowości i atomizacji życia społecznego. Po drugie – wsie wyraźnie podzielone, takie jak np. Przyborów („*Ja mam wioskę, która dzieli się na rolników indywidualnych i były PGR. Wioska sobie i PGR sobie*”³⁴), gdzie silne więzi pomiędzy grupami mieszkańców uległy rozerwaniu lub nigdy nie powstały.

Rekomendacje

W zakresie pomocy społecznej i przeciwdziałania dysfunkcjom społecznym istotna jest konsekwentna realizacja zapisów *Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych* oraz ich koncentracja na obszarach o zdiagnozowanym stanie kryzysowym w sferze społecznej. Priorytetowe działania w kontekście rewitalizacji to:

³¹ Tamże.

³² Dłuższą listę pożądanych i co najważniejsze planowanych zadań w tym zakresie znaleźć można w: *Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2026*, s. 24-27.

³³ *Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko*, s. 7.

³⁴ Tamże.

- przygotowanie infrastruktury dla centrum integracji społecznej, klubu seniora oraz centrum organizacji pozarządowych lub instytucji o podobnych funkcjach, ulokowanej w Wińsku;
- opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu wsparcia dla rodzin, w szczególności dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych ubóstwem;
- animowanie współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi – zwłaszcza z obszarów zdegradowanych – i włączenie ich jako partnerów w działania na rzecz integracji społecznej rozwiązywania problemów społecznych.

ŚRODOWISKO I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Gmina Wińsko posiada liczne walory przyrodnicze³⁵, które, właściwie wykorzystane, mogłyby stać się podstawą rozwoju turystyki, a przede wszystkim stanowić dla samych mieszkańców atrakcyjny teren odpoczynku i rekreacji. Na środowisku przyrodniczym jako zasobie gminy ciężą jednak, zdaniem uczestników wywiadów, trzy nierozwiązane problemy: śmieci, ścieków i zbiorników wodnych.

Mieszkańcy gminy, pytani o atuty własnych miejscowości, najczęściej wybierają odpowiedź „zielono, blisko przyrody” (81% wskazań), rzadko zaś „czysto” (jedynie 19%)³⁶. Dopytywani w wywiadach grupowych, wyjaśniali:

„U nas jest taka piaskowania. [...] I obok tego zaczęli wywozić śmieci. Pan leśniczy pozwolił, żeby przywozić tam gruz i jak zaczęli pozwalać, to już tam wszystko zaczęli przywozić”; „To wyrzucanie śmieci to jest taka głupia mentalność ludzi, bo nie wystawię przed bramę worka z butelkami po wódce, bo wstyd. Sąsiad będzie szedł i zobaczy. To bierze w samochód, jedzie i wyrzuca do rowu, a za śmieci i tak płaci, i tak płaci”; „Skoro o śmieciach rozmawiamy, to najgorzej jest z Wińskiem. Na drodze Słonecznej tam jest lasek, w lasku [...] gorzej jak źle, tam są nagrobki, śmieci”³⁷.

³⁵ Opisano je pokrótce w: *Raport o stanie gminy Wińsko*, s. 21-22.

³⁶ *Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu*, s. 10-11.

³⁷ Wszystkie cytaty w akapicie: *Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko*, s. 16.

Dotychczasowe starania zmierzające do likwidacji problemu nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Jak czytamy w *Raporcie z ewaluacji*: „Przed uchwaleniem planu na lata 2010-2015 zlokalizowano na terenie gminy 6 dzikich wysypisk. Celem planu była likwidacja ich wszystkich, jednak nie powiodło się to”³⁸. Dziś według danych Urzędu Gminy znana jest lokalizacja 25 nielegalnych wysypisk odpadów, w tym 12 na działkach gminnych i 13 na innych (prywatnych, należących do Agencji Nieruchomości Rolnych lub Nadleśnictwa). Trudno ocenić, w jakim stopniu mamy do czynienia ze wzrostem liczby wysypisk, a w jakim z dokładniejszą ich inwentaryzacją. Niewątpliwie jednak problem pozostaje, a być może nawet narasta.

Fizycznej likwidacji dzikich wysypisk towarzyszyć muszą działania w sferze społecznej, które zapobiegą odtwarzaniu się problemu w przyszłości. Powinny to być z jednej strony działania edukacyjne, promujące postawy dbałości o środowisko naturalne, z drugiej zaś inicjatywy na rzecz integracji społecznej mieszkańców. Wzmacniając więzi społeczne mieszkańców poszczególnych wsi, zwiększać będziemy siłę mechanizmów „kontroli sąsiedzkiej”. Ten czynnik odegrał prawdopodobnie niebagatelną rolę w wyeliminowaniu problemu spalania śmieci. Dziś już, zdaniem uczestników wywiadów, mieszkańcy pilnują się nawzajem: „Boją się, bo zaraz ktoś krzyczy”³⁹.

Drugim nabrzmiałym problemem w zakresie środowiska jest gospodarka ściekami. Jedyną miejscowością skanalizowaną na terenie gminy jest Wińsko. Z sieci kanalizacyjnej korzystają tam niemal wszystkie gospodarstwa domowe, punkty handlowo-usługowe, zakłady przemysłowe i budynki użyteczności publicznej. Co więcej, zdecydowana większość ścieków komunalnych i przemysłowych trafia do lokalnej oczyszczalni, której moc przerobowa znacznie przekracza obecne zapotrzebowanie⁴⁰. Kwestią do rozwiązania pozostaje więc

³⁸ *Raport z ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Wińsko na lata 2010-2015*, s. 25.

³⁹ *Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko*, s. 17.

⁴⁰ Jak czytamy w *Banku Danych Lokalnych*: „Wielkość oczyszczalni charakteryzują dwa wskaźniki: wskaźnik objętości ścieków możliwych do oczyszczenia w ciągu doby (przepustowość oczyszczalni) i umowny wskaźnik tzw. „równoważna liczba mieszkańców (RLM)». «Równoważna liczba mieszkańców (RLM)» jest to liczba wyrażająca wielokrotność ładunku zanieczyszczeń zawartych w ściekach w stosunku do jednostkowego ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych od jednego mieszkańca w ciągu doby.[...] np. [...] liczba 1000 oznacza [...], że ta oczyszczalnia może oczyścić ścieki wytworzone przez 1000 osób”. RLM dla oczyszczalni w Wińsku wynosi 2929 osób, podczas gdy korzysta z niej ok. 1600 osób. Jej moc przerobowa na dobę wynosi 837,5 m³, a ilość oczyszczanych ścieków na dobę to 301,2 m³. Dane o wartości RLM pochodzą z:

wyłącznie stan sieci kanalizacyjnej, która według danych Urzędu Gminy w 2/3 ma ponad 20 lat i wymagać będzie w niedalekiej przyszłości modernizacji lub wymiany⁴¹.

Zgoła inaczej wygląda sytuacja poza obszarem Wińska. Na terenie gminy w 2014 roku funkcjonowało zaledwie 37 przydomowych oczyszczalni ścieków, większość nieczystości bytowych trafiała więc (i trafia nadal) do 2025 zbiorników bezodpływowych, zwanych popularnie szambami⁴². Zasadniczy problem z nimi jest nienowy. Jak nieco eufemistycznie ujmuje to pisany przed kilkunastu laty *Program ochrony środowiska gminy Wińsko*: „Wysokie koszty wywozu ścieków powodują, że zbiorniki ulegają »rozszczelnieniu« a gromadzone tam ścieki trafiają do gruntu i wód gruntowych lub wód powierzchniowych (rowów)”⁴³.

Zdaniem mieszkańców sytuacja w tym zakresie nie zmieniła się do dziś. Oto ich typowe relacje:

„U nas jest problem z szambami. Ja chodziłam po domach, interesuje mnie to w sprawie stawu i pytam się, co pani ma: szambo, a kiedy pani ostatnio wywoziła szambo: kobita się w siebie zapadła [...] wie pani my tam do rowu. Co drugi dom jest tak podłączony”.

„Ja sobie robiłam listę, u nas są 42 numery i 5 oczyszczalni, reszta się deklaruje, że ma szambo. Są osoby, które nawet szamba nie mają, to nie było uwzględnione na tej liście. Np. Jest budynek starej szkoły i będzie awantura z mieszkańcami, bo oni legalnie pompują to szambo w park. Tam nigdy odkąd ja jestem sołtysem, to nie było szambiarki”⁴⁴.

Mieszkańcy Wińska jasno formułują swoje oczekiwania w stosunku do władz gminy. Postulat rozbudowy i modernizacji sieci kanalizacyjnej uzyskał drugie najwyższe poparcie (po postulacie remontów dróg) w badaniach ankietowych, i to zarówno w pytaniu zamkniętym,

GUS, *Bank Danych Lokalnych*, pozostałe z: *Raport o stanie gminy Wińsko*, s. 17.

⁴¹ Gorzej ma się rzecz z siecią wodociągową, która jest starsza niż 20 lat i wymaga modernizacji lub wymiany na 99,5% swojej długości na terenie gminy. Dane pozyskane z Urzędu Gminy, patrz: *Raport o stanie gminy Wińsko*, s. 17-19.

⁴² Tamże, s. 17.

⁴³ *Program ochrony środowiska gminy Wińsko*, s. 112.

⁴⁴ Oba cytaty: *Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko*, s. 16.

gdzie respondenci wybierali jedną spośród kilkunastu proponowanych opcji, jak i w pytaniu otwartym, w którym proszeni byli o samodzielne określenie priorytetowych inwestycji w gminie na najbliższe lata⁴⁵. Oczywiście hasła „kanalizacja”, powtarzające się w kwestionariuszach ankiet i w dyskusjach podczas warsztatów, nie należy rozumieć dosłownie. Rozległość gminy, niewielka gęstość zaludnienia i rozproszona zabudowa czynią tworzenie wspólnej sieci kanalizacyjnej inwestycją prawdopodobnie nieracjonalną ekonomicznie i środowiskowo. Niemniej w głosach mieszkańców słyszeć trzeba wyraźne oczekiwanie jakiegoś rozwiązania problemu ścieków w całej gminie.

Dla znacznej części mieszkańców poprawa gospodarki ściekami stanowić będzie pierwszy, niezbędny krok na drodze do zagospodarowania zbiorników wodnych w gminie. Ich wykorzystanie wymaga bowiem – oprócz dbałości o infrastrukturę wokół nich – zatrzymania postępującej eutrofizacji spowodowanej czynnikami antropogenicznymi, w tym głównie niekontrolowanym zrzutem ścieków.

Jeszcze inne problemy w sferze środowiskowej identyfikuje *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wińsko*, opracowany w listopadzie 2015 roku. Wymienia on jako słabą stronę gminy m.in.: wysoką energochłonność obiektów użyteczności publicznej, przekraczanie standardów ochrony powietrza oraz znaczną liczbę indywidualnych źródeł zanieczyszczeń powodujących tzw. niską emisję⁴⁶. Wśród środków zaradczych postuluje zaś m.in.: kompleksową termomodernizację obiektów gminnych, budowę ścieżek rowerowych na terenie gminy, remonty i modernizację dróg, modernizację oświetlenia ulicznego⁴⁷.

Rekomendacje

Niezbędne działania w obszarze środowiska obejmują:

- likwidację dzikich wysypisk śmieci;
- stopniową modernizację sieci kanalizacyjnej na terenie wsi Wińsko, zsynchronizowaną z inwestycjami drogowymi na tym obszarze;

⁴⁵ *Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu*, s. 16-17.

⁴⁶ *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wińsko*, s. 65-66.

⁴⁷ Tamże, s. 70-74.

- zwiększenie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy;
- realizację zadań zapisanych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej, w szczególności w zakresie termomodernizacji budynków gminnych, remontów i modernizacji dróg gminnych i powiatowych, budowy ścieżek rowerowych i modernizacji oświetlenia ulicznego;
- prowadzenie stałej edukacji ekologicznej poprzez np. programy edukacyjne w szkołach, festyny ekologiczne dla mieszkańców, akcje informacyjne itp. skoncentrowane głównie na obszarach zdegradowanych środowiskowo;
- wszelkie działania z obszaru integracji społecznej, wzmacniające związek z własną miejscowością i gminą oraz budujące poczucie odpowiedzialności na stan środowiska, prowadzone zwłaszcza na obszarach zdegradowanych;
- upowszechnianie informacji o walorach przyrodniczych gminy.

PRZESTRZEŃ PUBLICZNA I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Mieszkańcy gminy nie mają problemów ze zidentyfikowaniem największych deficytów w zakresie przestrzeni publicznej i infrastruktury społecznej. Najbardziej doskwiera im brak kąpieliska oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej⁴⁸.

Zadanie rewitalizacji zalewu w obrębie geodezyjnym Jakubikowice (w pobliżu drogi z Wińska do wsi Słup) wpisano do *Strategii Rozwoju Lokalnego*⁴⁹, przypisując mu wysoki priorytet. Pomysł cieszy się powszechnym poparciem. Mieszkańcy, zwłaszcza młodzi, chętnie snują szczegółowe plany (np. uruchomienia tam w przyszłości wypożyczalni kajaków i rowerów wodnych), pragnąc wykorzystać to miejsce do prowadzenia sezonowej działalności usługowej i handlowej.

Zalew ten nie jest jedynym zbiornikiem wodnym, który mieszkańcy chcieliby przywrócić do życia:

„Ja jestem orędownikiem tej sprawy: stawy! To jest rzecz, która by nas urządziła pod względem agroturystyki, jakiejś tam rekreacji. Ludzie wtedy wychodzą, każdy ciągnie

⁴⁸ Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu, s. 12.

⁴⁹ Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016-2026, s. 25.

nad wodę. [...] Jakbyśmy mieli sieć takich stawów, to wtedy chłopaki jeżdżą na ryby, zabierają ze sobą żony i dzieci. Młodzież się idzie kąpać. Przy tym się robi festyny. [...] My mamy taki plan, chcemy pozyskać pieniądze z odnowy wsi i z gminy i chcemy robić staw. Odłożyliśmy trochę z funduszu sołectkiego”⁵⁰.

Inne zbiorniki wodne, które z racji niedużych rozmiarów nie staną się kąpieliskami ani łowiskami, mieszkańcy pragną wykorzystać jako część, czasem centralną, terenów rekreacyjnych w poszczególnych wsiach, doceniając ich potencjalne walory estetyczne.

Od terenów sportowo-rekreacyjnych mieszkańcy oczekują atrakcji, których nie da się stworzyć we własnym zakresie. Jak mówią:

„Z tych placów zabaw, to nikt nie korzysta”; „Dzisiaj jest tendencja do rekreacji na własnym podwórku. Każdy ma swój piękny płotek, trawniczek, basenik, pergola i roślinki”; „I mamy odpowiedź dlaczego nie korzystamy z placów zabaw, bo na każdym podwórku jest plac zabaw”⁵¹.

Dlatego przestrzenie publiczne o celach sportowo-rekreacyjnych powinny oferować coś więcej. Wśród zadań, które mieszkańcy sformułowali podczas prac nad Strategią Rozwoju Lokalnego i zapisali w dokumencie, są m. in.: przebudowa boiska (stadionu) w Wińsku, budowa boisk wielofunkcyjnych w kilku innych wsiach, budowa małego gaju (parku linowego) dostosowanego do różnych grup wiekowych, tworzenie siłowni na świeżym powietrzu⁵². Oczekują zatem, jak można sądzić, nie tyle dużej liczby takich obiektów, ile raczej coraz wyższego standardu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Interesujący jest fakt, że mieszkańcy, pytani w sondażu o najlepszy sposób na zwiększenie roli Wińska w subregionie, wskazywali najczęściej poprawę estetyki gminy poprzez remonty budynków i ulic⁵³. Jak okazało się podczas warsztatów łączą przy tym ściśle dwa aspekty przestrzeni publicznej: estetykę i funkcjonalność. Chcą nie tylko móc się sprawnie przemieszczać po odremontowanych drogach, chodnikach i ścieżkach rowerowych oraz mieć

⁵⁰ Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko, s. 16.

⁵¹ Tamże, s. 20.

⁵² Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016-2026, s. 27-29.

⁵³ Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu, s. 17.

się dokąd wybrać, aby odpocząć, bawić się i spotkać z sąsiadami. Chcą też żyć w przestrzeni, z której będą dumni: zadbanej, uporządkowanej, czystej. Chcieliby jej wszędzie, ale największe oczekiwania mają w stosunku do Wińska, zwłaszcza zaś jego centrum – Rynku wraz z przyległymi ulicami. Nieliczni puszczają wodze fantazji i podrzucają pomysł odbudowy ratusza, który niegdyś wznosił się na środku Rynku. Realisci mówią o odnowie elewacji siedziby Urzędu Gminy, remoncie kilku kamienic, nowych chodnikach, latarniach i ławkach. Wszystkie te głosy świadczą jednak o tym, że od zrewitalizowanej przestrzeni mieszkańcy oczekują nie tylko lepszego wypełniania funkcji *stricte* praktycznych, lecz także odpowiadania ich ambicjom i potrzebom godnościowym.

Mieszkańcy gminy są dumni z zespołu pałacowo-klasztornego w Głębowicach i chcieliby, aby takich miejsc było więcej. Marzą o tym, by udało się uratować także pozostałe zabytki. Z nostalgią mówią np. o Przyborowie:

„U nas był piękny pałac, to było biuro PGR-u, tam jeszcze funkcjonował klub Ruchu, tam był na etacie pracownik. Kino objazdowe do nas przyjeżdżało.[...] Pracowaliśmy, uczyliśmy się, pomagaliśmy rodzicom, czy pozamiatać podwórko, tak było odliczone, że o 20.00 musieliśmy być w klubie. I rano do pracy. [...] Teraz mamy ten problem, że ten pałac, jest jak w latach 90-tych w Głębowicach. [...] To wszystko stoi puste. Kiedyś to wszystko kwitło”⁵⁴.

Dodają też: *„W każdej jednej [wsi] mamy takie budynki pałacowe”⁵⁵*. I jakkolwiek zdają sobie sprawę, że niewiele mogą zrobić – budynki te nie są ich własnością i wymagają gigantycznych nakładów – bardzo przeżywają postępującą na ich oczach degradację zabytkowej zabudowy gminy.

Mieszkańców gminy cechuje zresztą wysoka wrażliwość na stan miejsc świadczących o przeszłości Wińska i okolic. Zarówno podczas warsztatów poświęconych tworzeniu *Strategii Rozwoju Lokalnego*, jak i *Lokalnego Programu Rewitalizacji* wielokrotnie z troską przypomniano o cmentarzu żydowskim, terenie dawnego cmentarza ewangelickiego, relikwie synagogi czy starym młynie Wińsku. Miejsca te, jak można sądzić, zajmują szczególne miejsce

⁵⁴ *Raport zbiorczy z wywiadów grupowych przeprowadzonych z liderami społecznymi Gminy Wińsko*, s. 18.

⁵⁵ Tamże.

w świadomości mieszkańców, a ich ochrona postrzegana jest jako obowiązek lokalnej wspólnoty.

Rekomendacje

Z przedstawionych wyżej powodów lokalny program rewitalizacji powinien zawierać m.in. projekty:

- rewitalizacji zalewu w Jakubikowicach, obejmujący oczyszczenie zbiornika, przeznaczenie jego części na kąpielisko i stworzenie wokół niego infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;
- modernizacji boiska wraz z towarzyszącą mu infrastrukturą w pobliżu szkoły w Wińsku (z perspektywą utworzenia w tym miejscu Gminnego Centrum Sportu i Rekreacji);
- tworzenia dobrze wyposażonych przestrzeni o funkcji sportowo-rekreacyjnej w pozostałych wsiach na obszarze zdegradowanym, w szczególności z wykorzystaniem zbiorników wodnych;
- rewitalizacji Rynku w Wińsku w celu wzmocnienia jego funkcji centrotwórczych;
- remontów wybranych miejsc o znacznych walorach historyczno-kulturowych w celu utrzymania istniejących lub nadania im nowych funkcji (przy selekcji przedsięwzięć kierując się m.in. znaczeniem tych miejsc dla mieszkańców).

4. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I WYZNACZENIE OBSZARU DO REWITALIZACJI

DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO – PROCEDURA POSTĘPOWANIA

Delimitację (wyznaczenie granic) obszaru zdegradowanego na terenie gminy Wińsko przeprowadzono, kierując się zapisami ustawy z dnia 9 października o rewitalizacji, w szczególności art. 4 ustęp 1 oraz art. 9, jak również *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* z dnia 3 lipca 2015 r. zatwierdzonych przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju. W obu tych dokumentach zwraca się uwagę na konieczność zastosowania obiektywnych i weryfikowalnych mierników oraz metod badawczych dostosowanych do lokalnych uwarunkowań, ponadto przywołuje się tę samą definicję obszaru zdegradowanego jako miejsca w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych (wymieniając *explicite*: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), przy jednoczesnym występowaniu w nim negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

Aby uczynić zadość przywołanym wyżej warunkom, procedura delimitacji obszaru zdegradowanego została przeprowadzona w dwóch etapach: 1) wyznaczenia obszaru w stanie kryzysowym ze względu na występujące w nim negatywne zjawiska społeczne; 2) analizy wybranych wskaźników gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych celem ustalenia, czy na obszarze w stanie kryzysowym występują negatywne zjawiska w tychże sferach.

Pierwszym krokiem był wybór tzw. jednostek analizy. Zdecydowano, że dane, które posłużyły do delimitacji obszaru zdegradowanego, zbierane będą na poziomie poszczególnych sołectw. Założono bowiem, że na obszarach wiejskich pełnią one rolę zbliżoną do roli tzw. jednostek (układów) urbanistycznych na terenach miejskich i charakteryzują się spójnością społeczną,

są homogeniczne pod względem morfologicznym i stanowią całość pod względem funkcjonalnym⁵⁶.

W kolejnym kroku dokonano wyboru negatywnych zjawisk świadczących o stanie kryzysowym w sferze społecznej oraz listy ich wskaźników. Ułatwieniem okazał się bogaty materiał empiryczny, zarówno jakościowy, jak i ilościowy, zebrany podczas prac nad Strategią Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko oraz podczas wywiadów i warsztatów z mieszkańcami przeprowadzonych w celu diagnozy potrzeb rewitalizacyjnych gminy. Dzięki niemu możliwa okazała się identyfikacja najważniejszych problemów społecznych i wyodrębnienie wśród nich takich, które nie rozkładają się na terenie gminy równomiernie, lecz tworzą obszary szczególnej koncentracji (obszary w stanie kryzysowym). Założono przy tym, iż wybór wskaźników dla zidentyfikowanych negatywnych zjawisk społecznych, powinien być kompromisem pomiędzy trafnością a rzetelnością. Innymi słowy, wskaźniki takie powinny z jednej strony dostarczać istotnych informacji służących ocenie natężenia negatywnych zjawisk społecznych, z drugiej zaś być dostępne w postaci aktualnych, wiarygodnych i możliwych do weryfikacji danych.

Za najistotniejsze zjawiska negatywne w gminie Wińsko w sferze społecznej uznano bezrobocie i ubóstwo. Uwzględnienie tych wskaźników w procedurze delimitacji było więc oczywiste. Zdecydowano się także wziąć pod uwagę poziom alkoholizmu, bezpieczeństwa i kapitału społecznego. Alkoholizm wydaje się problemem społecznym najczęściej towarzyszącym biedzie i ubóstwu, do tego jego częstotliwość jest względnie łatwo mierzalna na poziomie przyjętych jednostek analizy (liczba osób korzystających ze wsparcia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Bezpieczeństwo, jakkolwiek nie jest pierwszoplanowym problemem w gminie, silnie różnicuje poszczególne jej części, i także może być oceniane na podstawie wiarygodnych liczbowych danych (liczby stwierdzonych czynów karalnych). Z kolei za uwzględnieniem kapitału społecznego (mierzonego liczbą organizacji pozarządowych w poszczególnych sołectwach) przemawiały dwie okoliczności: stricte lokalny, ograniczony do konkretnej wsi zasięg działalności większości z nich, a zatem możliwość traktowania ich liczby na 1000 mieszkańców jako miary aktywności społecznej

⁵⁶ Założenie to generalnie potwierdziło się w toku wywiadów i warsztatów z mieszkańcami.

w sołectwie, oraz zastanawiająco mały udział organizacji pozarządowych w pracach nad Strategią Rozwoju Lokalnego i pierwszych warsztatach poświęconych Lokalnemu Programowi Rewitalizacji⁵⁷.

W konsekwencji przyjęto następującą listę podstawowych wskaźników degradacji społecznej:

1. dla bezrobocia
 - odsetek długotrwale bezrobotnych w ogóle ludności sołectwa na dzień 31 grudnia 2015 r.,
 - odsetek bezrobotnych do 25 roku życia w ogóle ludności sołectwa na dzień 31 grudnia 2015 r.,
 - odsetek bezrobotnych po 50 roku życia w ogóle ludności sołectwa na dzień 31 grudnia 2015 r.;
2. dla ubóstwa
 - liczba rodzin objętych pomocą społeczną na 1000 ludności w 2015 r.;
3. dla alkoholizmu
 - liczba osób korzystających ze wsparcia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 1000 ludności w 2015 r.;
4. dla bezpieczeństwa
 - liczba stwierdzonych czynów karalnych (wykroczeń i przestępstw) na 1000 ludności w 2015 r.;
5. dla kapitału społecznego
 - liczba organizacji pozarządowych według siedziby na 1000 ludności stanu na dzień 30 kwietnia 2016 r.

⁵⁷ Jak widać do wyznaczania obszaru zdegradowanego nie posłużono się żadnymi wskaźnikami poziomu edukacji. Stało się tak z dwóch powodów. Po pierwsze, narzekania na poziom edukacji nigdy nie pojawił się w czasie wywiadów i warsztatów; przeciwnie – mieszkańcy w badaniach sondażowych dość wysoko ocenili działalność gminnych instytucji oświatowych. (Patrz: Gmina Wińsko w opinii mieszkańców. Raport z sondażu, s. 13-14.). Po drugie, liczba uczniów kończących edukację podstawową i gimnazjalną w danym roczniku z poszczególnych sołectw jest tak mała, że osiągnane przez nich wyniki nie mogą stać się podstawą wiarygodnych analiz w skali przyjętych jednostek analizy.

Jako poziom referencyjny przyjęto średnią wartość danego wskaźnika w gminie. Przekroczenie wartości referencyjnej dla każdego zjawiska negatywnego skutkowało przypisaniem sołectwu jednego punktu⁵⁸. W przypadku bezrobocia punkt przyznawano za przekroczenie któregośkolwiek wskaźnika⁵⁹. Uznano, że stan kryzysowy w sferze społecznej występuje w sołectwach, które uzyskały więcej niż połowę możliwych do zebrania punktów.

Na zakończenie zestawiono wybrane wskaźniki negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Zgodnie z przywołanymi wyżej aktami prawnymi wskazano jako obszar zdegradowany tę część gminy, gdzie koncentracja negatywnych zjawisk społecznych współwystępuje z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z wymienionych sfer.

WYZNACZENIE OBSZARU DOTKNIĘTEGO STANEM KRYZYSOWYM W SFERZE SPOŁECZNEJ

Poniższa tabela zawiera wartości wskaźników bezrobocia dla poszczególnych sołectw oraz wartości dla gminy jako całości. Wartości przekraczające poziom referencyjny wyróżniono, a sołectwom, które takie wartości uzyskały, przypisano w ostatniej kolumnie punkt.

⁵⁸ W przypadku kapitału społecznego o jego złym stanie świadczy przekroczenie przez wskaźnik wartości referencyjnej „w dół”, tzn. mniejsza liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców od średniej gminnej.

⁵⁹ Jak uzasadniano wcześniej, każda z tych form bezrobocia (bezrobocie długotrwałe, bezrobocie osób do 25 roku życia, bezrobocie osób po 50 roku życia) ma inne, lecz znaczące i negatywne skutki społeczne. Ponadto przyjęty sposób liczenia wskaźników bezrobocia wśród osób z poszczególnych grup wiekowych jest wrażliwy na strukturę wiekową mieszkańców sołectwa, bowiem liczbę bezrobotnych w danej kategorii odnosi się do ogółu ludności (ze względu na trudności z pozyskaniem danych o liczebności poszczególnych grup wiekowych mieszkańców sołectw). By złagodzić wynikające stąd trudności metodologiczne, przyjęto zasadę przyznawania jednego punktu za przekroczenie dowolnego wskaźnika bezrobocia. Punkty te jednak nie sumują się. Innym słowy, sołectwo otrzymuje jeden punkt, gdy bezrobocie długotrwałe, bezrobocie osób do 25 roku życia lub bezrobocie osób po 50 roku życia osiąga w nim poziom wyższy niż średnia wartość odpowiedniego wskaźnika w całej gminie. W przeciwnym razie, czyli gdy żaden z tych wskaźników nie przekracza średniej gminnej, sołectwu nie przyznaje się punktu.

Tabela 10. Wskaźniki bezrobocia w sołectwach i ich stosunek do średniej wartości w gminie Wińsko.

I.p.	SOŁECTWA	(1) odsetek długotrwale bezrobotnych w ogóle ludności	(2) odsetek bezrobotnych do 25 r. ż. w ogóle ludności	(3) odsetek bezrobotnych pow. 50 r. ż. w ogóle ludności	stosunek (1) do średniej wartości w gminie	stosunek (2) do średniej wartości w gminie	stosunek (3) do średniej wartości w gminie	PUNKTY
1	Aleksandrowice	2,70%	1,35%	2,70%	0,66	1,03	1,83	1
2	Baszyn	1,97%	0,99%	0,00%	0,48	0,75	0,00	0
3	Białawy Małe	1,81%	0,60%	0,60%	0,44	0,46	0,41	0
4	Białawy Wielkie	8,59%	1,84%	2,45%	2,10	1,40	1,66	1
5	Boraszyce Małe	2,33%	0,00%	0,00%	0,57	0,00	0,00	0
6	Boraszyce Wielkie	3,53%	1,18%	0,00%	0,86	0,90	0,00	0
7	Brzózka	4,17%	2,08%	0,00%	1,02	1,59	0,00	1
8	Budków	4,94%	0,62%	3,09%	1,21	0,47	2,09	1
9	Buszkowice Małe	1,19%	1,19%	1,19%	0,29	0,91	0,80	0
10	Chwałkowice	4,94%	2,47%	2,47%	1,21	1,88	1,67	1
11	Dąbie	5,56%	0,00%	4,17%	1,36	0,00	2,82	1
12	Domanice	2,60%	3,90%	0,00%	0,64	2,97	0,00	1
13	Głębowice	4,75%	1,13%	2,04%	1,16	0,86	1,38	1
14	Grzeszyn	1,67%	1,67%	1,67%	0,41	1,27	1,13	1
15	Gryżyce	2,06%	2,06%	0,00%	0,51	1,57	0,00	1
16	Iwno	5,71%	1,43%	1,90%	1,40	1,09	1,29	1
17	Jakubikowice	2,86%	2,86%	2,86%	0,70	2,18	1,93	1
18	Kleszczowice	1,69%	0,00%	0,00%	0,42	0,00	0,00	0
19	Kozowo	4,24%	2,54%	1,69%	1,04	1,94	1,15	1
20	Konary	5,46%	0,55%	1,09%	1,34	0,42	0,74	1
21	Krzelów	3,44%	0,49%	1,11%	0,84	0,37	0,75	0
22	Łazy	5,13%	3,85%	2,56%	1,26	2,93	1,73	1
23	Małowice	5,25%	1,93%	0,83%	1,29	1,47	0,56	1
24	Moczydlnica	5,69%	0,95%	4,27%	1,39	0,72	2,88	1
25	Morzyna	2,86%	1,43%	2,86%	0,70	1,09	1,93	1
26	Orzeszków	4,26%	1,79%	1,79%	1,04	1,37	1,21	1
27	Piskorzyna	6,53%	2,08%	2,08%	1,60	1,58	1,40	1
28	Przyborów	6,67%	1,11%	2,22%	1,63	0,85	1,50	1
29	Rajczyn	0,76%	0,76%	0,00%	0,19	0,58	0,00	0
30	Rogów Wołowski	4,08%	2,04%	4,08%	1,00	1,55	2,76	1
31	Rudawa	7,32%	1,83%	1,22%	1,79	1,39	0,82	1
32	Słup	0,00%	0,00%	1,56%	0,00	0,00	1,06	1
33	Smogorzówek	2,42%	1,61%	0,81%	0,59	1,23	0,55	1
34	Smogorzów Wielki	2,59%	2,07%	0,52%	0,63	1,58	0,35	1
35	Stryjno	0,00%	0,57%	0,00%	0,00	0,43	0,00	0
36	Staszowice	14,81%	5,56%	7,41%	3,63	4,23	5,01	1

37	Turzany	4,67%	0,93%	1,87%	1,15	0,71	1,26	1
38	Węglewo	bd	bd	bd	bd	bd	bd	0
39	Węgrzce	3,78%	1,62%	1,08%	0,93	1,24	0,73	1
40	Wińsko	3,68%	1,31%	1,48%	0,90	0,99	1,00	1
41	Wrzeszów	1,28%	0,00%	0,00%	0,31	0,00	0,00	0
42	Wyszęcice	3,97%	0,72%	0,36%	0,97	0,55	0,24	0
GMINA WIŃSKO		4,08%	1,31%	1,48%				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wołowie i Urzędu Gminy w Wińsku.

Następna tabela zawiera wartości wskaźnika ubóstwa dla poszczególnych sołectw oraz dla gminy jako całości. Wartości przekraczające poziom referencyjny wyróżniono, a sołectwom, które takie wartości uzyskały, przypisano w ostatniej kolumnie punkt.

Tabela 11. Wskaźnik ubóstwa w sołectwach i jego stosunek do średniej wartości w gminie Wińsko.

I.p.	SOŁECTWA	(1) liczba rodzin objętych pomocą społeczną na 1000 ludności	stosunek (1) do średniej wartości w gminie	PUNKTY
1	Aleksandrowice	121,62	2,95	1
2	Baszyn	14,78	0,36	0
3	Białawy Małe	66,27	1,61	1
4	Białawy Wielkie	73,62	1,78	1
5	Boraszyce Małe	93,02	2,25	1
6	Boraszyce Wielkie	58,82	1,42	1
7	Brzózka	83,33	2,02	1
8	Budków	55,56	1,35	1
9	Buszkowice Małe	11,90	0,29	0
10	Chwałkowice	49,38	1,20	1
11	Dąbie	27,78	0,67	0
12	Domanice	25,97	0,63	0
13	Głębowice	31,67	0,77	0
14	Grzeszyn	50,00	1,21	1
15	Gryżyce	61,86	1,50	1
16	Iwno	14,29	0,35	0
17	Jakubikowice	0,00	0,00	0
18	Kleszczowice	33,90	0,82	0
19	Kozowo	42,37	1,03	1
20	Konary	49,18	1,19	1
21	Krzelów	27,03	0,65	0

22	Łazy	38,46	0,93	0
23	Małowice	52,49	1,27	1
24	Moczydlnica	61,61	1,49	1
25	Morzyna	171,43	4,15	1
26	Orzeszków	29,15	0,71	0
27	Piskorzyna	50,45	1,22	1
28	Przyborów	40,74	0,99	0
29	Rajczyn	53,03	1,28	1
30	Rogów Wołowski	40,82	0,99	0
31	Rudawa	85,37	2,07	1
32	Słup	15,63	0,38	0
33	Smogorzówek	24,19	0,59	0
34	Smogorzów Wielki	36,27	0,88	0
35	Stryjno	45,45	1,10	1
36	Staszowice	18,52	0,45	0
37	Turzany	65,42	1,58	1
38	Węglewo	46,51	1,13	1
39	Węgrzce	70,27	1,70	1
40	Wińsko	30,86	0,75	0
41	Wrzeszów	12,82	0,31	0
42	Wyszęćce	36,10	0,87	0
GINA WIŃSKO		41,28		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Urzędu Gminy w Wińsku.

Kolejna tabela zawiera wartości wskaźnika alkoholizmu dla poszczególnych sołectw oraz dla gminy jako całości. Wartości przekraczające poziom referencyjny ponownie wyróżniono, a sołectwom, które takie wartości uzyskały, przypisano w ostatniej kolumnie punkt.

Tabela 12. Wskaźnik alkoholizmu w sołectwach i jego stosunek do średniej wartości w gminie Wińsko.

I.p.	SOŁECTWA	(1) liczba osób korzystających ze wsparcia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 1000 ludności	stosunek (1) do średniej wartości w gminie	PUNKTY
1	Aleksandrowice	67,57	1,90	1
2	Baszyn	9,85	0,28	0
3	Białawy Małe	42,17	1,19	1

4	Białawy Wielkie	30,67	0,86	0
5	Boraszyce Małe	139,53	3,92	1
6	Boraszyce Wielkie	11,76	0,33	0
7	Brzózka	41,67	1,17	1
8	Budków	12,35	0,35	0
9	Buszkowice Małe	0,00	0,00	0
10	Chwałkowice	0,00	0,00	0
11	Dąbie	41,67	1,17	1
12	Domanice	0,00	0,00	0
13	Głębowice	24,89	0,70	0
14	Grzeszyn	33,33	0,94	0
15	Gryżyce	0,00	0,00	0
16	Iwno	0,00	0,00	0
17	Jakubikowice	0,00	0,00	0
18	Kleszczowice	0,00	0,00	0
19	Kozowo	50,85	1,43	1
20	Konary	0,00	0,00	0
21	Krzelów	7,37	0,21	0
22	Łazy	25,64	0,72	0
23	Małowice	74,59	2,10	1
24	Moczydlnica	14,22	0,40	0
25	Morzyna	200,00	5,62	1
26	Orzeszków	40,36	1,14	1
27	Piskorzyna	56,38	1,59	1
28	Przyborów	40,74	1,15	1
29	Rajczyn	0,00	0,00	0
30	Rogów Wołowski	0,00	0,00	0
31	Rudawa	12,20	0,34	0
32	Słup	31,25	0,88	0
33	Smogorzówek	24,19	0,68	0
34	Smogorzów Wielki	98,45	2,77	1
35	Stryjno	11,36	0,32	0
36	Staszowice	0,00	0,00	0
37	Turzany	46,73	1,31	1
38	Węglewo	23,26	0,65	0
39	Węgrzce	43,24	1,22	1
40	Wińsko	49,85	1,40	1
41	Wrzeszów	89,74	2,52	1
42	Wyszęce	46,93	1,32	1
	GMINA WIŃSKO	35,56		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Urzędu Gminy w Wińsku.

Poniższa tabela zawiera wartości wskaźnika bezpieczeństwa dla poszczególnych sołectw oraz dla gminy jako całości. Wartości przekraczające poziom referencyjny wyróżniono, a sołectwom, które takie wartości uzyskały, przypisano w ostatniej kolumnie punkt.

Tabela 13. Wskaźnik bezpieczeństwa w sołectwach i jego stosunek do średniej wartości w gminie Wińsko.

I.p.	SOŁECTWA	(1) liczba stwierdzonych czynów karalnych (przestępstw i wykroczeń) na 1000 ludności	stosunek (1) do średniej wartości w gminie	PUNKTY
1	Aleksandrowice	0,00	0,00	0
2	Baszyn	4,93	0,50	0
3	Białawy Małe	18,07	1,85	1
4	Białawy Wielkie	24,54	2,51	1
5	Boraszyce Małe	23,26	2,38	1
6	Boraszyce Wielkie	11,76	1,20	1
7	Brzózka	0,00	0,00	0
8	Budków	0,00	0,00	0
9	Buszkowice Małe	0,00	0,00	0
10	Chwałkowice	12,35	1,26	1
11	Dąbie	0,00	0,00	0
12	Domanice	25,97	2,65	1
13	Głębowice	11,31	1,16	1
14	Grzeszyn	0,00	0,00	0
15	Gryżyce	10,31	1,05	1
16	Iwno	23,81	2,43	1
17	Jakubikowice	0,00	0,00	0
18	Kleszczowice	0,00	0,00	0
19	Kozowo	0,00	0,00	0
20	Konary	21,86	2,23	1
21	Krzelów	7,37	0,75	0
22	Łazy	12,82	1,31	1
23	Małowice	22,10	2,26	1
24	Moczydlnica	14,22	1,45	1
25	Morzyna	0,00	0,00	0
26	Orzeszków	2,24	0,23	0
27	Piskorzyna	5,93	0,61	0
28	Przyborów	11,11	1,14	1
29	Rajczyn	0,00	0,00	0

30	Rogów Wołowski	0,00	0,00	0
31	Rudawa	0,00	0,00	0
32	Słup	0,00	0,00	0
33	Smogorzówek	24,19	2,47	1
34	Smogorzów Wielki	15,54	1,59	1
35	Stryjno	0,00	0,00	0
36	Staszowice	0,00	0,00	0
37	Turzany	18,69	1,91	1
38	Węglewo	0,00	0,00	0
39	Węgrzce	16,22	1,66	1
40	Wińsko	10,09	1,03	1
41	Wrzeszów	0,00	0,00	0
42	Wyszęćice	7,22	0,74	0
GMINA WIŃSKO		9,78		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowej Komendy Policji w Wołowie i Urzędu Gminy w Wińsku.

Poniższa tabela zawiera wartości wskaźnika kapitału społecznego dla poszczególnych sołectw oraz dla gminy jako całości. Wartości, które nie osiągnęły poziomu referencyjnego, wyróżniono, a sołectwom, które takie wartości uzyskały, przypisano – podobnie jak poprzednio – punkt.

Tabela 14. Wskaźnik kapitału społecznego w sołectwach i jego stosunek do średniej wartości w gminie Wińsko.

I.p.	SOŁECTWA	(1) liczba organizacji pozarządowych na 1000 ludności	stosunek (1) do średniej wartości w gminie	PUNKTY
1	Aleksandrowice	0,00	0,00	1
2	Baszyn	4,93	1,01	0
3	Białawy Małe	6,02	1,23	0
4	Białawy Wielkie	6,13	1,25	0
5	Boraszyce Małe	0,00	0,00	1
6	Boraszyce Wielkie	0,00	0,00	1
7	Brzózka	0,00	0,00	1
8	Budków	6,17	1,26	0
9	Buszkowice Małe	11,90	2,43	0
10	Chwałkowice	0,00	0,00	1
11	Dąbie	0,00	0,00	1

12	Domanice	12,99	2,65	0
13	Głębowice	9,05	1,85	0
14	Grzeszyn	0,00	0,00	1
15	Gryżyce	0,00	0,00	1
16	Iwno	0,00	0,00	1
17	Jakubikowice	0,00	0,00	1
18	Kleszczowice	0,00	0,00	1
19	Kozowo	0,00	0,00	1
20	Konary	0,00	0,00	1
21	Krzelów	4,91	1,00	0
22	Łazy	0,00	0,00	1
23	Małowice	0,00	0,00	1
24	Moczydlnica	0,00	0,00	1
25	Morzyna	0,00	0,00	1
26	Orzeszków	6,73	1,37	0
27	Piskorzyna	5,93	1,21	0
28	Przyborów	11,11	2,27	0
29	Rajczyn	7,58	1,55	0
30	Rogów Wołowski	20,41	4,17	0
31	Rudawa	6,10	1,25	0
32	Słup	0,00	0,00	1
33	Smogorzówek	0,00	0,00	1
34	Smogorzów Wielki	5,18	1,06	0
35	Stryjno	5,68	1,16	0
36	Staszowice	0,00	0,00	1
37	Turzany	18,69	3,82	0
38	Węglewo	0,00	0,00	1
39	Węgrzce	5,41	1,10	0
40	Wińsko	4,15	0,85	0
41	Wrzeszów	0,00	0,00	1
42	Wyszęćce	14,44	2,95	0
GMINA WIŃSKO		4,89		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Wińsku.

Poniżej syntetyczne zestawienie przeprowadzonej punktacji. W tabeli wyróżniono sołectwa, na których terenie zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych.

Tabela 15. Syntetyczne zestawienie wskaźników stanu kryzysowego w sferze społecznej w sołectwach gminy Wińsko.

I.p.	SOŁECTWA	bezrobocie	ubóstwo	alkoholizm	bezpieczeństwo	kapitał społeczny	SUMA PUNKTÓW
1	Aleksandrowice	1	1	1	0	1	4
2	Baszyn	0	0	0	0	0	0
3	Białawy Małe	0	1	1	1	0	3
4	Białawy Wielkie	1	1	0	1	0	3
5	Boraszyce Małe	0	1	1	1	1	4
6	Boraszyce Wielkie	0	1	0	1	1	3
7	Brzózka	1	1	1	0	1	4
8	Budków	1	1	0	0	0	2
9	Buszkowice Małe	0	0	0	0	0	0
10	Chwałkowiec	1	1	0	1	1	4
11	Dąbie	1	0	1	0	1	3
12	Domanice	1	0	0	1	0	2
13	Głębowice	1	0	0	1	0	2
14	Grzeszyn	1	1	0	0	1	3
15	Gryżyce	1	1	0	1	1	4
16	Iwno	1	0	0	1	1	3
17	Jakubikowice	1	0	0	0	1	2
18	Kleszczowice	0	0	0	0	1	1
19	Kozowo	1	1	1	0	1	4
20	Konary	1	1	0	1	1	4
21	Krzelów	0	0	0	0	0	0
22	Łazy	1	0	0	1	1	3
23	Małowice	1	1	1	1	1	5
24	Moczydlnica	1	1	0	1	1	4
25	Morzyna	1	1	1	0	1	4
26	Orzeszków	1	0	1	0	0	2
27	Piskorzyna	1	1	1	0	0	3
28	Przyborów	1	0	1	1	0	3
29	Rajczyn	0	1	0	0	0	1
30	Rogów Wołowski	1	0	0	0	0	1
31	Rudawa	1	1	0	0	0	2
32	Słup	1	0	0	0	1	2
33	Smogorzówek	1	0	0	1	1	3
34	Smogorzów Wielki	1	0	1	1	0	3
35	Stryjno	0	1	0	0	0	1
36	Staszowice	1	0	0	0	1	2
37	Turzany	1	1	1	1	0	4

38	Węglewo	0	1	0	0	1	2
39	Węgrzce	1	1	1	1	0	4
40	Wińsko	1	0	1	1	1	4
41	Wrzeszów	0	0	1	0	1	2
42	Wyszęcie	0	0	1	0	0	1

Źródło: opracowanie własne.

WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Jak wynika z danych zaprezentowanych w poniższej tabeli dla wszystkich sołectw, w których stwierdzono występowanie stanu kryzysowego w sferze społecznej, zdiagnozowano również negatywne zjawiska w co najmniej jednej z pozostałych sfer: gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej. Są to dla przykładu: niska aktywność gospodarcza mieszkańców, obecność nielegalnych wysypisk odpadów, znaczna ilość budynków gminnych wymagających termomodernizacji, brak najpotrzebniejszych przestrzeni publicznych w postaci boisk i świetlic wiejskich.

Sołectwa wyróżnione w tabeli można zatem uznać za obszar zdegradowany w gminie Wińsko w rozumieniu ustawy z dnia 9 października o rewitalizacji oraz *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020* z dnia 3 lipca 2015 r. zatwierdzonych przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju.

Tabela 16. Zestawienie wybranych wskaźników negatywnych zjawisk w sferach gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej w sołectwach gminy Wińsko.

I.p.	SOŁECTWA	sfera społeczna	sfera gospodarcza	sfera środowiskowa	sfera techniczna	sfera przestrzenno-funkcjonalna	
		PUNKTY (liczba punktów 3-5 oznacza zaliczenie do obszaru zdegradowanego społecznie)	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	liczba nielegalnych wysypisk odpadów	liczba budynków gminnych do termomodernizacji wpisanych do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	liczba boisk sportowych	liczba świetlic wiejskich
1	Aleksandrowice	4	40,54	3		1	0
2	Baszyn	0	44,33	1	1	1	1

3	Białawy Małe	3	18,07	1		2	0
4	Białawy Wielkie	3	24,54			1	0
5	Boraszyce Małe	4	23,26			0	0
6	Boraszyce Wielkie	3	47,06			1	0
7	Brzózka	4	83,33			1	1
8	Budków	2	49,38		1	1	1
9	Buszkowice Małe	0	35,71			1	1
10	Chwałkowice	4	12,35			1	1
11	Dąbie	3	13,89			1	0
12	Domanice	2	90,91			1	1
13	Głębowice	2	22,62		3	1	1
14	Grzeszyn	3	33,33	1		0	0
15	Gryżyce	4	20,62			1	0
16	Iwno	3	42,86		1	1	1
17	Jakubikowice	2	0,00		1	0	1
18	Kleszczowice	1	50,85	1		0	0
19	Kozowo	4	16,95	2		1	1
20	Konary	4	43,72	2		1	1
21	Krzelów	0	29,48	1	2	1	1
22	Łazy	3	38,46	2		0	0
23	Małowice	5	19,34	1	1	1	1
24	Moczydlnica	4	0,00			1	1
25	Morzyna	4	42,86		1	1	1
26	Orzeszków	2	13,45		1	1	1
27	Piskorzyna	3	20,77	2		0	1
28	Przyborów	3	33,33			1	1
29	Rajczyn	1	15,15			1	1
30	Rogów Wołowski	1	20,41			1	0
31	Rudawa	2	42,68	2		1	1
32	Słup	2	0,00		1	0	1
33	Smogorzówek	3	48,39	1	1	1	1
34	Smogorzów Wielki	3	62,18	1		1	1
35	Stryjno	1	51,14	1		1	1
36	Staszowice	2	18,52			0	1
37	Turzany	4	37,38			0	1
38	Węglewo	2	23,26			1	0
39	Węgrzce	4	16,22			1	1
40	Wińsko	4	55,19	2	15	1	0
41	Wrzeszów	2	0,00	1		1	1
42	Wyszęcice	1	36,10		1	1	1
GINA WIŃSKO			34,84	25	30	34	29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Wińsku i Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

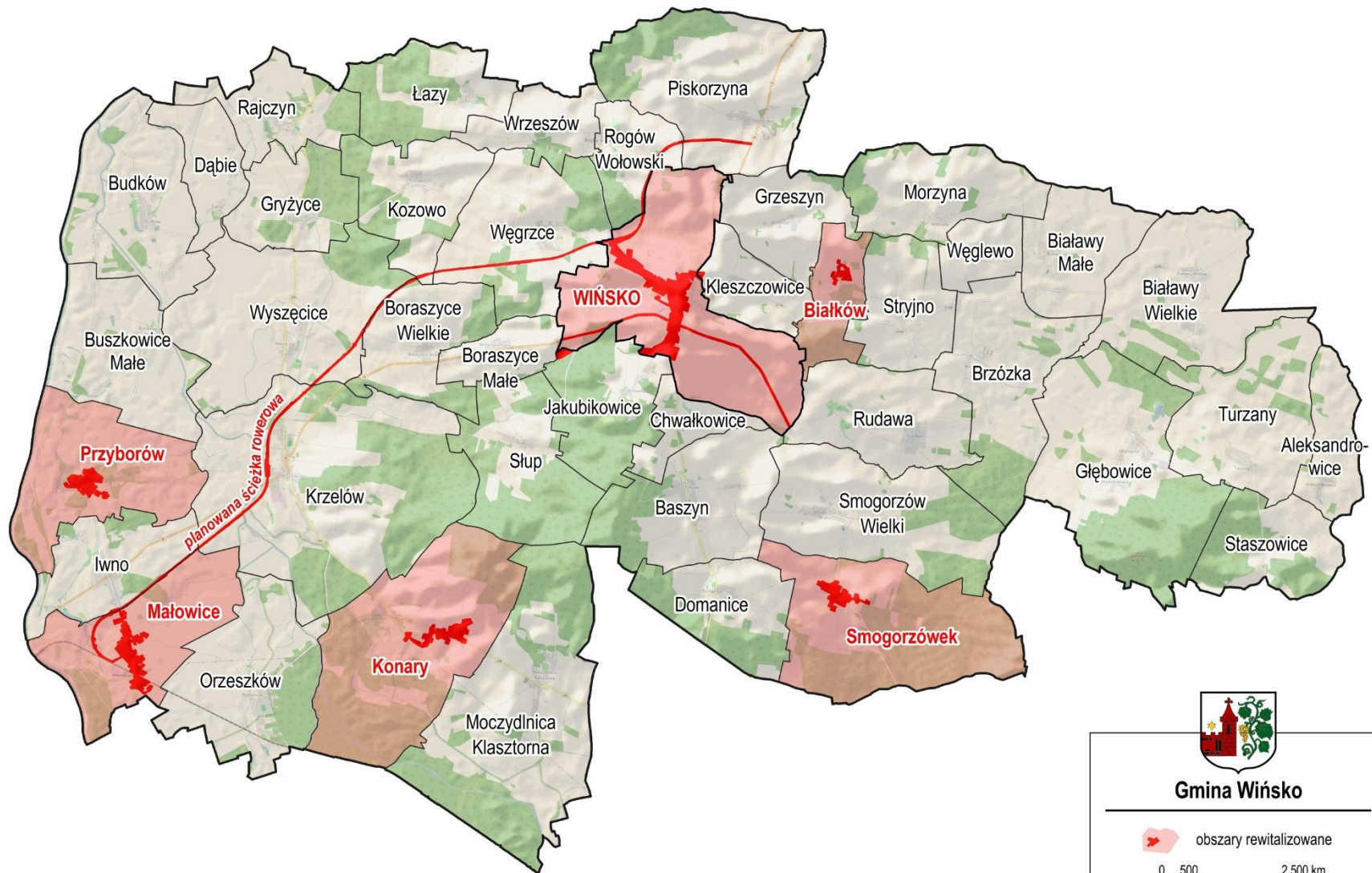
WYZNACZENIE OBSZARU DO REWITALIZACJI

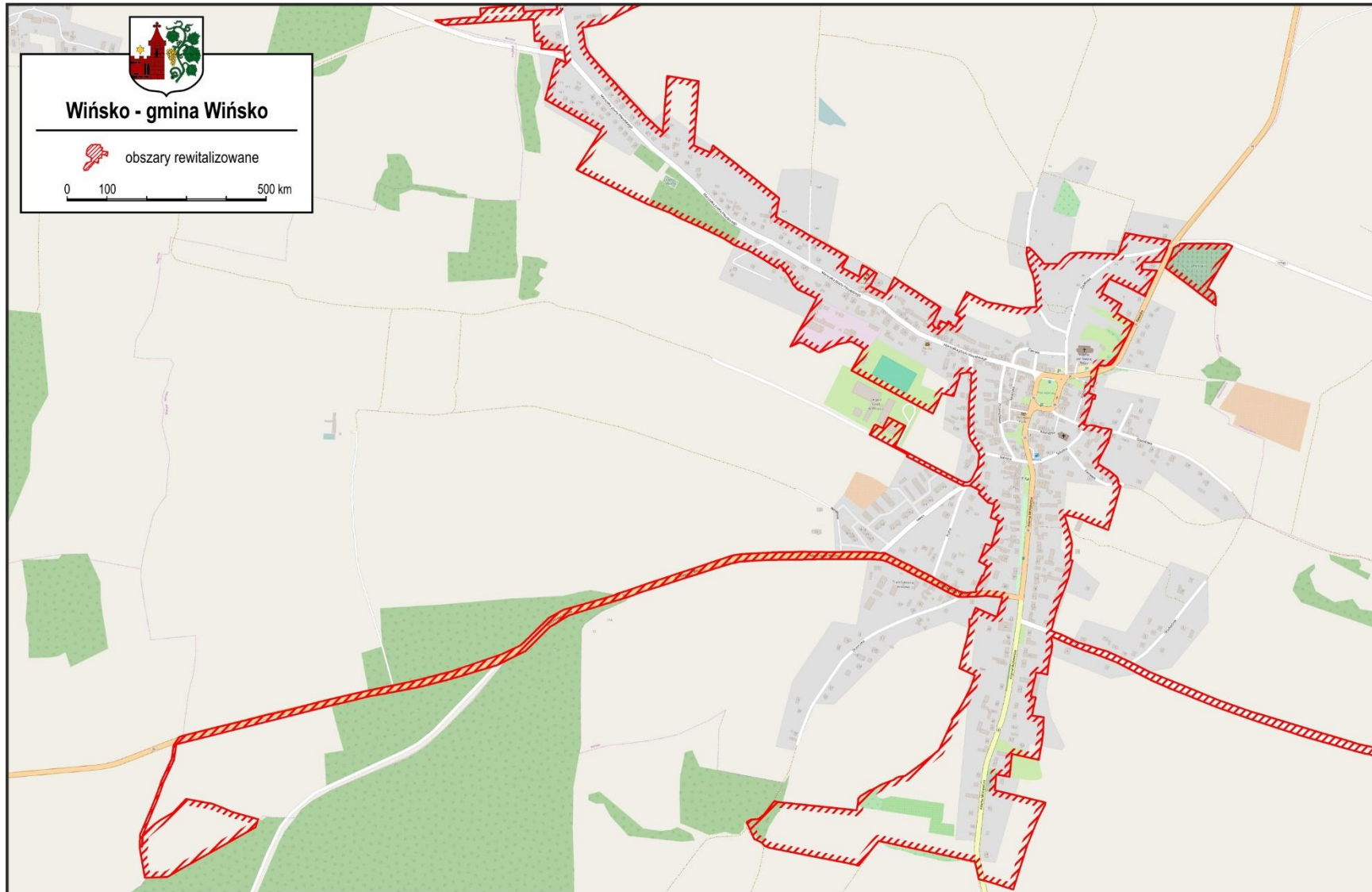
W granicach obszaru zdegradowanego wyznaczyć należy obszar, który zostanie objęty rewitalizacją. Kierując się zasadą koncentracji działań rewitalizacyjnych oraz znaczeniem poszczególnych części obszaru zdegradowanego dla rozwoju gminy, postanowiono wyznaczyć obszar rewitalizowany obejmujący:

- większą część obszaru zamieszkanego na terenie wsi Wińsko;
- obszar zamieszkanym na terenie wsi Biazków (sołectwo Grzeszyn), Konary, Małowice, Przyborów, Smogorzówek;
- niezamieszkanego obszaru wokół zalewu w obrębie geodezyjnym Słup
- teren przemysłowy w postaci nasypu po linii kolejowej na odcinku od Małowic przez Wińsko do Piskorzyny.

Obszar rewitalizowany na terenie gminy Wińsko zajmuje powierzchnię 2,11 km², co stanowi 8,85% powierzchni gminy, i jest zamieszkanym przez 1774 osoby, czyli 21,17% ogółu mieszkańców gminy. Tym samym spełnia warunki nałożone na jego wielkość i liczbę mieszkańców przez odpowiednie akty normatywne.

Granice obszaru przedstawiają poniższe mapy:

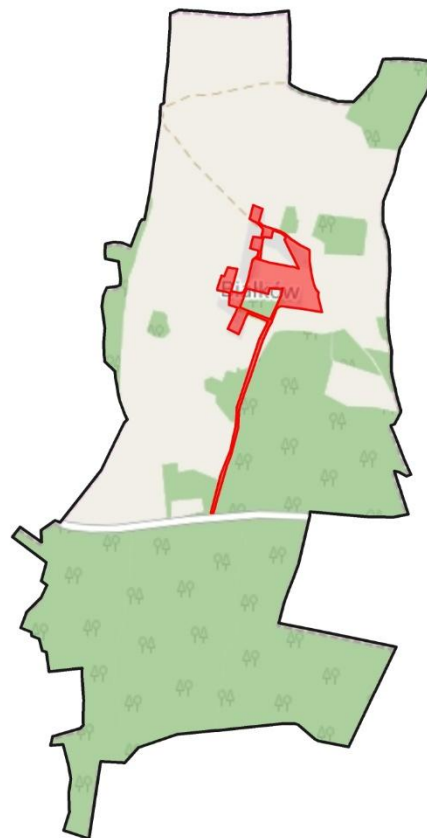

Białków - gmina Wińsko

 obszary rewitalizowane

0 100 500 km

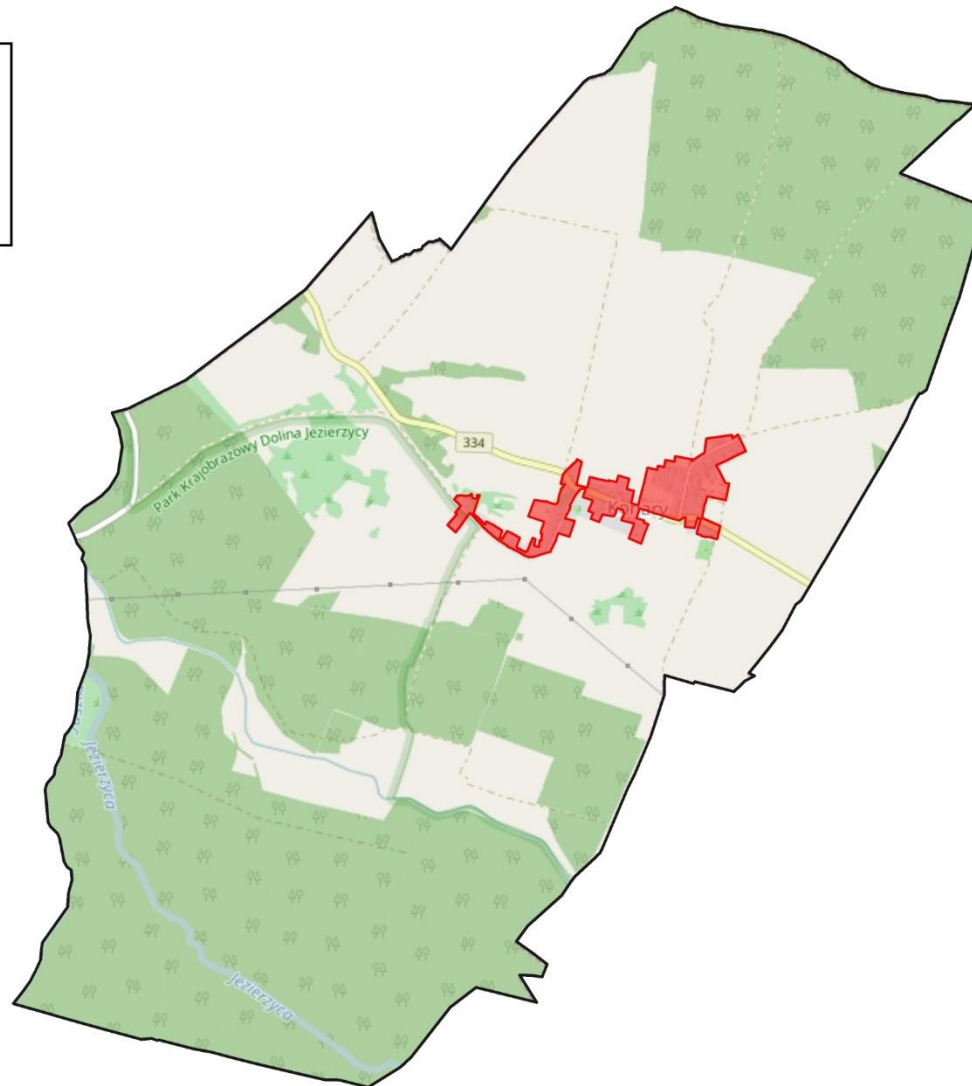

Konary - gmina Wińsko

 obszary rewitalizowane

0 100 500 km

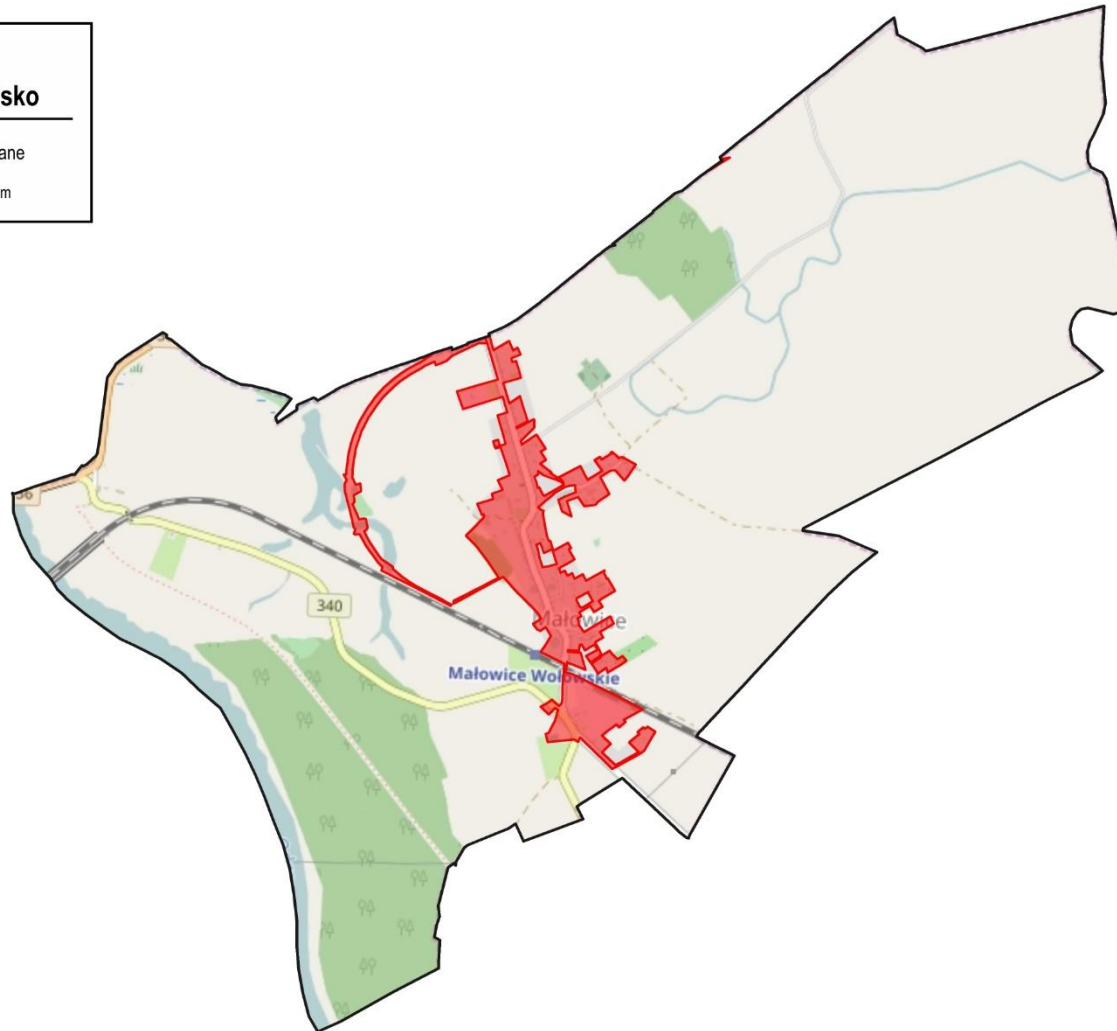

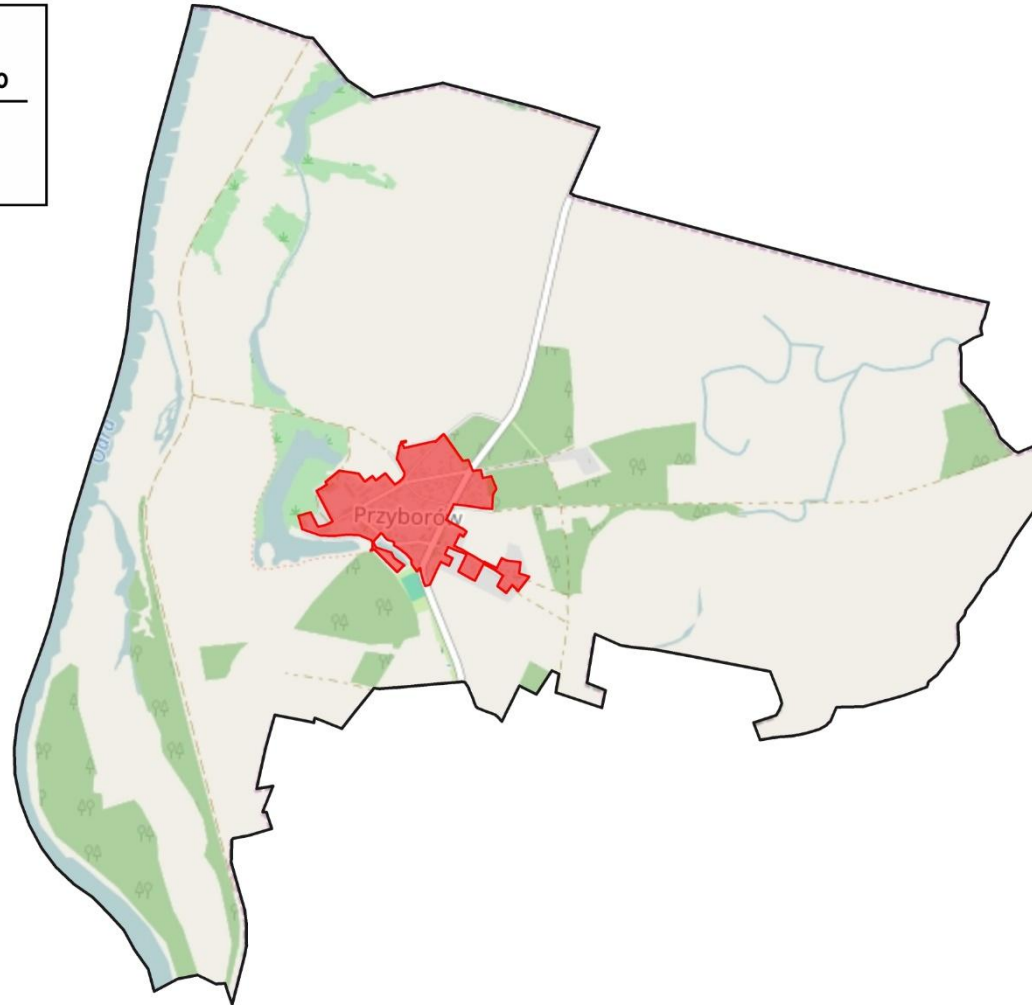

Małowice - gmina Wińsko

 obszary rewitalizowane

0 100 500 km

5. PLAN REWITALIZACJI

WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Deklaracja wizji obszaru zrewitalizowanego w Gminie Wińsko

POWSTAŁA SOLIDARNYM WYSIŁKIEM MIESZKAŃCÓW I WŁADZ ZADBANA, ODNOWIONA, UPORZĄDKOWANA, NAWIĄZUJĄCA DO TRADYCJI I DZIEDZICTWA HISTORYCZNEGO, ESTETYCZNA PRZESTRZEŃ CENTRUM WIŃSKA I SĄSIEDNICH MIEJSCOWOŚCI, TWORZY PRZYJAZNE WARUNKI DLA GODNEGO ŻYCIA RÓŻNYCH POKOLEŃ MIESZKAŃCÓW I ICH WSPÓLNOT. ZACHĘCA WIŃSZCZAN DO AKTYWNOŚCI, ZAPRASZA GOŚCI DO ODWIEDZIN, INSPIRUJE DO SPOTKAŃ, OSIEDLANIA SIĘ I WSPÓŁPRACY W POMNAŻANIU WSPÓLNEGO I INDYWIDUALNEGO DOBRA.

Rozwinięcie wizji

Rewitalizowany obszar Gminy Wińsko został przekształcony w atrakcyjną dla mieszkańców i gości przestrzeń. Zachęca ona swoimi walorami i umożliwia aktywne podejście do życia. Dotyczy to zarówno sfery przedsiębiorczości lokalnej, która będzie rozwijać się dzięki odnowionym obiektom jak i uruchomieniu kapitału społecznego ludzi. Atuty zrewitalizowanej, dzięki współpracy mieszkańców i władz lokalnych przestrzeni, będą czynnikiem stymulującym rozwój lokalny, wykorzystującym zasoby lokalne, wiedzę i umiejętności ludzi oraz produkty lokalne. Realizacja projektów rewitalizacyjnych spowoduje poprawę komfortu życia mieszkańców we wszystkich jego wymiarach. Centrum Wińska i teren sołectw Grzeszyn, Konar, Małowic, Przyborowa, Smogorzówka oraz zalew Słup są wizytówkami gminy. Odnowione obiekty publiczne i mieszkalne zapewniają wysoki standard usług publicznych odpowiadający potrzebom społeczności. Aktywność mieszkańców, ich poczucie solidarności i życie w warunkach dobrego stanu środowiska naturalnego i kulturowego powoduje, że mają poczucie godnego życia, w otwartej, przyjaznej i bezpiecznej

wspólnocie. Walory przyrodniczo-krajobrazowe i atrakcje kulturowe obszaru zostały docenione przez gości i udostępnione wszystkim chętnym, dzięki sieci atrakcji turystycznych i rozwiniętej infrastrukturze rekreacyjnej (szlaki rowerowe i piesze, obiekty kultury, sportu i rekreacji). Działania rewitalizacyjne są naśladowane na innych terenach gminy.

Wizja obszaru rewitalizacji Gminy Wińsko w LPR 2015-2024

Pracując nad wizją obszaru rewitalizacji wykorzystano procedurę polegającą na jej formułowaniu nie w początkowej fazie prac nad programem rewitalizacji, ale stanowi ona jego swoiste podsumowanie, gdy mamy za sobą diagnozę stanu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji i jego potrzeb oraz wstępnie zarysowane cele i projekty do realizacji. Wizja przyszłości obszaru rewitalizowanego jest konstruowany na podstawie analizy spodziewanego przebiegu procesów społecznych i zarządczych, przynoszących różnorodne, w tym oczekiwane, pożądane i pozytywnie wartościowane skutki. Przez pryzmat skutków naszego działania w procesie rewitalizacji stworzono wizję, która jest opisem efektu zmiany społecznej, przebiegającej we wszystkich sferach. W procedurze opracowywania wizji ważnym momentem były warsztaty i spacerzy badawcze z udziałem Zespołu ds. Rewitalizacji, na których wyrażone zostały aspiracje i oczekiwania społeczne dotyczące przyszłości tego obszaru. Elementem inspirującym w tym procesie było również uwzględnienie wizji zapisanej w Strategii Rozwoju Gminy Wińsko do roku 2026, ze szczególnym naciskiem na jej zapis, który brzmi: „Wizja Gminy: Wińsko to gmina przyjazna mieszkańcom, gościom i inwestorom; wspierająca aktywność społeczną i przedsiębiorczość; podnosząca swą atrakcyjność turystyczną”.

W toku prowadzonych prac analitycznych jako obszar rewitalizacji wyznaczono część obszaru zdegradowanego obejmujący obszar zamieszkały na terenie wsi Wińsko; obszar zamieszkały na terenie sołectw Grzeszyn (z uwzględnieniem Białkowa), Konary, Małowice, Przyborów, Smogorzówek; niezamieszkały obszar wokół zalewu Słup. Z uwagi na specyfikę obszaru i procesów rewitalizacyjnych, uznano, iż należy przyjąć wspólną wizję dla obszaru rozwijając jej treść na pięć kluczowych wymiarów:

- **Społecznym**, gdzie na terenie rewitalizowanym będzie zamieszkiwać aktywna, zintegrowana, wielopokoleniowa wspólnota, zapewniająca przestrzeń dogodną dla prowadzenia aktywnego i rodzinnego stylu życia, wyróżniająca się szczególną aktywnością osób młodych i rodzin z dziećmi. Mieszkańcy tej przestrzeni aktywnie spędzają czas wolny, korzystając z uroków centrum i okolic Wińska oraz dostępnych tutaj dóbr kultury. Na terenie gminy regularnie organizowane są różnego rodzaju wydarzenia, w postaci imprez kulturalnych i sportowych, przy organizacji których uczestniczą mieszkańcy działający w ramach Centrum Aktywności Mieszkańców. Instytucja ta koordynuje działalność wolontariacką, aktywizuje osoby niepełnosprawne oraz promuje postawy społeczeństwa obywatelskiego. Istotną rolę odgrywa również Ośrodek Sportu Turystyki i Rekreacji który zapewnia dostęp do wysokiej jakości zajęć sportowych, promuje wśród mieszkańców formy aktywnego wypoczynku, zdrowy styl życia oraz prowadzi zajęcia dla młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych lub sprawiającej problemy wychowawcze. Głównymi koordynatorami inicjatyw społecznych na obszarze zrewitalizowanym są liderzy społeczni, którzy umiejętnie aktywizują i integrują społeczność gminy. Dzięki poczuciu solidarności, wzajemnej pomocy i technice czują się w tej przestrzeni bezpieczni i otwarci na kontakty z innymi. Zbudowane w trakcie rewitalizacji poczucie wspólnoty będzie inspirowało ich do dbałości o otoczenie i ochrony przed dewastacją. Wykreowane na tym obszarze formy aktywności społecznej zaowocują dużą liczbą wydarzeń i inicjatyw społeczno-kulturowych, budując poczucie satysfakcji życiowej.

- **Gospodarczym**, w którym obszar ten stał się strefą aktywności mikro i małych przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw społecznych zwłaszcza o profilu usługowym, oferujących różnorodne produkty lokalne. Na terenie zrewitalizowanym powstają i działają mikroprzedsiębiorstwa zakładane przez mieszkańców korzystających ze wsparcia „Inkubatora Przedsiębiorczości”, który oferuje przestrzeń do pracy, porady ekspertów oraz pomoc na początkowych etapach prowadzenia firmy. Dzięki nowemu targowisku i bazarkowi produktu lokalnego z restauracją, rozwija się handel w gminie oraz produkcja rolna. Ponadto poprzez promocję gminy oraz zagospodarowanie zalewu Słup wzrosła liczba punktów usługowych na terenie gminy, co pozytywnie przekłada się na sytuację lokalnego rynku pracy.

- **Środowiskowym**, gdzie na obszarze gminy Wińsko objętym rewitalizacją, wyeliminowano lub zredukowano istniejące zagrożenia ekologiczne i zachowano wysoką jakość przyrody i krajobrazu. Dzięki budowie i usprawnieniu instalacji kanalizacyjnej, likwidacji dzikich wysypisk, ograniczeniu niskiej emisji oraz usunięciu elementów azbestowych z nieruchomości jest znakomitym miejscem dla osób poszukujących spokoju i uroków niezurbanizowanych obszarów. Pielęgnowane są również walory krajobrazowe gminy czego przykładem jest oczyszczenie i przystosowanie do celów rekreacyjnych zalewu Słup oraz zbiorników wodnych na terenie innych miejscowości.

- **Przestrzenno-funkcjonalnym**, w którym zrewitalizowane tereny gminy Wińsko uzyskały nowe oblicze i funkcje. Miejscowość Wińsko pełni rolę centrum administracyjnego, społeczno-kulturalnego i urbanistycznego gminy co dodatkowo wzmacniane jest przez odnowiony rynek (wyremontowany budynek urzędu gminy i ciąg kamieniczek w rynku i jego sąsiedztwie), który efektywnie spełnia funkcję promocyjną i reprezentacyjną. Dzięki odrestaurowanym i zmodernizowanym budynkom i obiektom, wyremontowanym nawierzchniom ulic i chodników, placom zabaw miejscowości położone na obszarze rewitalizacji stały się żywymi, estetycznymi i pełnym energii centrami życia lokalnego. Przybyło terenów zielonych, które odzyskały swoją rangę i zwiększyły atrakcyjność poszczególnych miejsc. Place zabaw, ścieżki i trasy rowerowe i spacerowe, ożywiły i uczyniły dostępną zaniedbaną dotychczas przestrzeń publiczną i są wykorzystywane w codziennym życiu przez mieszkańców i gości. Wykorzystany jest również potencjał zabytków o znaczeniu historycznym, takich jak cmentarz ewangelicki i żydowski, Stary Młyn, Stodoła Steihardtów, kompleks pałacowy w Przyborowie czy obserwatorium astronomiczne w Białkowie, które są istotną atrakcją turystyczną, wpływając na walory wizerunkowe całej gminy. Powiększono, uporządkowano i zapewniono dostępność terenów zielonych i skwerów, jako miejsc aktywnej rekreacji i wypoczynku.

- **Technicznym**, którego efektem jest wyposażenie obszaru rewitalizacji i znajdujących się tam obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej, w niezbędne instalacje służące zapewnieniu energooszczędności i ochronie środowiska. Wyremontowane obiekty, w połączeniu z ich termomodernizacją, wymienionym ogrzewaniem, odnowionymi elewacjami, sprawną siecią kanalizacyjną zapewniają wysoki standard zamieszkania

i użytkowania. Nowe urządzenie przestrzeni, z nowymi nawierzchniami ulic i chodników, oświetlone energooszczędnymi lampami uporządkowaną zapewniają nową jej jakość. Uporządkowanie przestrzeni publicznej podniosło jakość życia mieszkańców i przystosowało ją do nowych potrzeb społeczności lokalnej.

CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ ODPOWIADAJĄCE ZIDENTYFIKOWANYM POTRZEBOM REWITALIZACYJNYM SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ GMINY WIŃSKO

Zaprezentowane poniżej cele strategiczne wraz z kierunkami działania zostały sformułowane na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy i są odpowiedzią na zidentyfikowane problemy i potrzeby rewitalizacyjne. Ostateczny kształt i forma oraz wybór takiej struktury celów i kierunków jest wynikiem przeprowadzonych badań, konsultacji społecznych i warsztatów przeprowadzonych z udziałem Zespołu ds. Rewitalizacji i mieszkańców. W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Wińsko na lata 2015 - 2024 wyróżniono trzy cele strategiczne, ujmujące wszystkie sfery rewitalizacji: społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, środowiskową i techniczną. Każdy z trzech celów został rozpisany na bardziej szczegółowe kierunki działania, wskazujące rodzaj przedsięwzięć, jakie należy podejmować w procesie rewitalizacji. Struktura celów wraz ze zidentyfikowanymi problemami i potrzebami rewitalizacyjnymi została zaprezentowana poniżej.

CEL 1. AKTYWNA I ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ MIESZKAŃCÓW GMINY WIŃSKO

KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:

- 1.1. Wysoka aktywność obywatelska mieszkańców Wińska, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, osiągnięta przez zaangażowanie mieszkańców w działalność Centrum Aktywności Mieszkańców, które poprzez wolontariat i przygotowanie liderów społecznych stanie się ośrodkiem aktywności społecznej i miejscem inicjowania różnych wydarzeń na rewitalizowanym obszarze gminy.

- 1.2. Rozwój integracji rodzin, integracji międzypokoleniowej i grup sąsiedzkich w społeczności lokalnej. Rozwijanie idei wolontariatu i tworzenia grup samopomocowych.
- 1.3. Propagowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców, zachęcanie do korzystania z lokalnych miejsc, przestrzeni publicznych oraz usług lokalnych instytucji kulturalnych, sportowych i edukacyjnych. Zapewnienie szerokiej oferty sportowej, rekreacyjno/rozrywkowej dla mieszkańców i turystów.
- 1.4. Rozwój przedsięwzięć integrujących i aktywizujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełno sprawnościami i seniorów. Włączenie we wspólne działanie młodzieży, dorosłych i osób starszych w celu zwiększenia poczucia wspólnoty pomiędzy mieszkańcami
- 1.5. Wsparcie różnych form aktywności, budowanie sieci współpracy i promowanie działań organizacji pozarządowych oraz aktywnych grup mieszkańców przy wykorzystaniu potencjału partnerów zewnętrznych gminy (uczelnie, instytucje powiatowe, sąsiadujące gminy, LGD).
- 1.6. Rozwój infrastruktury wspierającej aktywność obywatelską mieszkańców (wzmocnienie ciał społecznych m.in. Młodzieżowej Rady Gminy, rad sołeckich, rady seniorów, uruchomienie Centrum Aktywności Mieszkańców, rozwój instrumentów finansowych dedykowanych inicjatywom lokalnym np. zlecenie zadań publicznych, minigranty, fundusz wkładów własnych itp.).
- 1.7. Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług społecznych w środowisku lokalnym.
- 1.8. Rozwój inicjatyw edukacyjnych, kulturalnych i sportowych, eksponujących walory gminy i zachęcających do tworzenia przyjaznych mieszkańcom przestrzeni. Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych na obszarze objętym rewitalizacją Wińska, także takich o charakterze ponadgminnym w celu podniesienia atrakcyjności gminy.

Realizacja tego celu strategicznego wraz ze wskazanymi powyżej kierunkami działania pozwoli zaspokajać potrzeby i niwelować problemy wskazane przede wszystkim w sferze

społecznej, gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej. Szczególnie dotkliwym problemem, wymagającym rozwiązania w procesie rewitalizacji jest niski poziom aktywności społecznej mieszkańców w powiązaniu z niskim stopniem integracji społeczności lokalnej. To skutkuje: niewystarczającą liczbą inicjatyw lokalnych wśród mieszkańców, dużą liczbą rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, szczególnie skala ta widoczna jest wśród rodzin z dziećmi, obniżeniem szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz dalece niewystarczającą ofertą usług społecznych, szczególnie tych świadczonych przez lokalne organizacje pozarządowe. Główny akcent w realizacji tego celu dotyczy aktywizacji i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wspieranie aktywności społecznej, wzmacnianie integracji społeczności obszaru rewitalizowanego, przede wszystkim w wymiarze rodzinnym i sąsiedzkim przyczyni się do wzmocnienia oddziaływania realizowanych inicjatyw i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tych twardych, infrastrukturalnych oraz tych o charakterze społecznym. Ten cel strategiczny artykułuje mocno i wyraźnie konieczność wzmacniania poczucia działania wśród mieszkańców, ich wzajemnego zaufania oraz zaangażowania w przedsięwzięcia lokalne. Dla powodzenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych konieczne jest włączenie społeczności obszaru i aktywizowanie jej przez działania edukacyjne, kulturalne, społeczne, nastawione na samorozwój i odpowiadające na zdiagnozowane problemy społeczne. Wskazane powyżej kierunki działań niewątpliwie charakteryzują się tym, że ich rezultaty są oddalone w czasie, jednak bez zmiany sposobu myślenia, postaw i nawyków społeczności lokalnej nie da się prowadzić rzetelnego procesu rewitalizacji. Jednak realna zmiana w tym aspekcie przełoży się na poprawę jakości życia w całej gminie.

CEL 2. TWORZENIE WARUNKÓW ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI LOKALNEJ, WSPIERANIE ZATRUDNIENIA I AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW

KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:

- 2.1. Wykreowanie infrastruktury wspierającej lokalnych przedsiębiorców m.in. Lokalny Inkubator Przedsiębiorczości Społecznej, odnowionego targowiska lokalnego, dostęp do informacji, promocję lokalnych usług i produktów, zachęcanie do tworzenia sieci współpracy.

- 2.2. Aktywna promocja gminy (zwiększenie jej rozpoznawalności), poprzez podkreślanie walorów krajobrazowych, historycznych i kulturowych, ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości i różnych rodzajów turystyki (przyjazdowej, pobytovej, kwalifikowanej, sentymentalnej (etnicznej) i agroturystyki).
- 2.3. Promowanie produktu lokalnego i lokalnych punktów handlowych w postaci odnowionego targowiska i bazaru lokalnego produktu.
- 2.4. Wspieranie i rozwój aktywizacji zawodowej osób z grup problemowych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Realizacja tego celu strategicznego wraz ze wskazanymi powyżej kierunkami działania pozwoli zaspokajać potrzeby i niwelować problemy wskazane przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej. Wyniki badań ankietowych w gminie wyraźnie pokazały, że największym problemem dla mieszkańców jest problem znalezienia zatrudnienia. Dlatego główny akcent w realizacji tego celu dotyczy aktywizacji zawodowej i niwelowania nierówności społecznych oraz przerwania łańcucha reprodukcji biedy, pasywności zawodowej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez wzmocnienie i rozwój możliwości zatrudnienia. Dotyczy to szczególnie przedsięwzięć wspierających osoby młode, które wchodzi na rynek pracy ale także i tych, które z tego rynku wychodzą. Wspieranie i animowanie lokalnej przedsiębiorczości, która często tworzy tożsamość miejsca, czyni je niepowtarzalnym i podnosi jego atrakcyjność przez katalog usług, świadczonych w sposób praktykowany w danej społeczności: lokalne targi i imprezy, miejsca dla małej gastronomii (np. centrum Wińska, zalew Słup), produkty lokalne. Przestrzenie obszaru rewitalizacji mają dać komfort użytkowania zarówno mieszkańcom, jak i przyjezdnym. Mają odpowiadać na potrzeby społeczności, która tę przestrzeń zamieszkuje. Rozwój gminy wymaga, by równoległe z inwestycjami infrastrukturalnymi realizować inwestycje w jakość usług świadczonych przez podmioty gospodarcze oraz organizacje pozarządowe. Działania biznesu, w tym lokalnego, organizacji społecznych, władz i liderów dadzą efekt synergii w postaci godnego życia mieszkańców i dobrej marki gminy.

CEL 3. WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W ZMODERNIZOWANEJ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I INFRASTRUKTURZE TECHNICZNEJ, Z ZACHOWANIEM WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO

KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:

- 3.1. Dostosowanie infrastruktury technicznej oraz zabudowy rynku w Wińsku, do pełnienia funkcji centrum gminy, z odbywającymi się tam różnego rodzaju wydarzeniami lokalnymi i ponadlokalnymi.
- 3.2. Zachęcanie mieszkańców, szczególnie rodzin z dziećmi, młodzieży, seniorów oraz osób niepełnosprawnych do współtworzenia i użytkowania przestrzeni publicznej obszarów rewitalizowanych.
- 3.3. Adaptacja i remont istniejących obiektów i przestrzeni publicznych wraz z nadaniem im nowych funkcji: edukacyjnej, gospodarczej, integracyjnej, rekreacyjnej i turystycznej.
- 3.4. Zachowanie, dostosowywanie i ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów rewitalizowanych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną, dla działalności społecznej, kulturalnej i gospodarczej.
- 3.5. Poprawa stanu technicznego (termomodernizacja z wykorzystaniem ekologicznych rozwiązań, sprawna kanalizacja) budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej, służących poprawie jakości powietrza, wód powierzchniowych, przyrody i klimatu akustycznego.
- 3.6. Wysoki standard jakościowy dróg i infrastruktury towarzyszącej (chodniki, parkingi) na obszarze objętym rewitalizacją.
- 3.7. Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze objętym rewitalizacją (likwidacja „dzikich” wysypisk).
- 3.8. Rozwój infrastruktury turystycznej i sportowej na obszarze rewitalizowanym (modernizacja kompleksu obiektów sportowych w Wińsku, dostosowanie do potrzeb wypoczynku i rekreacji terenu z zalewem Słup, stworzenie systemu atrakcyjnych

i bezpiecznych tras i ścieżek rowerowych z wykorzystaniem min. dawnej infrastruktury kolejowej oraz atrakcyjnych ścieżek pieszych w miejscowości Wińsko, oczyszczenie stawów).

- 3.9. Sprawnie działający system identyfikacji i komunikacji wizualnej oraz informacji publicznej o zabytkach, atrakcjach turystycznych i miejscach wypoczynku (oznakowanie tras i ścieżek rowerowych, tablice informacyjne przy obiektach zabytkowych) i atrakcjach przyrodniczych.

Realizacja tego celu strategicznego wraz z wskazanymi powyżej kierunkami działania pozwoli zaspokajać potrzeby i niwelować problemy wskazane przede wszystkim w sferze społecznej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej. Planowane inwestycje infrastrukturalne przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz ich bezpieczeństwa (sfera techniczna), jednocześnie mając silny wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego (środowiskowa) oraz poprawy jakości, estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych w gminie (przestrzenno-funkcjonalna). Powyższe kierunki działania akcentują poprawę infrastruktury technicznej – budynków i przestrzeni użyteczności publicznej, budynków mieszkalnych oraz dróg z zachowaniem wysokich standardów dbałości o środowisko naturalne. W wymiarze społecznym natomiast podkreślają włączenie mieszkańców w tworzenie przestrzeni na obszarze rewitalizowanym. Społeczność ma czuć się współkreatorem zmian, stąd mocne powiązanie zapisów kierunków działania celu strategicznego nr 3 z celem strategicznym nr 1.

6. LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH (LISTA A)

1. REWITALIZACJA RYNKU W WIŃSKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIJESCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko	Teren rynku w Wińsku w niewielkim zakresie pełni funkcje centrum miejscowości i gminy. Jego przestrzeń publiczną nie spełnia funkcji miejsca spotkań dla mieszkańców i przyjezdnych. Nie jest należycie wykorzystana jako miejsce, uzyskiwania informacji o obiektach i atrakcjach kulturowych, przyrodniczych czy wydarzeniach społecznych z terenu gminy. Zniszczona nawierzchnia i ciągi piesze powodują zagrożenie bezpieczeństwa osób, a szczególnie osób niepełnosprawnych mających trudności z poruszaniem się po nierównej i zniszczonej nawierzchni. Kompleksowe rozwiązanie zjawisk negatywnych w przestrzeni rynku wymaga także remontu zdewastowanych elewacji budynków mieszkalno-usługowych, likwidacji prowizorycznych rozwiązań urbanistycznych i budowlanych. Bez takich działań nie będzie możliwa zmiana negatywnego wizerunku miejscowości i całej gminy.	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej w centrum miejscowości służącej poprawie infrastruktury technicznej oraz spotkaniom i integracji społecznej mieszkańców gminy, - wzmocnienie funkcji centrowej, informacyjnej i reprezentacyjnej przestrzeni Rynku, - dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych, - zachowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - renowacja i urządzenie ciągów pieszych, dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, - wymiana nawierzchni i jej utwardzenie (centrum rynku), - urządzenie zieleni publicznej i trawników, - ustawienie nowych ławek i koszy na odpadki, - ustawienie drogowskazów i tablic informujących o atrakcjach turystycznych i wydarzeniach na terenie Wińska, - wymiana wiaty przystankowej, - instalacja stylowego i energooszczędnego oświetlenia, - instalacja monitoringu, - odnowienie elewacji wybranych kamienic. 	Wińsko, pl. Wolności.	557 000, 00 zł.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1 Liczba zmodernizowanych parkingów – 1 Liczba tablic informujących o atrakcjach turystycznych Wińska - 1 Liczba wymienionych wiat przystankowych – 1. Liczba instalacji oświetleniowych -1. Liczba instalacji monitoringowych – 1. Liczba odnowionych elewacji kamienic w rynku i jego sąsiedztwie – 8. Wzrost liczby użytkowników rynku. Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i na podstawie obserwacji.

2. REMONT WRAZ Z TERMOMODERNIZACJĄ BUDYNKU URZĘDU GMINY W WIŃSKU.

WNOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko	Stan techniczny budynku UG jest niezadawalający i wymaga podjęcia pilnej inwestycji. Technologia w której został wykonany jak i stopień zużycia technicznego powoduje duże straty energii, rzutując negatywnie na koszty eksploatacji obiektu i komfort pracy pracowników urzędu. Proces degradacji dotknął szczególnie jego elewację, która jest zniszczona i wymaga odnowienia. Jej stan negatywnie rzutuje na wizerunek całego Rynku, gdzie obiekt UG jest zlokalizowany. Wskazany problem nie służy budowaniu dobrego wizerunku gminy w oczach mieszkańców i przyjezdnych. Obiekt powinien też w większym zakresie być dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz seniorów.	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie wysokiej jakości infrastruktury technicznej dla obsługi klientów urzędu oraz integracji społecznej mieszkańców gminy, - wzmocnienie funkcji centro twórczej, informacyjnej i reprezentacyjnej przestrzeni Rynku, - obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej, - budowanie pozytywnego wizerunku gminy i urzędu wśród mieszkańców i gości. 	<ul style="list-style-type: none"> - termomodernizacja i remont budynku (obejmujący remont dachu z wymianą folii dachowej, przełożenie dachówki oraz wykonanie docieplenia stropodachu nad kondygnacją 2 piętra), - montaż instalacji fotowoltaicznej, złożonej z 28 modułów fotowoltaicznych, - odnowienie elewacji budynku - dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych <p>Projekt obejmuje działania promujące ideę ochrony środowiska na przykładzie realizacji termomodernizacji budynku UG i wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Planowane jest szkolenie pracowników UG w zakresie obsługi i nadzoru instalacji fotowoltaicznej.</p>	Wińsko, pl. Wolności 2.	420 000, 00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych im poddanych termomodernizacji budynków użyteczności publicznej – 1</p> <p>Liczba instalacji fotowoltaicznych zainstalowanych na obiekcie – 1 z 28 modułami.</p> <p>Obniżenie kosztów eksploatacji budynku,</p> <p>Liczba działań promocyjnych służących popularyzacji idei korzystania z odnawialnych źródeł energii - 4</p> <p>Liczba szkoleń służących właściwej eksploatacji instalacji fotowoltaicznej – 1.</p> <p>Pomiar na podstawie: protokołu odbioru prac, sprawozdań z przeprowadzonych szkoleń, konkursów i akcji promocyjnych. sprawozdawczości finansowej rejestrującej koszty eksploatacji budynku.</p>

3. REWITALIZACJA TARGOWISKA GMINNEGO W WIŃSKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko	<p>Potrzeba rewitalizacji targowiska gminnego w Wińsku wynika z negatywnych zjawisk ze sfery gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej a zwłaszcza niedostosowania przestrzeni publicznej do potrzeb przedsiębiorców i konsumentów. Dzisiejszy stan techniczny tego terenu wskazuje, iż mamy na nim plac targowy, którego użytkowanie zwłaszcza w okresie opadów ale i okresu upałów staje się bardzo uciążliwe. Brak tam również elementarnej infrastruktury sanitarnej. Spora grupa mieszkańców Wińska robi tam zakupu i jak pokazał to chociażby film dokumentujący potrzeby rewitalizacyjne stan ten jest przedmiotem licznych narzekań i niezadowolonia. Potencjalnie jest to miejsce, które może służyć miejscowym kupcom ale także tym spoza terenu gminy. W pobliżu będzie zlokalizowany inkubator przedsiębiorczości społecznej i bazarek produktu lokalnego z winiarnią. Gmina jest w posiadaniu dokumentacji projektowej na tę inwestycję.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie wysokiej jakości infrastruktury technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej dla prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy z zachowaniem wymagań środowiskowych, - rozwój przedsiębiorczości lokalnej prowadzący do redukcji bezrobocia, - stworzenie miejsca promocji i dystrybucji produktów lokalnych - integracja społeczna mieszkańców gminy poprzez zagospodarowanie i udostępnienie przestrzeni do spotkań i robienia zakupów, - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - remont ogrodzenia, - przeprowadzenie prac archeologicznych, - wykonanie drenażu i utwardzenie terenu, - wybrukowanie terenu targowiska, - adaptacja przyległych pomieszczeń na gołębnik. - wykonanie parkingu, - instalacja stałych i zabudowanych straganów, - wykonanie elementów małej architektury, toalet, ścieżek i energooszczędnego oświetlenia. 	Wińsko ul. Ciemna	1 500 000, 00 zł.	<p>Liczba zrewitalizowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1 Powierzchnia zrewitalizowanego terenu /wg projektu/, Liczba zamontowanych straganów zgodna z projektem, Liczba zamontowanych elementów małej architektury (na podstawie projektu), Liczba zmodernizowanych parkingów – 1 Liczba instalacji oświetleniowych - 1. Liczba instalacji monitoringowych – 1. Wzrost liczby korzystających z obiektu przedsiębiorców, Wzrost liczba korzystających z obiektu klientów,</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac, obserwacji, rejestrów i sprawozdań z działalności targowiska, opinii i ankiet wśród mieszkańców i kupców.</p>

4. REWITALIZACJA BOISKA DLA POTRZEB GMINNEGO OŚRODKA SPORTU, TURYSTYKI I REKREACJI W WIŃSKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko Rewitalizacja boiska dla potrzeb Gminnego Ośrodka Sportu, Turystyki i Rekreacji.	Potrzeba rewitalizacji boiska gminnego w Wińsku wynika z negatywnych zjawisk ze sfery społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej a zwłaszcza niedostosowania przestrzeni publicznej do oczekiwań mieszkańców w zakresie sportu, rekreacji i turystyki. Środkiem będzie przygotowanie odpowiedniej infrastruktury. Mieszkańcy gminy nie mają dotychczas dostępu do takiego rodzaju obiektu, który byłby w wystarczającym stopniu dostosowany do ich potrzeb, w tym potrzeb osób niepełnosprawnych oraz seniorów. Zła jakość infrastruktury sportowej a tym samym ograniczone możliwości jej wykorzystania przyczyniają się do pojawiania się innych negatywnych zjawisk zdrowotnych i społecznych, które szczególnie dotyczą dzieci i młodzież (niezdrowy styl życia, nadwaga, choroby, sięganie po używki i inne).	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie przestrzeni o charakterze sportowym, rekreacyjnym, integracyjnym, służącym aktywizacji mieszkańców, - poprawa jakości życia i jakości przestrzeni publicznej z zachowaniem wymogów ochrony środowiska, - zagospodarowanie miejsca pozwalającego na organizację imprez masowych o charakterze sportowym, kulturalnym, integracyjnym, - terytorialnie i społecznie zintegrowana przestrzeń, która tworzyłaby nowe warunki dla korzystania z wielu usług społecznych zlokalizowanych na obszarze wyznaczonym przez istniejące lub planowane obiekty i towarzyszące im inicjatywy: Klub Aktywności Mieszkańców - Szkoła – Hala Sportowa – Stadion – GOK. Ich sąsiedztwo i właściwe skomunikowanie ułatwi mieszkańcom Wińska korzystanie z tych usług. 	<ul style="list-style-type: none"> - rekultywacja i modernizacja murawy boiska trawiastego (tzw. stadionu) z przeznaczeniem na boisko wielofunkcyjne, z bieżnią i trybunami. - wykonanie ogrodzenia terenu boiska za szkołą, - remont szatni i pomieszczeń socjalnych, - instalacja energooszczędnego oświetlenia i monitoringu, - stworzenie miejsc parkingowych wokół boiska i modernizacja dróg dojazdowych, <p>Celem Gminy na najbliższe lata jest utworzenie na tym terenie OSiR w Wińsku z miejscami noclegowymi w zaadaptowanym starym Ośrodku Zdrowia przy stadionie. Innymi działaniami inwestycyjnymi z czasem na cele rekreacyjne będzie zalew w Wińsku i adaptacja świetlicy w Budkowie nad Odra pod miejsce sportów wodnych (kajaki, wędkarstwo).</p>	Wińsko, ul. Piłsudskiego.	679 238,00 zł	<p>Liczba wyremontowanych obiektów użyteczności publicznej - 1</p> <p>powierzchnia wyremontowanego boiska sportowego 90mX60m. (dł/szer),</p> <p>Liczba wyremontowanych i zamontowanych elementów małej architektury (szatnie i pomieszczenia socjalne - na podstawie projektu),</p> <p>Liczba zmodernizowanych parkingów – 1</p> <p>Liczba instalacji oświetleniowych - 1.</p> <p>Liczba instalacji monitoringowych – 1.</p> <p>Wzrost liczby imprez sportowych i kulturalnych organizowanych z wykorzystaniem zrewitalizowanych obiektów,</p> <p>Wzrost liczby mieszkańców uczestniczących w imprezach sportowych,</p> <p>Pomiar na podstawie: protokołu odbioru prac, sprawozdań z działalności GOSTiR, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców</p>

5. REWITALIZACJA CMENTARZA I PARKU PRZY CMENTARZU ŻYDOWSKIM.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
<p>Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Michała Archanioła w Wińsku w partnerstwie z Gminą Wińsko i Europejską Inicjatywą Porządkowania Cmentarzy Żydowskich z siedzibą w Brukseli oraz Związkiem Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP.</p>	<p>Cmentarza i parku przy cmentarzu Żydowskim znajdują się w bardzo złym stanie technicznym. Uruchomiony w 1827 roku przechodził złożone koleje losu. Zachowało się ok. 30 bardzo wartościowych historycznie nagrobków (macew), z inskrypcjami w językach niemieckim i hebrajskim, wśród nich wyróżnia się oryginalny nagrobek w kształcie wielkiego dębowego pnia. Wszystkie te obiekty niszczone są i są narażone na akty wandalizmu. Cmentarz jest ważnym elementem dziedzictwa kulturowego gminy możliwym do wykorzystania jako atrakcja turystyczna i miejsce prowadzenia działalności edukacyjnej. Cały obiekt łącznie z parkiem wymaga pilnej interwencji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji, - zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego o wysokiej randze dla gminy i regionu, - udostępnienie miejsca dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej sprzyjającej budowie otwartości i tolerancji społecznej wśród mieszkańców gminy i poprawy jakości ich życia z zachowaniem wymagań środowiskowych, - wzrost poczucia identyfikacji mieszkańców z gminą, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - uprzątnięcie i odnowienie otoczenia w tym parku przy cmentarzu, - wykonanie odpowiedniej infrastruktury takiej jak ławki i ścieżki. - prace konserwatorskie nagrobków kamiennych na cmentarzu, - ustawienie tablic informacyjnych z opisem historii miejsca. - odbudowa i remont muru cmentarnego - stworzenie klombów roślinnych wzdłuż ścieżek. - przeprowadzenie kampanii informacyjnej o historii cmentarza jako miejsca ważnego dla dziejów gminy i regionu. 	<p>Wińsko, ul. Piłsudskiego.</p>	<p>516 970,47 zł.</p>	<p>Liczba zrewitalizowanych obiektów dziedzictwa historycznego – 1 Powierzchnia zrewitalizowanych obiektów dziedzictwa historycznego – 700 m², Wzrost liczby mieszkańców i turystów odwiedzających cmentarz, Wzrost wiedzy wśród mieszkańców i gości o historii cmentarza jako miejsca ważnego dla dziejów gminy i regionu. Pomiar na podstawie: protokołu odbioru prac, dokumentacji powykonawczej, sprawozdań z działalności opiekunów obiektu, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i gości.</p>

6. REWITALIZACJA TERENU PRZY UL. MICKIEWICZA NA DEPTAK LOKALNY.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko	<p>Potrzeba rewitalizacji ul. Mickiewicza w Wińsku na teren spacerowy - deptak lokalny wynika z negatywnych zjawisk ze sfery społecznej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej a zwłaszcza niedostosowania przestrzeni publicznej do oczekiwań mieszkańców w zakresie wypoczynku, rekreacji i turystyki. Wysoki stopień degradacji tego terenu powoduje, iż mieszkańcy gminy nie mają dotychczas dostępu do takiego rodzaju przestrzeni, która byłaby w wystarczającym stopniu dostosowana do ich potrzeb, w tym potrzeb osób niepełnosprawnych oraz seniorów. Zdegradowany teren, gdzie znajdują się zniszczone elewacje budynków, istniejące prowizoryczne rozwiązania urbanistyczne i budowlane powodują kształtowanie negatywnego wizerunku miejscowości i całej gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przywróceniu dawnej świetności ulicy Mickiewicza będącej niegdyś jednym z najbardziej reprezentacyjnych miejsc Gminy Wińsko, - odzyskanie charakteru spacerowo - rekreacyjnego. - remont i rozbudowa ciągów komunikacyjnych zapewniających miejsca spotkań i integracji mieszkańców, - stworzenie miejsc umożliwiających integrację międzypokoleniową, - zapewnienie miejsca do rekreacji i rozrywki, także dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz seniorów, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. <p>Projekt będzie skierowany zarówno do mieszkańców ulicy Mickiewicza i całej gminy i turystów,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rewitalizacja terenu poprzez nowe podłoże w miejscach spacerowych,, dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - pielęgnacja istniejących nasadzeń, - instalacja ławek i remont placu zabaw, -nowe, energooszczędne oświetlenie wzdłuż trasy spacerowej. 	Wińsko, ul. Mickiewicza.	565 000,00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1 Przyrost powierzchni zieleni publicznej – 1 Liczba instalacji oświetleniowych - 1. Liczba wyremontowanych placów zabaw – 1. Wzrost liczby mieszkańców i turystów korzystających z przestrzeni publicznej.</p> <p>Pomiar na podstawie: protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i gości.</p>

7. MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH W SĄSIEDZTWIE WIŃSKIEGO RYNKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko	Potrzeba modernizacji ulic w centrum rynku w Wińsku wynika z negatywnych zjawisk ze sfery społecznej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej a zwłaszcza złej jakości istniejącej infrastruktury drogowej, jej niedostosowania do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, w zakresie komunikacji i transportu. Wysoki stopień degradacji ulic stanowi poważne utrudnienie dla mieszkańców tego terenu. Zły stan techniczny ulic i infrastruktury towarzyszącej to podstawowy problem, na który odpowiada projekt. Projekt jest jednym z kilku przedsięwzięć, które mają przywrócić przestrzeni rynku funkcję centrotwórczą dla miejscowości i gminy, ożywić tę przestrzeń i zintegrować i zaktywizować mieszkańców.	Głównym celem projektu jest poprawa jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych na terenie miejscowości Wińsko w celu wzmocnienia integracji społecznej mieszkańców. Inne cele to: - stworzenie wysokiej jakości infrastruktury drogowej dla potrzeb obsługi ruchu kołowego i pieszego w bezpośrednim sąsiedztwie rynku, - poprawa dostępności komunikacyjnej obiektów i instytucji zlokalizowanych na terenie rewitalizowanym, - poprawa bezpieczeństwa i komfortu ruchu kołowego i pieszego na obszarze rewitalizowanym, - kreowanie pozytywnego wizerunku gminy, - zachowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego, - poprawa estetyki przestrzeni publicznej.	- przeprowadzenie remontu 2100 mb. dróg (ulic) gminnych w sąsiedztwie rynku, w Wińsku, - remont odcinków chodników wzdłuż ulic podlegających modernizacji i przebudowie.	Ulice w sąsiedztwie Rynku w Wińsku – Szkolna, Ciemna, Parkowa, Robotnicza, Spokojna, Przemysłowa, Zjazdowa, Kwiatowa, Nowa i Polna.	2 625 000,00 zł	- długość wyremontowanych ulic w mb. – 2100 mb., - zwiększenie długości dostępnych dla mieszkańców chodników, - wzrost liczby mieszkańców korzystających z ulic i chodników, - poprawa bezpieczeństwa na zmodernizowanych ulicach. Pomiar na podstawie protokołu odbioru końcowego inwestycji i dokumentacji powykonawczej, ocen i raportów policji, opinii i ankiet wśród mieszkańców.

8. MODERNIZACJA DROGI POWIATOWEJ NR 1277D WIŃSKO – SMOGORZÓW – SMOGORZÓWEK.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Powiat Wołowski jako właściciel drogi partner Gmina Wińsko	Potrzeba modernizacji drogi powiatowej nr 1277D Wińsko – Smogorzów – Smogorzówek wynika z negatywnych zjawisk ze sfery społecznej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej a zwłaszcza niedostosowania infrastruktury drogowej do oczekiwań mieszkańców w zakresie komunikacji i transportu. Wysoki stopień degradacji tej drogi stanowi poważne utrudnienie dla mieszkańców tego terenu i powoduje, iż mieszkańcy tego terenu gminy mają utrudniony dostęp do sfery usług publicznych, miejsc pracy i edukacji.	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie wysokiej jakości infrastruktury drogowej dla potrzeb obsługi ruchu kołowego i komunikacji publicznej, - poprawa dostępności komunikacyjnej miejscowości zlokalizowanych na terenie rewitalizowanym, - poprawa mobilności mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji, - kreowanie pozytywnego wizerunku gminy, - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie remontu odcinka drogi powiatowej z Wińska do Smogorzówka na długości 5,8 km, - remont 330 m odcinka chodnika na ul. 8 Maja. 	Pas drogi Wińsko – Smogorzów – Smogorzówek.	3 795 000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> - długość wyremontowanej drogi 5,8 km. - długość wyremontowanego chodnika 330 m. <p>Wzrost liczby mieszkańców korzystających z drogi, Poprawa bezpieczeństwa na zmodernizowanej drodze. Pomiar na podstawie protokołu odbioru końcowego inwestycji i dokumentacji powykonawczej.</p>

9. REMONT I DOPOSZENIE GMINNEGO OŚRODKA KULTURY W WIŃSKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko	Siedziba GOK w Wińsku jest miejscem, które stanowi najważniejsze centrum kulturalne w gminie, Odbывают się tu zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży, próby i występy lokalnych zespołów artystycznych, imprezy kulturalne, spotkania mieszkańców. Odbывают się tutaj posiedzenia Rady Gminy. Budynek w obecnym stanie nie odpowiada współczesnym standardom tego typu placówek. Wymaga modernizacji, wyposażenia w niezbędne urządzenia sceniczne i zaplecze kuchenne. dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych.	Stworzenie wysokiej jakości infrastruktury technicznej dla rozwoju działalności kulturalnej i edukacyjnej GOK oraz integracji społecznej mieszkańców gminy. - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. Projekt zgodny jest z celami strategicznymi aktywizacji i integracji mieszkańców, jak również tworzeniem infrastruktury gminnej przyjaznej mieszkańcom. Odpowiada także celom i kierunkom rewitalizacji takim jak aktywizacji osób wykluczonych, stworzenia miejsca integracji mieszkańców i zwiększania aktywności obywatelskiej.	- modernizacja budynku, - izolacja przeciw zawilgoceniom, - odnowienie elewacji budynku, - remont werandy - nowa aranżacja otoczenia i terenu parkingu, - wyposażenie obiektu w studio nagrań, pomieszczenia kawiarniane, kuchenne i socjalne, - wyposażenie sali głównej w technologię sceniczną -m.in. system nagłośnienia, oświetlenia, sztukiety, kurtynę, - dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynek zostanie wyremontowany z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych, z zachowaniem wymagań środowiskowych i efektywności energetycznej.	Wińsko, ul. Piłsudskiego 42.	610 000,00 zł.	Liczba wyremontowanych budynków użyteczności publicznej– 1. Powierzchnia objęta remontem – ok.650 m2. Liczba zmodernizowanych parkingów – 1. Liczba miejsc parkingowych – 15. Liczba imprez kulturalnych organizowanych wyremontowanych pomieszczeniach w ciągu roku – 24. Liczba sekcji organizacji społecznych korzystających z wyremontowanych pomieszczeń – 10. Liczba mieszkańców korzystających z budynku GOK w ciągu roku – 1000. Pomiar na podstawie: protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, sprawozdań z działalności GOK i ankiet wśród mieszkańców i gości.

10. REWITALIZACJA ZALEWU SŁUP.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko	<p>Potrzeba rewitalizacji zalewu Słup wynika z negatywnych zjawisk ze sfery społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej a zwłaszcza niedostosowania przestrzeni publicznej do oczekiwań mieszkańców w zakresie sportu, rekreacji i turystyki.</p> <p>Teren zalewu ulega bieżącej degradacji, jest zaniedbany, akwen wodny zarasta. Sytuacja ta powoduje, iż mieszkańcy nie mają dostępu do bezpiecznego wypoczynku nad wodą. Kształtuje to również negatywny wizerunku całej gminy jako pozbawionej takiego miejsca. Celem będzie spełnienie tych potrzeb dzięki przygotowaniu odpowiedniej infrastruktury na terenie rewitalizowanym. Należy ją dostosować do potrzeb różnych grup, dzieci i młodzieży a także osób niepełnosprawnych oraz seniorów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności sportowej i turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji z zachowaniem wymagań środowiskowych, - odnowienie i zagospodarowanie terenów Zalewu Słup do celów turystyczno-rekreacyjnych, - rozwój lokalnej aktywności i przedsiębiorczości, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. <p>Realizacja tego projektu odpowiadałaby na wskazywaną podczas badań ankietowych i warsztatów potrzebę stworzenia kąpieliska na terenie gminy i zapewniłaby dostęp do terenów wypoczynkowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - praca ziemne i oczyszczenie niecki zalewu, - remont urządzeń wpustowych i spustowych, - remont kąpieliska i zamontowanie pomostów, - wyposażenie w urządzenia zapewniające bezpieczny wypoczynek, - wybudowanie ścieżek rowerowych wokół zbiornika, boiska do gier zespołowych, placów zabaw, - wyznaczenie plaży, - utworzenie wyspy na środku zbiornika - przygotowanie zaplecza socjalnego i terenu pod potrzeby małej gastronomii, - urządzenie parkingu w okolicach zalewu. 	Zalew Słup, obręb geodezyjny Jakubikowice.	1 250 000, 00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1</p> <p>Wzrost powierzchni wykorzystywanej na cele sportu i rekreacji na terenie gminy.</p> <p>Liczba wybudowanych parkingów - 1,</p> <p>Przyrost liczby imprez sportowych i rekreacyjnych organizowanych na rewitalizowanym terenie ,</p> <p>Wzrost liczby mieszkańców i turystów korzystających z terenów sportu i rekreacji.</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, rejestrów i sprawozdań z działalności GOSTiR, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

11. REWITALIZACJA CMENTARZ EWANGIELICKIEGO.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Michała Archanioła w Wińsku w partnerstwie z Gminą Wińsko.	Rewitalizacja niszczonego terenu Cmentarza Ewangelickiego wraz z dziko rosnącą zielenią dla potrzeb Ogrodu Pamięci. Cmentarza i teren przy cmentarzu ewangelickim znajdują się w bardzo złym stanie technicznym. Wszystkie znajdujące się tam płyty nagrobne niszczone i są narażone na akty wandalizmu. W sąsiedztwie znajduje się zarośnięty staw oraz zniszczona brukowa droga, które utrudniają dostęp do terenu. Cmentarz jest ważnym elementem dziedzictwa kulturowego gminy możliwym do wykorzystania jako atrakcja turystyczna i miejsce prowadzenia działalności edukacyjnej. Cały obiekt łącznie z otoczeniem wymaga pilnej interwencji.	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji z zachowaniem wymagań środowiskowych, - zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego o wysokiej randze dla gminy i regionu, - udostępnienie miejsca dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej sprzyjającej budowie otwartości i tolerancji społecznej wśród mieszkańców gminy i poprawy jakości ich życia, - wzrost poczucia identyfikacji mieszkańców z gminą, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykoszenie trawy i uporządkowanie terenu cmentarza, - odnowienie zachowanego pomnika i tablicy pamiątkowej, - zainstalowanie stylowego i energooszczędnego oświetlenia, - stworzenie lapidarium umożliwiającego ekspozycję Zabytkowych płyt nagrobnych, - wytyczenie ścieżki edukacyjnej wraz z tablicami informującymi o historii miejsca i gminy Wińsko, - odnowienie ogrodzenia z wykonaniem bramy wjazdowej, - remont otoczenia terenu poprzez: renowację zabytkowego stawu i wykonanie parkingu, - remont dróg dojazdowych z przełożeniem zabytkowej drogi brukowej. 	Wińsko	875 000,00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1</p> <p>Liczba zmodernizowanych parkingów – 1</p> <p>Przyrost powierzchni zieleni publicznej – 1</p> <p>Liczba instalacji oświetleniowych - 1.</p> <p>Liczba lapidariów i ścieżek edukacyjnych – 2.</p> <p>Wzrost liczby mieszkańców i turystów korzystających z przestrzeni publicznej.</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, rejestrów i sprawozdań z działalności opiekunów obiektu - parafia, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

12. REWITALIZACJA BUDYNKU I OTOCZENIA DAWNEGO DWORCA PKP W WIŃSKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko we współpracy z PKP (gmina jest na etapie pozyskania promesy na przejęcie obiektu).	<p>Potrzeba rewitalizacji boiska gminnego w Wińsku wynika z negatywnych zjawisk ze sfery społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej a zwłaszcza niedostosowania przestrzeni publicznej do oczekiwań mieszkańców w zakresie aktywnego wypoczynku, rekreacji i turystyki. Celem będzie spełnienie tych potrzeb dzięki przygotowaniu odpowiedniej infrastruktury. Ważne jest aby dostosować ją również do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz seniorów.</p> <p>Projekt zakłada nadanie budynkowi dworca nowej funkcji w postaci: punktu informacji i obsługi ruchu turystycznego związanego z planowanym uruchomieniem trasy rowerowej na terenie Wińska na bazie dawnego nasypu kolejowego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności sportowej i turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji, - odnowienie i zagospodarowanie obiektów i terenów rewitalizowanych do celów turystyczno-rekreacyjnych z zachowaniem wymagań środowiskowych, - rozwój lokalnej aktywności i przedsiębiorczości, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. <p>Realizacja tego projektu odpowiadałaby na wskazywaną podczas badań ankietowych i warsztatów potrzebę stworzenia trasy rowerowej na terenie gminy i zapewniłaby dostęp do terenów wypoczynkowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odnowienie pomieszczeń na parterze w budynku dworca, - zagospodarowanie terenu w bezpośredniej bliskości dworca dla potrzeb ruchu turystycznego i trasy rowerowej (ławki i stoły, miejsce postojowe dla rowerów, toalety, miejsca parkingowe). 	Wińsko ul. Piłsudskiego 146.	400 000,00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1 Liczba wyremontowanych lokali na potrzeby obsługi ruchu turystycznego – 1 Wzrost powierzchni wykorzystywanej na cele sportu i rekreacji na terenie gminy. Liczba wybudowanych parkingów - 1, Przyrost liczby imprez sportowych i rekreacyjnych organizowanych na zrewitalizowanym terenie , Wzrost liczby mieszkańców i turystów korzystających z terenów sportu i rekreacji.</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, rejestrów i sprawozdań z działalności GOSTiR, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

13. BUDOWA TRASY ROWEROWEJ I SPACEROWEJ NA BAZIE NIWYKORZYSTANEGO NASYPU KOLEJOWEGO.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko we współpracy z PKP (gmina jest na etapie pozyskania promesy na przejęcie nasypu).	Potrzeba rewitalizacji boiska gminnego w Wińsku wynika z negatywnych zjawisk ze sfery społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej a zwłaszcza niedostosowania przestrzeni publicznej do oczekiwań mieszkańców w zakresie sportu, rekreacji i turystyki. Celem będzie spełnienie tych potrzeb dzięki przygotowaniu odpowiedniej infrastruktury. Ważne jest aby dostosować ją do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz seniorów. Utworzenie systemu tras rowerowych i spacerowych służyłoby rozwiązaniu problemu jakim jest dla wielu mieszkańców zdrowe i aktywne spędzanie czasu wolnego. Do tego znakomicie nadaje się turystyczne i sportowo – rekreacyjne wykorzystanie nieużytkowanego i ulegającego degradacji nasypu kolejowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą.	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności sportowej i turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji, - odnowienie i zagospodarowanie terenów pokolejowych do celów turystyczno-rekreacyjnych z zachowaniem wymagań środowiskowych, - rozwój lokalnej aktywności i przedsiębiorczości, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. <p>Realizacja tego projektu odpowiadałaby na wskazywaną podczas badań ankietowych i warsztatów potrzebę stworzenia sieci tras rowerowych i spacerowych na terenie gminy i zapewniłaby dostęp do terenów wypoczynkowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie projektu trasy rowerowej i spacerowej, - oczyszczenie i niwelacja nieczynnego nasypu kolejowego, - przebudowa szlaku kolejowego na ścieżki rowerowe i spacerowe, - wytyczenie i oznakowanie tras rowerowych i spacerowych, - przygotowanie infrastruktury towarzyszącej (miejsca parkingowe, punkty serwisowe dla rowerów i inne), - kampania informacyjno – promocyjna zachęcająca do korzystania z trasy rowerowej. 	Teren nasypu kolejowego prowadzący przez miejscowości Małowice, Krzelów, Węgrzce, Wińsko do Piskorzyny.	1 210 000,00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1</p> <p>Długość wybudowanej trasy rowerowej - ok. 20 km.</p> <p>Przyrost liczby imprez sportowych i rekreacyjnych organizowanych na zrewitalizowanym terenie ,</p> <p>Wzrost liczby mieszkańców i turystów korzystających z terenów sportu i rekreacji.</p> <p>Liczba kampanii promocyjnych służących popularyzacji idei korzystania ze ścieżki rowerowej – 1.</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, rejestrów i sprawozdań z działalności GOSTiR, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

14. BAZAREK PRODUKTU LOKALNEGO Z WINIARNIĄ W WIŃSKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko	<p>Potrzeba utworzenia bazaru produktu lokalnego z winiarnią w wińsku wynika z negatywnych zjawisk ze sfery gospodarczej, społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Chodzi tu zwłaszcza o niedostosowanie przestrzeni publicznej do oczekiwań mieszkańców w zakresie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.</p> <p>Obecnie jest to teren i z nieruchomościami po starej bazie (warsztaty, garaże, podwórko, zaplecze socjalne, wiaty) ZGKiM w Wińsku. Położony jest przy reprezentacyjnej ul. Piłsudskiego. Bazarek oferowałby produkty lokalne - spożywcze np. "wędzone środy" - wędliny z uboju gospodarskiego, "dzikie poniedziałki" - z dziczyzny, na stałe miody, wina, grzyby, ciasto, pierogi, sery i inne produkty.</p> <p>Sprzedaż na wynos i możliwość konsumpcji na miejscu. Wiaty i podwórko - stare sprzęty (muzeum), ławy, stoły. Możliwość organizacji biesiad tematycznych. Obiekt pozwoliłby na uruchomienie w jego pomieszczeniach inkubatora lokalnej przedsiębiorczości wraz z formą gospodarowania opartą na idei ekonomii społecznej. Bliskie sąsiedztwo z GOK i KAM tworzyłoby warunki dla organizacji wspólnych imprez.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie wysokiej jakości infrastruktury technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej dla prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy z zachowaniem wymagań środowiskowych, - rozwój przedsiębiorczości lokalnej prowadzący do redukcji bezrobocia, - stworzenie miejsca promocji i dystrybucji produktów lokalnych - integracja społeczna mieszkańców gminy poprzez zagospodarowanie i udostępnienie przestrzeni do spotkań i robienia zakupów, - poprawa estetyki przestrzeni publicznej przez zagospodarowanie zdegradowanych terenów i obiektów publicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - remont dawnych budynków technicznych i ich adaptacja na potrzeby handlowe i gastronomiczne, - remont podwórza wraz z podłożem, zakup i montaż stołów i ław, - przeprowadzenie kampanii promującej produkt lokalny, - uruchomienie działalności Inkubatora Produktu Lokalnego. 	Wińsko, ul. Piłsudskiego 34.	800 000,00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1</p> <p>Liczba wyremontowanych budynków użyteczności publicznej – 1</p> <p>Wzrost liczby imprez gospodarczych i kulinarnych organizowanych w wyremontowanych pomieszczeniach w ciągu roku,</p> <p>Wzrost Liczby przedsiębiorców i twórców ludowych i mieszkańców korzystających z wyremontowanych pomieszczeń.</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, rejestrów i sprawozdań z działalności GOK, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

15. REWITALIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W PRZYBOROWIE.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko w partnerstwie z sołectwem wsi Przyborów i Lokalnym Stowarzyszeniem Wsi Przyborów	<p>Potrzeba rewitalizacja przestrzeni publicznej w Przyborowie wynika z wysokiego stopnia degradacji przestrzeni w centrum miejscowości Przyborów i przywrócenie jej funkcji pełnoprawnego centrum o charakterze integracyjnym, reprezentacyjnym i informacyjnym. Pozwoli to na stworzenie w miejscowości terenu na którym odbywać się będą spotkania mieszkańców, i gdzie podejmowane będą społeczne inicjatywy, przy połączeniu projektu z odnową kompleksu pałacowego, rewitalizacja centrum odbije się pozytywnie na atrakcyjności miejscowości wśród odwiedzających.</p> <p>Projekt zapewni dostęp do atrakcyjnej przestrzeni publicznej, która sprzyjać będzie spójności społecznej i podejmowaniu inicjatyw obywatelskich, w połączeniu z rewitalizacją kompleksu pałacowego uatrakcyjni również miejscowość i gminę w oczach turystów. Rewitalizacja centrum wsi stwarza również potencjał do podejmowania przez mieszkańców aktywności w sferze gospodarczej i pozytywnie wpływa na sferę techniczną i przestrzenno-funkcjonalną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie jakości życia mieszkańców Przyborowa, - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości Przyborów - obszaru rewitalizacji i całej gminy z zachowaniem wymagań środowiskowych, - zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego, - udostępnienie miejsca dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej sprzyjającej integracji społecznej mieszkańców gminy i poprawy jakości ich życia, - wzrost poczucia identyfikacji mieszkańców z gminą, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - remont chodników i dróg dojazdowych, - dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, - wymiana oświetlenia i instalacji elektrycznej na energooszczędne na terenie rewitalizowanym, - modernizacja placu zabaw na terenie rewitalizowanym, - modernizacja sceny , - rewitalizacja oczka wodnego z budową pomostu spacerowego, - budowa boiska sportowego, - instalacja monitoringu terenu. 	Przyborów	555 000,00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1</p> <p>Liczba wyremontowanych budynków użyteczności publicznej– 1</p> <p>Wzrost liczba imprez kulturalnych organizowanych na zrewitalizowanych terenach publicznych,</p> <p>- Liczba mieszkańców korzystających ze zrewitalizowanych terenów publicznych.</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, rejestrów i sprawozdań z działalności sołectwa i stowarzyszenia lokalnego, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

16. REWITALIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W SMOGORZÓWKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko w partnerstwie z sołectwem wsi Smogorzówek.	<p>Potrzeba rewitalizacja przestrzeni publicznej w Smogorzówku wynika z wysokiego stopnia degradacji przestrzeni w centrum miejscowości Przyborów i przywrócenie jej funkcji pełnoprawnego centrum o charakterze integracyjnym, reprezentacyjnym i informacyjnym. Pozwoli to na stworzenie w miejscowości terenu na którym odbywać się będą spotkania mieszkańców, i gdzie podejmowane będą społeczne inicjatywy, przy połączeniu projektu z odnową kompleksu pałacowego, rewitalizacja centrum odbije się pozytywnie na atrakcyjności miejscowości wśród odwiedzających.</p> <p>Projekt zapewni dostęp do atrakcyjnej przestrzeni publicznej, która sprzyjać będzie spójności społecznej i podejmowaniu inicjatyw obywatelskich, w połączeniu z rewitalizacją kompleksu pałacowego uatrakcyjni również miejscowość i gminę w oczach turystów. Rewitalizacja centrum stwarza również potencjał do podejmowania przez mieszkańców aktywności w sferze gospodarczej i pozytywnie wpływa na sferę techniczną i przestrzenno-funkcjonalną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie jakości życia mieszkańców Smogorzówka z zachowaniem wymagań środowiskowych, - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości Smogorzówek - obszaru rewitalizacji i całej gminy, - zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego, - udostępnienie miejsca dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej sprzyjającej integracji społecznej mieszkańców gminy i poprawy jakości ich życia, - wzrost poczucia identyfikacji mieszkańców z gminą, - pozytywny wizerunek miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> -Modernizacja ciągów pieszych i dróg na terenie centrum wsi, dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych,, - oczyszczenie stawu i przyległego terenu, - zainstalowanie pomostu na stawie (może mostek przez staw), - wybudowanie wiaty, miejsca dla paleniska do grilla z ławkami, - remont budynku gospodarczego (stodoły) remont dachu, wymiana okien i drzwi, wykonanie elewacji, adaptacja piętra, - miejsce parkingowe i stojak dla rowerów, - oczyszczenie studni, - modernizacja oświetlenia na energooszczędne. 	Smogorzówek	515 000,00 zł	<p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej (ok. 25 arów powierzchni)</p> <p>– 1</p> <p>Liczba wyremontowanych budynków użyteczności publicznej – 1</p> <p>Wzrost liczba imprez kulturalnych organizowanych na zrewitalizowanych terenach publicznych,</p> <p>- Liczba mieszkańców korzystających ze zrewitalizowanych terenów publicznych.</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, rejestrów i sprawozdań z działalności sołectwa, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

17. MIKROKOSMOS WIŃSKI - REWITALIZACJA STODOŁY STEINHARDTÓW.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIJESCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko w partnerstwie z Fundacją Szacunek	Założeniem projektu jest adaptacja zdegradowanej technicznie stodoły Steinhardtów na terenie miejscowości Wińsko na obiekt o charakterze wystawienniczym, interaktywną galerię, żywe muzeum regionalne Wińska. , miejsca gdzie spotkali się Polacy, Żydzi Niemcy i ich historie, restauracja i miejsce spotkań i prezentacji historii Wińska np. Rity Steinhardt, urodzonej w niemieckim Winzig. Jej narracja historii zawarta w książce mogłaby posłużyć do opowieści o historii Wińska sprzed 1945 roku do współczesności, łącznie z wizją rozwojową i wizualizacją związaną z rewitalizacją gminy. Dodatkowym elementem mogłoby być mała gastronomia działająca w tej przestrzeni, jako miejsce spotkań, wernisaży i prezentacji artystycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji z zachowaniem wymagań środowiskowych, - zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego o wysokiej randze dla gminy i regionu, - udostępnienie miejsca dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej sprzyjającej budowie otwartości i tolerancji społecznej wśród mieszkańców gminy i poprawy jakości ich życia, - wzrost poczucia identyfikacji mieszkańców z gminą, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - generalny remont budynku, - przystosowanie wnętrza dla potrzeb wystawienniczych, muzealnych i turystycznych, - stworzenie infrastruktury muzealnej, stanowisk interaktywnych i tablic informacyjnych, - przeprowadzenie kampanii informacyjnej i promocyjnej. <p>Budynek zostanie wyremontowany z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych, z zachowaniem wymagań środowiskowych i efektywności energetycznej.</p>	Wińsko	1 000 000,00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych budynków użyteczności publicznej– 1</p> <p>Wzrost liczby imprez kulturalnych organizowanych w wyremontowanych pomieszczeniach w ciągu roku,</p> <p>Wzrost liczba mieszkańców korzystających z obiektu po rewitalizacji.</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, sprawozdań z działalności obiektu, fundacji, GOK, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

18. REMONT I PRZEBUDOWA BUDYNKU STAREGO DOMU KULTURY , WRAZ Z OTOCZENIEM, DLA POTRZEB KLUBU AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW I GMINNEGO OŚRODKA SPORTU, TURYSTYKI I REKREACJI.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Gmina Wińsko	<p>Potrzeba rewitalizacji budynku starego Domu Kultury w Wińsku pozostaje w związku z negatywnymi zjawiskami ze sfery społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej a zwłaszcza niedostosowania przestrzeni publicznej do oczekiwań mieszkańców w zakresie aktywności społecznej, integracji społecznej i kultury. Celem będzie spełnienie tych potrzeb dzięki przygotowaniu odpowiedniej infrastruktury.</p> <p>Zmiana funkcji wyremontowanego i adaptacja budynku wraz z otoczeniem wokół niego dla potrzeb Klubu Aktywności Mieszkańców i Gminnego Ośrodka Sportu, Turystyki i Rekreacji, stworzenie klubu seniora, siedziby dla organizacji pozarządowych.</p>	<p>- stworzenie wysokiej jakości infrastruktury technicznej dla działalności kulturalnej i edukacyjnej Klubu Aktywności Mieszkańców, GOSTiR oraz organizacji pozarządowych i grup nieformalnych,</p> <p>- miejsce integracji społecznej mieszkańców gminy i inicjowania różnorodnych przedsięwzięć społecznych,</p> <p>Celem Gminy na najbliższe lata jest utworzenie GOSTiR w Wińsku, który będzie miał w swojej dyspozycji kilka miejsc noclegowych w odnowionym obiekcie.</p>	<p>- generalny remont (remont dachu i stropów, stolarki, elewacji), a następnie adaptację budynku na potrzeby Klubu Aktywności Mieszkańców i GOSTiR, organizacji społecznych,</p> <p>- wyposażenie obiektu w niezbędne instalacje techniczne (wodociągowe, kanalizacyjne i elektryczne, telekomunikacyjne),</p> <p>- remont otoczenia budynku oraz dostosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynek zostanie wyremontowany z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych, z zachowaniem wymagań środowiskowych i efektywności energetycznej.</p>	Wińsko, ul. Piłsudskiego 33.	1 000 000,00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych budynków użyteczności publicznej – 1</p> <p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1</p> <p>Liczba imprez kulturalnych organizowanych wyremontowanych pomieszczeniach w ciągu roku – 5.</p> <p>Liczba organizacji społecznych korzystających z wyremontowanych pomieszczeń – 10,</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac. sprawozdań z działalności GOK i ankiet wśród mieszkańców. Pomiar na podstawie obserwacji. Protokół odbioru końcowego inwestycji</p>

19. REMONT CZĘŚCI WSPÓLNYCH WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW W WIŃSKIM RYNKU I JEGO SĄSIEDZTWIE.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Wspólnoty Mieszkaniowe przy ul. Kościuszki 1,3,5 oraz Placu Wolności 9 i 11.w Wińsku, w partnerstwie z gminą Wińsko lub gmina.	Teren rynku w Wińsku i jego sąsiedztwo w niewielkim zakresie pełni funkcje centrum miejscowości i gminy. Jego przestrzeń publiczna nie spełnia funkcji miejsca spotkań dla mieszkańców i przyjezdnych. Budynki w obecnym stanie nie odpowiadają wymaganym technicznym dla obiektów mieszkalnych. Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika z daleko posuniętej degradacji i dekapitalizacji obiektów, ich części wspólnych, w szczególności nieszczelnych dachów oraz znajdujących się w bardzo złym stanie elewacji budynków. Zdewastowane elewacje obiektów, prowizoryczne rozwiązania urbanistyczne i budowlane powodują kształtowanie negatywnego wizerunku centrum miejscowości i całej gminy. Proponowany projekt umożliwi kompleksowe rozwiązanie zjawisk negatywnych dostrzeganych w przestrzeni rynku na obszarze objętym rewitalizacją.	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa standardu zamieszkania mieszkańców i poprawa jakości ich życia, - poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej budynków mieszkalnych , - poprawa estetyki budynków mieszkalnych, - poprawa estetyki przestrzeni publicznej rynku i jego sąsiedztwa, - stworzenie warunków do zagospodarowania pustostanów w budynkach mieszkalnych, - kreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> - termomodernizacja budynków, - wykonanie izolacji przeciw zawilgoceniom, - wymiana instalacji co , elektrycznych i wod.-kan., - odnowienie elewacji budynków, - remonty dachów, kominów i opierzeń, - wymiana rynien i rur spustowych. <p>Budynki zostaną wyremontowane z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych, z zachowaniem wymagań środowiskowych i efektywności energetycznej.</p>	Wińsko, Kościuszki 1,3,5. Plac Wolności 9 i 11.	1 000 000 zł.	<p>Liczba wyremontowanych budynków mieszkalnych – 8</p> <p>Wzrost wyremontowanej powierzchni i kubatury obiektów mieszkalnych</p> <p>Liczba odnowionych elewacji kamienic w rynku i jego sąsiedztwie – 5</p> <p>Wzrost liczby lokali, które poprawią standard zamieszkania rodzin</p> <p>Wzrost liczby lokatorów, którzy podniosą standard zamieszkania</p> <p>Wzrost liczby rodzin, które uzyskają poprawę warunków mieszkaniowych,</p> <p>Pomiar na podstawie: protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, sprawozdań z działalności wspólnot mieszkaniowych i zarządców budynków oraz gminy.</p>

20. REMONT CZĘŚCI WSPÓLNEJ WIELORODZINNEGO BUDYNKU MIESZKALNEGO PRZY UL. PIŁSUDSKIEGO 22,24, 26 W WIŃSKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Piłsudskiego 22,24, 26 w Wińsku.	Budynek w obecnym stanie nie odpowiada wymaganym technicznym dla obiektów mieszkalnych. Dawniej składał się z 3 kamieniczek, które teraz tworzą jeden budynek. Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika z daleko posuniętej degradacji i dekapitalizacji obiektu, części wspólnych, w szczególności nieszczęlnego dachu oraz znajdującej się w bardzo złym stanie elewacji budynku.	Celem przedsięwzięcia jest poprawa standardu zamieszkania: <ul style="list-style-type: none"> • stanu technicznego, • efektywności energetycznej, • estetyki budynku mieszkalnego Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Piłsudskiego 22,24 26.	- termomodernizacja budynku, - izolacja przeciw zawilgoceniom, - odnowienie elewacji budynku, - remont dachu, kominów i jego opierzenia, - wymiana rynien i rur spustowych. Budynek zostanie wyremontowany z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych i z zachowaniem wymagań środowiskowych i efektywności energetycznej.	Wińsko, ul. Piłsudskiego 22,24,26.	184 716,00 zł.	Liczba wyremontowanych budynków mieszkalnych – 1 Wyremontowana powierzchnia dachu – 180 m2. Powierzchnia termo modernizowanej i remontowanej elewacji – 1120 m2. Liczba lokali, które poprawią standard zamieszkania – 23. Liczba lokatorów, którzy podniosą standard zamieszkania - 31 Liczba rodziny, które uzyskają poprawę warunków mieszkaniowych - 23. Pomiar na podstawie: protokołu odbioru prac, sprawozdania z działalności wspólnoty mieszkaniowej i zarządcy budynku.

21. REMONT ELEWACJI KOŚCIOŁA P.W. TRÓJCY ŚWIĘTEJ (XIV W.) ORAZ PLACU PRZYKOŚCIELNEGO W WIŃSKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Michała Archanioła w Wińsku w partnerstwie z Gminą Wińsko.	Stan wieży i elewacji ceglanych kościołów wymaga podjęcia działań remontowo-konserwatorskich o charakterze ratunkowym. Zastosowanie w dwudziestowiecznych naprawach spoin, zapraw na bazie cementu spowodowało degradację lica ceglanego. Największe zniszczenia lica ceglanego można zauważyć w strefie cokołowej, przy gzymsach okapowych oraz pod parapetami okiennymi. Oprócz erozji cegieł innym negatywnym zjawiskiem jest występowanie glonów, porostów i małych drzewek w miejscach gdzie występuje największe zawilgacanie fasady. Plac przykościelny wymaga działań związanych z usunięciem współczesnych zdegradowanych nawierzchni (wylewki betonowe), przywrócenie historycznych nawierzchni oraz prac remontowych przy ich ogrodzeniach.	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji z zachowaniem standardów środowiskowych, - zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego o wysokiej randze dla gminy i regionu, - udostępnienie miejsca dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej sprzyjającej budowie otwartości i tolerancji społecznej wśród mieszkańców gminy, - wzrost poczucia identyfikacji mieszkańców z gminą, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. <p>Wzbogacenie funkcji zabytku, poprzez udostępnienie (stanowiącej wyjątkowo atrakcyjny, a obecnie nie wykorzystywany, punkt widokowy) wieży zwiedzającym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - remont hełmu ceglanego wieży i elewacji wieży, - remont elewacji ceglanej kościoła wraz obróbkami blacharskimi, - remont wnętrza wieży i wykonanie punktu widokowego, - remont placu przykościelnego, - uporządkowanie i urządzenie zieleni wokół obiektu, - ustawienie fawek i koszy na odpadki, - wykonanie i ustawienie tablicy informacyjnej o historii kościoła. 	Wińsko	927 775,00	<p>Liczba wyremontowanych budynków zabytkowych – 1</p> <p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1</p> <p>Wzrost liczba imprez kulturalnych organizowanych w wyremontowanych obiekcie kultu religijnego,</p> <p>Wzrost liczby mieszkańców i turystów korzystających z wyremontowanej wieży kościelnej.</p> <p>Liczba tablic informujących o historii zabytku – 1.</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, sprawozdań z działalności parafii, rejestru osób odwiedzających obiektu, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

22. REMONT ELEWACJI, PLACU I WNĘTRZA KOŚCIOŁA P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA (XIX W.) W WIŃSKU.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Michała Archanioła w Wińsku w partnerstwie z Gminą Wińsko.	Remont elewacji kościoła p.w. Św. Michała Archanioła (XIX w.) i placu przykościelnego w Wińsku. Stan elewacji ceglanego kościoła wymaga podjęcia działań remontowo-konserwatorskich o charakterze ratunkowym. Zastosowanie w dwudziestowiecznych naprawach spoin, zapraw na bazie cementu spowodowało degradację lica ceglanego. Największe zniszczenia lica ceglanego można zauważyć w strefie cokołowej, przy gzymsach okapowych oraz pod parapetami okiennymi. Oprócz erozji cegieł innym negatywnym zjawiskiem jest występowanie glonów, porostów i małych drzewek w miejscach gdzie występuje największe zawilgacanie fasady. Plac przykościelny wymaga usunięcia zdegradowanych nawierzchni (wylewki betonowe), przywrócenie historycznych nawierzchni oraz prac remontowych przy ogrodzeniu.	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji, - zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego o wysokiej randze dla gminy i regionu, - udostępnienie miejsca dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej sprzyjającej budowie otwartości i tolerancji społecznej wśród mieszkańców gminy i poprawy jakości ich życia, - wzrost poczucia identyfikacji mieszkańców z gminą, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - remont elewacji ceglanej kościoła, - remont posadzki kościoła (odtworzenie posadzki ceramicznej), - odnowienie wnętrza kościoła (wykonanie tynków renowacyjnych i malowanie specjalistycznymi farbami wapiennymi ścian nawy głównej i prezbiterium) - rewitalizacja placu kościelnego (remont drogi procesyjnej, remont muru wokół placu, wykonanie opaski odwadniającej wokół kościoła), - remont organów kościelnych, - remont dachu i sygnaturki kaplicy pogrzebowej, - remont elewacji kaplicy pogrzebowej. 	Wińsko, ul. Kościelna 4.	504 000,00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych budynków zabytkowych – 1.</p> <p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1</p> <p>Wzrost liczba imprez kulturalnych organizowanych w wyremontowanych obiekcie kultu religijnego,</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, sprawozdań z działalności parafii, rejestru osób odwiedzających obiektu, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

23. REWITALIZACJA I ADAPTACJA ZABYTKOWEGO KOMPLEKSU PAŁACOWO-PARKOWEGO W PRZYBOROWIE DLA POTRZEB EUROPEJSKIEGO OŚRODKA KULTURY.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
<p>Polska Fundacja Sztuki i Mody ul. Zamoyskiego 52, 30-523 Kraków Partnerzy: Krakowskie Szkoły Artystyczne s.c., Partner Gmina Wińsko i Sołectwo Przyborów.</p>	<p>Potrzeba rewitalizacji zdewastowanego kompleksu pałacowo-parkowego w Przyborowie, wynika z negatywnych zjawisk ze sfery społecznej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej a zwłaszcza niedostosowania przestrzeni publicznej do oczekiwań jej użytkowników i mieszkańców w zakresie kultury, edukacji i turystyki. Projekt polega na adaptacji obiektu dla potrzeb Europejskiego Ośrodka Kultury. Oznaczać to będzie zmianę dotychczasowych funkcji obiektu. Funkcja tego projektu to wykorzystanie potencjału zabytkowego ale jednocześnie silnie zdewastowanego budynku i jego otoczenia. Proponowane wykorzystanie obiektu to stworzenie wewnątrz jak i na terenie kompleksu instytucji kultury pod patronatem „Stowarzyszenia Krakowskich Szkół Artystycznych”. Przekształcenie Pałacu Przyborów w ośrodek kulturalny skupiający artystów polskich i zagranicznych, upowszechniający ich dorobek dla miejscowego społeczeństwa i przyjeźdźnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji, - zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego o wysokiej randze dla gminy i regionu, - udostępnienie miejsca dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej sprzyjającej budowie otwartości i tolerancji społecznej wśród mieszkańców gminy i poprawy jakości ich życia, - wzrost poczucia identyfikacji mieszkańców z gminą, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - generalny remont kompleksu pałacowego. - odrestaurowanie parku według założeń zespołu pałacowego, - dostosowanie obiektu do wymogów instytucji kultury, w tym potencjalnie do potrzeb turystycznych w wydzielonej części kompleksu pałacowego. - odnowienie/oczyszczenie należącego do kompleksu jeziora (ok.10ha). Na pierwszym etapie prac należy dokonać modernizacji dachu oraz wymienić strop na najwyższym piętrze pałacu. <p>Obiekt zostanie wyremontowany z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych i z zachowaniem wymagań środowiskowych i efektywności energetycznej.</p>	Przyborów 46	<p>Koszt rewitalizacji całości to ok. 14 000 000 zł. Wartość I etapu prac została wyceniona na 500 000,00 zł.</p>	<p>Liczba wyremontowanych budynków na terenie objętym rewitalizacją – 1 Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1 Wzrost powierzchni w zrewitalizowanych obiektach, wzrost liczby imprez kulturalnych organizowanych w wyremontowanych pomieszczeniach w ciągu roku . Wzrost liczby odwiedzin mieszkańców korzystających z obszaru rewitalizowanego,</p> <p>Pomiar na podstawie końcowego protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, sprawozdań z działalności Centrum, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

<p>Powstanie nowych miejsc pracy dla lokalnego społeczeństw wynikać będzie z potrzeby obsługi przyjezdnych. Liczne wystawy i pokazy będą otwarte dla ludności okolicznych miejscowości, co spowoduje jej integrację a także podniesienie aspiracji życiowych miejscowej młodzieży. Będzie ona uczestniczyła w życiu kulturalnym, które rozwinie się prawie w jej miejscu zamieszkania na europejskim poziomie.</p> <p>Ożywienie regionu nastąpi wskutek działalności kulturalnej propagowanej w tradycyjnych mediach a także w mediach społecznościowych.</p> <p>Wnioskodawca Polska Fundacja Sztuki i Mody oraz jej partner Krakowskie Szkoły Artystyczne mają długoletnie doświadczenie w promocji wydarzeń kulturalnych. Są między innymi organizatorami Cracow Fashion Week i Krakowskich Spotkań z Dizajnem "Zaprojektowani".</p> <p>Spodziewane ożywienie obszaru rewitalizacji spowoduje zapotrzebowanie na bazę noclegową i zwiększenie obrotów w lokalnym handlu. Powinno wzrosnąć zainteresowanie zakupem działek i budową domów w tak interesującej okolicy.</p> <p>Bliskość Pałacu podniesie rangę lokalizacji każdego domu jednorodzinnego w okolicy.</p>					
--	--	--	--	--	--

24. REWITALIZACJA BUDYNKU STAREGO MŁYNA W WIŃSKU NA CELE SPOŁECZNO-KULTURALNE.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Fundacja Szacunek w partnerstwie z osobą fizyczną i Gminą Wińsko.	Realizacja projektu rewitalizacji budynku Starego Młyna na cele społeczne i kulturalne odpowiada na potrzebę remontu niszczonego zabytku kultury materialnej. Założeniem projektu jest adaptacja kompleksu budynków młyna na znajdujących się na terenie miejscowości Wińsko na obiekt o funkcjach społecznych - muzeum techniki lub muzeum młynarstwa z dodatkową funkcją centrum spotkań społeczności lokalnej. Zlokalizowane na tym terenie silosy zostałyby odnowione na punkty widokowe i służące promocji Wińska. Niewykorzystany i niszczący obiekt mógłby zostać perspektywnie włączony w Europejski Szlak Dziedzictwa Przemysłowego (ERIH) łączący 850 obiektów. Realizacja przedsięwzięcia wiąże się ze zdiagnozowanym na terenie gminy problemem dużej liczby zdegradowanych obiektów z niewykorzystanym potencjałem. Zmiana funkcji daje szansę na jego uratowanie.	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji, - zachowanie dziedzictwa przemysłowego i historycznego o wysokiej randze dla gminy i regionu, - udostępnienie miejsca dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej wśród mieszkańców gminy i poprawy jakości ich życia, - wzrost poczucia identyfikacji mieszkańców z gminą, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie projektu technicznego, - generalny remont budynku i jego termomodernizacja, - wykonanie izolacji przeciw zawilgoceniom budynku, - odnowienie elewacji budynku, - przystosowanie wnętrza do potrzeb turystycznych i wymogów bezpieczeństwa. - przekształcenie silosów na platformy widokowe, - konserwacja urządzeń i infrastruktury technicznej młyna. - stworzenie infrastruktury muzealnej, stanowisk interaktywnych i tablic informacyjnych. <p>Budynek zostanie wyremontowany z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych i z zachowaniem wymagań środowiskowych i efektywności energetycznej.</p>	Wińsko ul. Przemysłowa 8.	I etap rewitalizacji 1 400 000,00 zł.	<p>Liczba wyremontowanych budynków użyteczności publicznej na obszarze rewitalizowanym – 1</p> <p>Wzrost powierzchni objętej - ???</p> <p>Liczba zmodernizowanych parkingów – 1</p> <p>Wzrost liczby imprez kulturalnych organizowanych w wyremontowanych pomieszczeniach w ciągu roku</p> <p>Wzrost liczba mieszkańców korzystających z obiektu.</p> <p>Pomiar na podstawie: protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, rejestrów odwiedzin, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

25. REWITALIZACJA PAŁACU I OBSERWATORIUM W BIAŁKOWIE.

WNIOSKODAWCA	OPIS PROBLEMU	CELE PROJEKTU	ZAKRES ZADAŃ	MIEJSCE REALIZACJI	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	PROGNOZOWANE PRODUKTY I REZULTATY
Uniwersytet Wrocławski w partnerstwie z Gminą Wińsko.	<p>Potrzeba rewitalizacji Zespołu Pałacowego z obserwatorium i parkiem w Białkowie wynika z daleko zaawansowanej degradacji tych obiektów i całego terenu. Negatywne zjawiska ze sfery technicznej dają o sobie znać w sferze społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej, poprzez pogłębianie się rozdziewięku między potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców gminy i innych użytkowników, w zakresie kultury, edukacji i turystyki. Spełnienie tych potrzeb będzie możliwe dzięki odnowie obiektów. Ważne jest aby dostosować ją do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz seniorów.</p> <p>Zdegradowany teren i obiekty obserwatorium astronomicznego i kompleksu pałacowego i parkowego mają spory potencjał rozwojowy. Legenda dotycząca jego historii może być elementem wokół, którego można budować tożsamość tego miejsca. Wariant edukacyjnego wykorzystania pałacu i obserwatorium polegałby na uruchomieniu Centrum Edukacji Astronomicznej, dla uczniów i studentów z regionu Polski i Świata. Pod jego potrzeby w pałacu urządzone będzie schronisko turystyczne z częścią hotelową. Zagospodarowanie terenów wokół obiektów na ścieżki spacerowe i park.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Wińsko i obszaru rewitalizacji, - zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego o wysokiej randze dla gminy i regionu, - udostępnienie miejsca dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej sprzyjającej budowie otwartości i tolerancji społecznej wśród mieszkańców gminy i poprawy jakości ich życia, - wzrost poczucia identyfikacji mieszkańców z gminą, - wykreowanie pozytywnego wizerunku miejsca i całej gminy - poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - termomodernizacja budynku pałacowego i obserwatorium, - izolacja przeciw zawilgoceniom, - odnowienie elewacji budynku pałacowego i obserwatorium, - remont dachu, kominów i jego opierzenia, - wymiana rynien i rur spustowych, - adaptacja budynku pałacowego na potrzeby noclegowe i edukacyjne, - zagospodarowanie terenu wokół obiektów i stworzenie ogrodów lub parku. - stworzenie ścieżek dla pieszych i rowerzystów. - udostępnienie obserwatorium dla potrzeb edukacji i turystyki kwalifikowanej, - wykonanie i ustawienie tablicy informacyjnej o historii miejsca i gminy Wińsko. <p>Obiekty zostaną wyremontowane z uwzględnieniem wymogów konserwatorskich, potrzeb osób niepełnosprawnych i z zachowaniem wymagań środowiskowych i efektywności energetycznej .</p>	Białków 9.	I etap rewitalizacji szacowany koszt inwestycji ok. 5 000 000,00 zł	<p>Liczba wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej – 1 Wzrost liczby wyremontowanych i urządzonych przestrzeni użyteczności publicznej , Liczba tablic informujących o atrakcjach turystycznych Białkowa i Wińska - 1 Liczba działań promocyjnych służących popularyzacji idei edukacji astronomicznej - 4</p> <p>Pomiar na podstawie: protokołu odbioru prac i dokumentacji powykonawczej, rejestrów odwiedzin, obserwacji i ankiet wśród mieszkańców i turystów.</p>

7. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH (LISTA B)

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
1.	<p>Klub Aktywności Mieszkańców – drogą do rewitalizacji społecznej Gminy Wińsko.</p> <p>Wnioskodawca: Gmina Wińsko. Partnerzy: Rada Młodzieżowa Gminy Wińsko, organizacje pozarządowe i sołectwa z terenu rewitalizacji.</p> <p>Szacunkowy koszt: 30 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, PROW, FIO, EOG, Fundacja Wspomagania Wsi, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, fundacje</p>	<p>Projekt polegałby na realizacji cyklu działań edukacyjnych adresowanych do liderów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem terenów rewitalizowanych gminy, w zakresie budowania kompetencji interpersonalnych, profesjonalnych i społecznych niezbędnych dla skutecznej animacji lokalnego życia społecznego. Przeszkoleni liderzy byłiby wsparciem dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w LPR-ze w ich społecznym wymiarze. Uczestnikami tych działań byłoby min. członkowie zespołu zajmującego się wdrażaniem i ewaluacją programu. Cele projektu to: podniesienie kompetencji i umiejętności mieszkańców rewitalizowanych obszarów w zakresie inspirowania i zachęcania mieszkańców do uczestnictwa w różnych formach lokalnej aktywności obywatelskiej. Przełamywanie bierności i podniesienie jakości pracy lokalnych instytucji na rewitalizowanych obszarach (stowarzyszenia, rady sołectkie, Rada Gminy, Rada Młodzieżowa Gminy Wińsko). Projekt byłby realizowany przy wykorzystaniu zrewitalizowanego obiektu po byłym domu kultury przy ul. Piłsudskiego oraz istniejących świetlic wiejskich.</p> <p>Program objąłby corocznie ok. 20 mieszkańców gminy,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rekrutacja, przeszkolenie i wsparcie aktywności liderów społecznego aspektu procesów rewitalizacyjnych na terenie gminy. 2. Zapewnienie liderom społecznym forum wymiany doświadczeń i wsparcia w ich aktywności w sferze animacji społecznej. 3. Zapewnienie infrastruktury niezbędnej do skutecznej realizacji działań obywatelskich w trakcie rewitalizacji. 4. Wzmocnienie więzi i budowanie pozytywnych relacji między władzami lokalnymi a mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi w gminie Wińsko. 5. Wzrost poczucia identyfikacji społeczności lokalnych z miejscem zamieszkania. 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 1.6, 1.8;</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej, z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego i kulturowego: kierunki działania 3.1, 3.2, 3.3.</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	<p>korporacyjne, prywatni grantodawcy.</p>	<p>liderów organizacji pozarządowych, osób działających w radach sołectkich, formalnych i nieformalnych liderów różnych środowisk, nauczycieli, pracowników samorządowych i innych angażujących się w działalność społeczną na terenie gminy.</p> <p>Przewidywany czas trwania 2017-2024.</p>		
2.	<p>Edukacja przez sport w gminie Wińsko.</p> <p>Wnioskodawca Gmina Wińsko.</p> <p>Projekt koordynowany przez Gminny Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji.</p> <p>Szacunkowy koszt: : 100 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, PROW, FIO, EOG, Ministerstwo Sportu, Totalizator Sportowy sp.z o.o., Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, prywatni</p>	<p>Realizacja projekt polegałby na przeprowadzeniu cyklu działań edukacyjnych i wydarzeń sportowych adresowanych do dzieci, młodzieży i animatorów sportu, ze szczególnym uwzględnieniem terenów rewitalizowanych gminy. Wsparciem zostałyby objęte w szczególności następujące grupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych wychowawczo, narażone na uzależnienia, przejawiające zaburzenia zachowania, zagrożone negatywnymi wpływami środowiska, mające problemy z nauką, - rodziny problemowe z niewydolnością wychowawczą rodziców lub zjawiskami uzależnień, przestępczości, bezrobocia lub przemocy domowej. <p>Udziałem w projekcie byłoby objęte bezpośrednio około 50 osób poprzez organizację stałych wydarzeń sportowych, w postaci kółek sportowych, zawodów, turniejów i lig przeznaczonych głównie dla młodzieży. Ich działalność obejmowałaby także promowanie pozytywnych wartości i stylu życia wśród młodzieży, zagospodarowanie czasu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyrost liczby dzieci i młodzieży, uczestniczących aktywnie w różnych formach działań sportowych i rekreacyjnych. 2. Wzrost liczby rodzin niepełnych, dysfunkcyjnych z osobami niepełnosprawnymi uczestniczących aktywnie w różnych formach działań sportowych i rekreacyjnych. 3. Stworzenie sieci współpracy animatorów sportu na terenie rewitalizowanym gminy Wińsko i budowanie u nich kompetencji indywidualnych, profesjonalnych i społecznych niezbędnych dla skutecznej animacji sportowej. 4. Zwiększenie liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego i całej gminy 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7, 1.8;</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej,</p> <p>z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego</p> <p>i kulturowego i kierunkami działania 3.1, 3.2, 3.8.</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	grantodawcy.	<p>wolnego dzieci, uczący młodzieży odpowiedzialności poprzez udział w organizacji wydarzeń rekreacyjnych i sportowych. Projekt byłby realizowany przy wykorzystaniu rewitalizowanych obiektów sportowych, boiska z zapleczem w Wińsku, zalewu Słup i tras rowerowych.</p> <p>Przewidywany czas trwania 2017-2024.</p>	<p>uczestniczących w imprezach sportowych.</p> <p>5. Zwiększenie liczby imprez sportowych i rekreacyjnych odbywających się na obszarze rewitalizacji i całej gminie.</p> <p>6. Zwiększenie liczby gości przyjeżdżających na rewitalizowany teren gminy i uczestniczących aktywnie w różnych formach aktywności sportowej, turystycznej i rekreacyjnej.</p>	
3.	<p>Kuźnia talentów czyli edukacja muzyczna i kulturalna w gminie Wińsko.</p> <p>Wnioskodawca Gmina Wińsko. Projekt koordynowany przez Gminny Ośrodek Kultury i Młodzieżową Radę Gminy.</p> <p>Szacunkowy koszt: : 20 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, PROW, FIO, EOG, Fundacji Wspomagania Wsi,</p>	<p>Projekt będzie polegał na realizacji cyklu działań skierowanych do społeczności lokalnej mających za zadanie odkrycie grup i jednostek przejawiających różnego rodzaju talenty, a następnie zapewnienie możliwości rozwoju poprzez wsparcie merytoryczne, organizacyjne i infrastrukturalne.</p> <p>Funkcją projektu jest pobudzanie społecznej inicjatywy i aktywności w zakresie obcowania z dobrami kultury takimi jak muzyka, literatura, film, teatr czy sztuki plastyczne. Projekt realizowany byłby poprzez organizację odpowiednich warsztatów, spotkań, koncertów w placówkach edukacyjnych oraz działalność prowadzoną w formie warsztatów muzycznych, teatralnych, plastycznych i innych w zrewitalizowanym i wyposażonym obiekcie Gminnego Ośrodka Kultury, pod patronatem Młodzieżowej Rady Gminy. Projekt obejmowałby również dorosłych mieszkańców gminy, poprzez zajęcia organizowane w</p>	<p>1. Przyrost liczby mieszkańców czynnie uczestniczących w aktywności kulturalnej w gminie, poprzez organizację wydarzeń kulturalnych w zrewitalizowanych obiektach i centrach miejscowości.</p> <p>2. Wzrost liczby i upowszechnienie, różnych form uprawiania działalności kulturalnej (kół zainteresowań, gminnych zespołów i twórców).</p> <p>3. Przyrost liczby osób korzystających z niezbędnego sprzętu i infrastruktury do edukacji i rozwoju własnych talentów.</p> <p>4. Zwiększenie liczby osób wykluczonych uczestniczących w zajęciach i warsztatach organizowanych w odnowionym budynku, w którym będzie działał Klub Aktywności</p>	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.6, 1.7, 1.8;</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej,</p> <p>z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego i kulturowego i kierunkami działania 3.2, 3.8.</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	<p>Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, prywatni grantodawcy.</p>	<p>Kluby Aktywności Mieszkańców, gdzie w ten proces zaangażowane byłyby również osoby niepełnosprawne i osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.</p> <p>Program corocznie objąłby około 50 osób, które posiadają odpowiednie zdolności a nie mają obecnie możliwości ich rozwijania. Szansę na rozwój talentów zapewniłoby uczestnictwo w organizowanych warsztatach artystycznych (sztuka, muzyka i taniec), a także udział w organizacji wydarzeń kulturalnych. Pośrednio uczestnikami byłiby wszyscy mieszkańcy, ze względu na łatwiejszy dostęp do wydarzeń kulturalnych. Projekt byłby realizowany przy wykorzystaniu zrewitalizowanego obiektu, z działającym tam Klubem Aktywności Mieszkańców, sieci istniejących świetlic wiejskich i plenerów zrewitalizowanych przestrzeni publicznych w centrum Wińska i miejscowości położonych na terenie rewitalizowanym (min. Małowice, Smogorzówek, Przyborów, Konary, Biazków i inne).</p> <p>Przewidywany czas trwania 2017-2020.</p>	<p>Mieszkańców.</p> <p>5. Wypracowanie form promocji lokalnych talentów poprzez zapewnienie możliwość zaprezentowania ich szerszej grupie odbiorców.</p> <p>6. Powiększenie liczby miejscowości, gdzie organizowane są wydarzenia kulturalne, z wykorzystaniem zrewitalizowanych obiektów i przestrzeni publicznych.</p>	
4.	<p>Promocja i rozwój wolontariatu w gminie Wińsko.</p> <p>Wnioskodawca Gmina Wińsko. Projekt koordynowany przez Gminny Ośrodek Kultury.</p> <p>Szacunkowy koszt: : 15 000 zł</p>	<p>Projekt będzie polegał na promowaniu idei wolontariatu we wszystkich dziedzinach życia społecznego, gdzie może on być pożyteczny. Celem będzie ukazanie możliwości sprawstwa, osobom które wcześniej nie angażowały się aktywnie w taką działalność. Mieszkańcy terenu rewitalizowanego zostaną zachęcani do aktywności w ramach wolontariatu. Pierwszym etapem powinno być włączenie chętnych mieszkańców w prace nad projektami rewitalizacyjnymi, przykładowo poprzez pomoc w</p>	<p>1. Przyrost liczby mieszkańców uczestniczących w działaniach wolontariackich, szczególnie w procesie rewitalizacji wybranych obiektów i terenów.</p> <p>2. Wzrost liczby przedsięwzięć inicjowanych i realizowanych przy udziale wolontariuszy, ze szczególnym</p>	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.6, 1.7, 1.8;</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	<p>rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, PFRON, PROW, FIO, Fundacji Wspomagania Wsi, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, prywatni grantodawcy.</p>	<p>remontach lub uporządkowaniu terenów zielonych wokół obiektów.</p> <p>Kolejny etap to zorganizowanie „Grupy Wolontariatu Obywatelskiego” w nowym budynku po dawnym Domu Kultury, koordynującego działalność wolontariacką mieszkańców. Działania podejmowane w ramach wolontariatu byłyby spójne z funkcjami rewitalizowanych obiektów. Wolontariusze pomagają przy organizacji wydarzeń kulturalnych, sportowych, turystycznych, prowadzeniu spotkań i warsztatów oraz dbaniu o stan obiektów poddanych rewitalizacji. Program rok rocznie obejmowałby około 30 osób, które byłyby trwale zaangażowane w działalność wolontariacką. Pozwoliłaby ona zwiększyć umiejętności organizacyjne tych osób, co przekłada się na możliwość aktywizacji całej społeczności obszaru rewitalizacji i gminy.</p> <p>Przewidywany czas trwania 2017-2024.</p>	<p>uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.</p> <p>3. Stworzenie „Grupy Wińskich Wolontariuszy” działających w nowym budynku po dawnym Domu Kultury, koordynującego działalność wolontariacką mieszkańców..</p> <p>4. Budowanie poczucia odpowiedzialności mieszkańców za stan rewitalizowanych obiektów.</p> <p>5. Integracja społeczna mieszkańców Wińska, ze szczególnym uwzględnieniem terenu rewitalizacji.</p> <p>6. Zapewnienie warunków i środków do dalszego rozwoju wolontariatu. Pobudzenie aktywności społecznej i wytworzenie wśród mieszkańców etosu społeczeństwa obywatelskiego.</p>	<p>zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej,</p> <p>z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego</p> <p>i kulturowego i kierunkami działania 3.1, 3.2, 3.3, 3.8.</p>
5.	<p>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.</p> <p>Wnioskodawca Gmina Wińsko. Projekt koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.</p>	<p>Program zakłada wsparcie osób niepełnosprawnych przez rozwiązania infrastrukturalne, jak i poprzez podejmowanie działań o charakterze integracyjnym, edukacyjnym i terapeutycznym. Centrum tej działalności będzie odnowiony min. Na te cele Klubu Aktywności Mieszkańców, w budynku dawnego domu kultury, gdzie przeprowadzane będą spotkania i warsztaty dla osób niepełnosprawnych i pełnosprawnych. Zrewitalizowane w ramach LPR obiekty</p>	<p>1. Przyrost liczby osób niepełnosprawnych czynnie uczestniczących w aktywności społecznej w gminie, z wykorzystaniem zrewitalizowanych obiektów i przestrzeni publicznych.</p> <p>2. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych korzystających ze sprzętu i infrastruktury społecznej i rozwijających własne</p>	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.2, 1.4, 1.6, 1.8;</p> <p>celem nr 2. Tworzenie warunków rozwój przedsiębiorczości</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	<p>Szacunkowy koszt: : 40 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, PROW, PFRON, FIO, Fundacji Wspomagania Wsi, prywatni grantodawcy.</p>	<p>będą technicznie przystosowane do ich potrzeb, co pozwoli na ograniczenie skutków społecznego wykluczenia. Niepełnosprawni będą także włączani w działalności samopomocową i wolontariacką. Ogólnym celem zadania jest integracja pełnosprawnych i niepełnosprawnych mieszkańców gminy. Program w swoim głównym założeniu ma ułatwić dotarcie do mieszkańców obarczonych niepełnosprawnością i zachęcenie do kontaktu z najbliższym środowiskiem. Obejmowałby on około 15 osób rocznie, które uczestniczyłyby w organizowanych dla nich warsztatach służących przezwyciężeniu różnorodnych ograniczeń. Osoby objęte programem stałyby się również „rzecznikami“ osób niepełnosprawnych w gminie, wskazując władzom zakres działań, które ułatwiłyby im funkcjonowanie w wińskiej społeczności. Przewidywany czas trwania 2017-2020.</p>	<p>zainteresowania.</p> <p>3. Wzrost liczby spotkań integracyjnych z udziałem osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem.</p> <p>4. Powiększenie liczby miejscowości, gdzie organizowane są wydarzenia integracyjne w tym kulturalne, z udziałem osób zagrożonych wykluczeniem przy wykorzystaniu zrewitalizowanych obiektów i przestrzeni publicznych.</p> <p>5. Dostosowanie infrastruktury publicznej do potrzeb niepełnosprawnych.</p>	<p>lokalnej, wspieranie zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców i kierunkiem działania 2.4.</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej,</p> <p>z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego</p> <p>i kulturowego i kierunkami działania 3.2, 3.3, 3.4, 3.8.</p>
6.	<p>Rewitalizacja i wykorzystanie walorów zalewu Słup.</p> <p>Wnioskodawca Gmina Wińsko. Projekt kordynowany przez Gminny Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji.</p>	<p>Główny cel projektu to zapewnienie mieszkańcom oraz osobom spoza gminy dostępu do wysokiej jakości wypoczynku i rekreacji przy wykorzystaniu zrewitalizowanego terenu zalewu Słup. Postulat taki był wielokrotnie podnoszony w trakcie warsztatów konsultacyjnych. Mieszkańcy wielokrotnie sygnalizowali, iż gmina nie posiada urządzonego kąpieliska pozwalającego na bezpieczny wypoczynek nad wodą. Takim miejscem do wykorzystania jest zaniedbany i częściowo zarośnięty zalew</p>	<p>1. Stworzenie atrakcyjnego i bezpiecznego terenu rekreacyjnego dla mieszkańców zapewniającego wzrost liczby mieszkańców uczestniczących w aktywnym spędzaniu czasu wolnego na terenie gminy.</p> <p>2. Przyrost liczby imprez rekreacyjnych i sportowych organizowanych na</p>	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.7, 1.8;</p> <p>celem nr 2. Tworzenie warunków i rozwój przedsiębiorczości lokalnej, wspieranie zatrudnienia</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	<p>Szacunkowy koszt: : 150 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, Środki Dotacje Ministerstwa Sportu i Turystyki, Totalizator Sportowy sp.z o.o., PROW, FIO, Fundacji Wspomagania Wsi, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, prywatni grantodawcy.</p>	<p>Słup. Wykorzystanie jego potencjału będzie możliwe poprzez przeprowadzenie jego zapewnienie bieżącej, fachowej obsługi kąpieliska i terenu rekreacyjnego. Kolejny ważny element to zapewnienie bezpiecznego wypoczynku, zapewnienia standardów porządkowych i sanitarnych wszystkim jego użytkownikom. Spełnianiu funkcji społecznych służyć będzie organizacja wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych. Na terenie zalewu, możliwy będzie także rozwój przedsiębiorczości w związku z punktami usługowymi które mogą powstać w jego sąsiedztwie. Zagospodarowanie zalewu może również przyciągnąć do gminy osoby przyjezdne, na przykład z większych ośrodków takich jak Wołów lub Ścinawa.</p> <p>Projekt obejmowałby pośrednio wszystkich mieszkańców gminy, którzy mogliby dzięki niemu uczestniczyć w wydarzeniach organizowanych nad zalewem. Odpowiedzialność za organizację aktywności na terenie zalewu zostałaby przypisana Gminnemu Ośrodkowi Sportu, Turystyki i Rekreacji, który w tym zakresie współpracowałby z animatorami sportu i wolontariuszami.</p> <p>Przewidywany czas trwania 2018-2024.</p>	<p>zrewitalizowanym terenie gminy.</p> <p>3. Pełnienie przez zalew roli miejsca spotkań lokalnej społeczności.</p> <p>4. Stworzenie atrakcji przyciągającej osoby spoza gminy.</p> <p>5. Pobudzanie przedsiębiorczości wokół zalewu, w sezonie letnim.</p> <p>6. Promowanie gminy jako atrakcji turystycznej w regionie. Zwiększenie liczby gości przyjeżdżających na rewitalizowany teren gminy i uczestniczących aktywnie w różnych formach aktywności sportowej, turystycznej i rekreacyjnej.</p> <p>7. Poprawa estetyki terenu w efekcie rewitalizacji zaniedbanej przestrzeni publicznej.</p>	<p>i aktywności zawodowej mieszkańców i kierunkiem działania 2.1, 2.2, 2.3.</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej,</p> <p>z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego</p> <p>i kulturowego i kierunkami działania 3.2, 3.3, 3.8.</p>
7.	<p>Festiwal sztuk prowincjonalnych „Daleko od szosy”.</p> <p>Wnioskodawca Gmina Wińsko. Projekt koordynowany przez</p>	<p>Projekt obejmowałby organizację cyklicznego festiwalu, w którym uczestniczyliby wszyscy mieszkańcy gminy oraz turyści zainteresowani tym wydarzeniem. Charakter festiwalu byłby ogólnoartystyczny co oznacza, iż znalazło by się w nim miejsce na profesjonalną sztukę jak i dzieła amatorskie, np. przegląd fotograficzny organizowany wśród</p>	<p>1. Ożywienie gminy Wińsko i wzrost liczby mieszkańców uczestniczących w kulturze z wykorzystaniem zrewitalizowanych obiektów i przestrzeni publicznych miejscowości.</p>	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.2,</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	<p>Gminny Ośrodek Kultury.</p> <p>Partner: Fundacja Szacunek.</p> <p>Patronka/twarz imprezy Mirosława Łozińska (Bronka z serialu „Daleko od szosy”).</p> <p>Cykliczny letni (wakacyjny) festiwal organizowany w kilku miejscowościach na terenie gminy, by zachęcić przyjezdnych do odkrywania uroków lokalnych terenów.</p> <p>Szacunkowy koszt: : 50 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, Fundusze dotacyjne MKiDN, PROW, FIO, Fundacji Wspomagania Wsi, Europejski Fundusz</p> <p>Rozwoju Wsi Polskiej, prywatni grantodawcy.</p>	<p>mieszkańców gminy. FSP „Daleko od szosy” to pokazy i warsztaty: pokazy kuglarzy, siłaczy, połykaczy ognia, teatryki kukielkowe, kataryniarze, elementy sztuki cyrkowej (chodzenie po linie itp.), iluzjoniści, mimowie. Teatryki kukielkowe dla dzieci i dorosłych, kapele podwórkowe, szcudlarze, przebierańcy, recytatorzy. Pieśniarze – od trubadurów po discopolo. Kaskaderzy. Przegląd filmów amatorskich a także pokazy, występy, wystawy, przedstawienia, mini-koncerty. Organizacja festiwalu pozwoliłaby na kontakt mieszkańców z wieloma formami kultury i przyczyniłaby się do uatrakcyjnienia gminy pod kątem rozpoznawalności, co dodatnio przełożyłoby się na liczbę osób odwiedzających gminę w celach turystycznych.</p> <p>Bezpośrednio w organizację festiwalu zaangażowano by zespół osób, które odbyły szkolenia doskonalące umiejętności liderów społecznych w ramach Klubu Aktywności Mieszkańców. Pośrednimi uczestnikami byłiby wolontariusze oraz potencjalni partnerzy wydarzenia w postaci grup artystycznych lub organizacji pozarządowych.</p> <p>Projekt byłby realizowany przy wykorzystaniu zrewitalizowanego obiektu, z działającym Klubem Aktywności Mieszkańców, sieci istniejących świetlic wiejskich i plenerów zrewitalizowanych przestrzeni publicznych w centrum Wińska i miejscowości położonych na terenie rewalizowanym (min. Małowice, Smogorzówek,</p>	<p>2. Promowanie gminy i organizowanego wydarzenia jako cyklicznej atrakcji turystycznej w regionie. Zwiększenie liczby gości przyjeżdżających na rewalizowany teren gminy i uczestniczących aktywnie w różnych formach aktywności sportowej, turystycznej i rekreacyjnej.</p> <p>3. Pogłębienie dostępu do kultury dla mieszkańców gminy, poprzez artystyczny charakter wydarzenia.</p> <p>4. Wzrost społecznej aktywności poprzez pomoc wolontariuszy w organizacji wydarzenia, oraz powiększeniu liczby miejscowości, gdzie organizowane są wydarzenia kulturalne, z wykorzystaniem zrewitalizowanych obiektów i przestrzeni publicznych.</p> <p>5. Wzrost liczby imprez i form uprawiania działalności kulturalnej na terenie gminy.</p>	<p>1.3, 1.5, 1.7, 1.8;</p> <p>celem nr 2. Tworzenie warunków rozwój przedsiębiorczości lokalnej, wspieranie zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców i kierunkiem działania 2.3.</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej,</p> <p>z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego</p> <p>i kulturowego i kierunkami działania 3.2, 3.8.</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
		<p>Przyborów, Konary, Biazków i inne).</p> <p>Przewidywany czas trwania 2017-2020.</p>		
8.	<p>„Święto Cukru“ w Konarach. Wnioskodawca Gmina Wińsko. Projekt kordynowany przez Gminny Ośrodek Kultury w partnerstwie z Uniwersytetem Przyrodniczym.</p> <p>Szacunkowy koszt: : 15 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, Fundusze dotacyjne MKiDN, PROW, FIO, Fundacji Wspomagania Wsi, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, prywatni grantodawcy.</p>	<p>Główne założenie projektu to wykorzystanie historycznego potencjału wsi Konary – miejsca, w którym powstała w latach 1801–1802 pierwsza na świecie cukrownia, w której dokonywano rafinacji cukru z buraka cukrowego. Jest to także miejsce związane z postacią Franza Karla Acharda, wynalazcy tej metody. Do dnia dzisiejszego zachowane są pozostałości dawnej cukrowni oraz poświęcona jej tablica pamiątkowa.</p> <p>Projekt obejmuje organizację corocznego wydarzenia regionalnego związanego z historią miejscowości oraz przemysłem cukrowniczym. Wydarzenie to będzie mieć charakter pikniku historycznego, gdzie ukazywana będzie historia cukrownictwa, organizowane będą panele popularnonaukowe oraz targowisko produktów cukierniczych. Istotnym elementem projektu jest pozyskanie wsparcia ze strony Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu i potencjalnie firm z branży cukrowniczej lub cukierniczej, które zgodziłyby się uczestniczyć w wydarzeniu.</p> <p>Uczestnikami projektu byłiby mieszkańcy oraz przyjezdni poprzez udział w tym wydarzeniu. Bezpośrednio w organizację projektu zaangażowanych byłoby osoby korzystające wcześniej z warsztatów dla liderów społecznych w nowym Klubie Aktywności Mieszkańców, w</p>	<p>Projekt zapewniałby mieszkańcom dostęp do istotnego wydarzenia kulturalno-naukowego oraz wpływałby pozytywnie na rozpoznawalność gminy. Efekty to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie rozpoznawalności i atrakcyjności gminy Wińsko i miejscowości Konary i wzrost liczby gości przyjeżdżających na rewitalizowany teren gminy i uczestniczących aktywnie w różnych formach aktywności sportowej, turystycznej i rekreacyjnej. 2. Rozwój drobnej przedsiębiorczości (głównie produkcyjnej wyroby cukiernicze) i agroturystyki w Konarach. 3. Dbałość o dziedzictwo przemysłowo-kulturowe o znaczeniu europejskim. <p>Uczestnictwo w przedsięwzięcia prowadzonych w ramach Europejskiej Sieci Dziedzictwa Przemysłowego (European Route of Industrial Heritage), ERIH. Z czasem należałoby rozważyć członkostwo w sieci i utworzenie w tym miejscu tzw. Punktu kotwicznego na</p>	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.7, 1.8;</p> <p>celem nr 2. Tworzenie warunków rozwój przedsiębiorczości lokalnej, wspieranie zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców i kierunkiem działania 2.2, 2.3, 2.4.</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej,</p> <p>z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego</p> <p>i kulturowego i kierunkami działania 3.2, 3.3, 3.4, 3.8, 3.9.</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
		<p>tym wolontariusze.</p> <p>Przewidywany czas trwania 2017-2020.</p>	<p>szlaku przemysłu cukrowniczego.</p> <p>4. Integracja mieszkańców ze środowiskiem akademickim i naukowym.</p> <p>5. Pobudzanie przedsiębiorczości i lokalnego rynku pracy, poprzez udział w organizacji wydarzeń i wykorzystanie promocji gminy.</p> <p>6. Przyrost liczby mieszkańców czynnie uczestniczących w aktywności kulturalnej w gminie, poprzez organizację wydarzeń kulturalnych w zrewitalizowanych obiektach i centrach miejscowości.</p>	
9.	<p>Lokalny Inkubator Przedsiębiorczości Społecznej.</p> <p>Wnioskodawca Gmina Wińsko.</p> <p>Projekt kordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.</p> <p>Szacunkowy koszt: : 150 000 zł rocznie</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne,</p>	<p>Założenia projektu to przekształcenie budynków dawnej bazy ZGKiM do pełnienia min. roli „Inkubatora Przedsiębiorczości Społecznej“. Nowe funkcje obiektu obejmowałyby wyposażenie w przestrzeń handlową, produkcyjną i biurową, dostęp do nowoczesnych komputerów i szybkiego internetu oraz obecność ekspertów gotowych do udzielenia pomocy. Inna funkcja obiekt to „Bazarek produktu lokalnego wraz z winiarnią“. Instytucja inkubatora zapewniałaby profesjonalne wsparcie na początkowych etapach zakładania i prowadzenia firmy, w postaci pomocy w rachunkowości czy porad prawnych. Inkubator miałby pozytywne oddziaływanie na lokalny rynek pracy. Projekt skierowany byłby głównie do osób młodych, które posiadają pomysły oraz zaangażowanie,</p>	<p>1. Stworzenie warunków do wzrostu liczby podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy i ograniczenie bezrobocia.</p> <p>2. Rozwój sektora ekonomii społecznej na terenie rewitalizowanym gminy Wińsko i wsparcie podmiotów ekonomii społecznej poprzez ograniczenie barier blokujących ich aktywność.</p> <p>3. Zapewnienie wsparcia techniczno-administracyjnego, prawnego i doradztwa dla podmiotów ekonomii społecznej.</p> <p>4. Stworzenie warunków do zawiązania</p>	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.7, 1.8;</p> <p>celem 2. Tworzenie warunków rozwój przedsiębiorczości lokalnej, wspieranie zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców i kierunkami działania 2.4.</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	<p>prywatne np.: RPO WD, PROW, PFRON, Fundacji Wspomagania Wsi, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, prywatni grantodawcy.</p>	<p>dając im realną szansę na przełożenie swoich pomysłów na praktykę gospodarczą. Dalszy krok to stopniowe rozwijanie założonych przedsiębiorstw, co korzystnie odbije się na sferze gospodarczej.</p> <p>Corocznie projekt obejmowałby 5 osób zainteresowanych podjęciem takiej działalności i zaakceptowanych poprzez proces rekrutacyjny. Osoby te korzystałyby z możliwości zapewnianych przez obiekt oraz uczestniczyłyby w szkoleniach i doradztwie podnoszącym ich zdolności prowadzenia biznesu.</p> <p>Przewidywany czas trwania 2017-2020.</p>	<p>współpracy pomiędzy podmiotami ekonomii społecznej działającymi w Inkubatorze, we wspólnej promocji i innych działaniach gospodarczych.</p> <p>5. Stworzenie szansy do rozwoju dla osób zaradnych i kreatywnych.</p> <p>-podniesienie szans na znalezienie zatrudnienia osób pochodzących z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,</p> <p>-podniesienie spójności społecznej,</p> <p>-zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców,</p> <p>-rozwinięcie integracji społecznej.</p>	<p>mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej, z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego i kulturowego i kierunkami działania 3.2, 3.8.</p>
10.	<p>Wrota do gwiazd. Piknik astronomiczny w Białkowie. Wnioskodawca Uniwersytet Wrocławski. Partner Gmina Wińsko. Projekt koordynowany przez Gminny Ośrodek Kultury.</p> <p>Szacunkowy koszt: : 30 000 zł rocznie</p>	<p>Projekt dotyczy wykorzystania zrewitalizowanej przestrzeni obserwatorium w Białkowie dla celów organizacji wydarzenia naukowo-kulturalnego o potencjalnym zasięgu regionalnym a nawet ogólnopolskim. Wydarzenie zostanie zorganizowane przez Wydziału Fizyki i Astronomii Uniwersytetu Wrocławskiego w formie pikniku popularnonaukowego obejmującego pokazy naukowe oraz wykłady prowadzone przez kadrę naukową wydziału. Tego typu aktywność mieści się w tzw. Trzeciej misji uczelni wyższej jako formy aktywności społecznej.</p> <p>Cykliczne organizowanie takiego wydarzenia pozwoliłoby na</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby mieszkańców czynnie uczestniczących w aktywności edukacyjnej i rekreacyjnej w gminie, poprzez organizację wydarzeń na rewitalizowanym obszarze gminy. 2. Podniesienie rozpoznawalności i atrakcyjności gminy turystycznej gminy i miejscowości Białków, 3. Wzrost liczby gości przyjeżdżających na rewitalizowany teren gminy i 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.7, 1.8;</p> <p>celem 2. Tworzenie warunków rozwój przedsiębiorczości lokalnej, wspieranie zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców i kierunkami</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	<p>Źródła finansowania: Fundusze UE, zagraniczne, krajowe, publiczne, prywatne np.: RPO WD, PROW, POWER, FIO, Fundacji Wspomagania Wsi, prywatni grantodawcy.</p>	<p>efektywne wykorzystanie z czasem odnowionego obiektu i pozytywnie wpłynęłoby na turystyczną rozpoznawalność gminy, a co za tym idzie do pobudzenia aktywności i rozwój przedsiębiorczości jej mieszkańców.</p> <p>W realizację projektu zaangażowano by grupę wolontariusz także z terenu gminy np. liderów społecznych związanych Klubem Aktywności Mieszkańców, pomagający w przygotowaniu i realizacji wydarzenia.</p> <p>Przewidywany czas trwania 2017-2024.</p>	<p>uczestniczących aktywnie w różnych formach aktywności edukacyjnej i rekreacyjnej.</p> <p>4. Integracja mieszkańców i gości ze środowiskiem akademickim Wrocławia.</p> <p>5. Pobudzenie przedsiębiorczości i lokalnego rynku pracy, poprzez udział w organizacji wydarzenia i wykorzystanie promocji gminy.</p> <p>6. Powiększenie liczby miejscowości, gdzie organizowane są stałe wydarzenia, z wykorzystaniem zrewitalizowanych obiektów i przestrzeni publicznych.</p>	<p>działania 2.2, 2.3, 2.4.</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej, z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego</p> <p>i kulturowego i kierunkami działania 3.2, 3.8.</p>
11.	<p>Rewitalizacja obiektu pałacowego z otoczeniem parkowym w miejscowości Smogorzówek, na cele mieszkalnictwa wspomagane i socjalnego.</p> <p>Wnioskodawca Gmina Wińsko. Projekt kordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.</p> <p>Szacunkowy koszt: : 1 015 000 zł.</p>	<p>Remont i adaptacja zdegradowanego budynku na cele mieszkalnictwa wspomagane i socjalnego. Dotyczyć będzie osób i rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji socjalnej i będzie powiązane z procesem aktywizacji zawodowej oraz aktywnej integracji o charakterze społecznym, mającym na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Obiekt zostanie przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - generalny remont budynku pałacowego (1 000 000 zł); - uporządkowanie i pielęgnacja parku w otoczeniu obiektu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyrost liczby mieszkań i lokali gminnych z przeznaczeniem na cele mieszkalnictwa wspomagane i socjalnego. 2. Wzrost liczby wyremontowanych obiektów z przeznaczeniem na cele społeczne, w tym adaptacji na mieszkania socjalne. 3. Przyrost liczby osób i rodzin które poprawiły swoją sytuację mieszkaniową. 4. Stworzenie warunków dla zwiększenie 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.7, 1.8;</p> <p>celem nr 2. Tworzenie warunków rozwój przedsiębiorczości lokalnej, wspieranie zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców i kierunkiem</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
	<p>Źródła finansowania: Fundusze UE RPO WD i budżet gminy.</p>	<p>(15 000,00 zł).</p> <p>Suma kosztów: 1 015 000,00 zł.</p>	<p>aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców i ich integracji społecznej.</p> <p>5. Poprawa estetyki miejscowości w efekcie rewitalizacji zaniedbanych obiektów i przestrzeni publicznych.</p>	<p>działania 2.4.</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej, z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego i kulturowego i kierunkami działania 3.3, 3.4, 3.5, 3.8, 3.9.</p>
12.	<p>Remont budynku wielorodzinnego w Małowicach na cele mieszkalnictwa wspomaganego i socjalnego.</p> <p>Wnioskodawca Gmina Wińsko. Projekt kordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.</p> <p>Szacunkowy koszt: : 400 000 zł.</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE RPO WD i budżet gminy.</p>	<p>Remont i adaptacji zdegradowanego budynku na cele mieszkalnictwa wspomaganego i socjalnego. Dotyczyć będzie osób i rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji socjalnej i będzie powiązane z procesem aktywizacji zawodowej oraz aktywnej integracji o charakterze społecznym, mającym na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Obiekt zostanie przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>- remont i adaptację części wspólnych w budynku wielorodzinnym Małowice 14 na potrzeby socjalnych lokali mieszkalnych oraz dostosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych (400 000 zł);</p> <p>Suma kosztów: 400 000 zł.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyrost liczby mieszkań i lokali gminnych z przeznaczeniem na cele mieszkalnictwa wspomaganego i socjalnego – 2 mieszkania. 2. Wzrost liczby wyremontowanych obiektów z przeznaczeniem na cele społeczne, w tym adaptacji na mieszkania socjalne. 3. Przyrost liczby osób i rodzin które poprawiły swoją sytuację mieszkaniową. 4. Stworzenie warunków dla zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców i ich integracji społecznej. 5. Poprawa estetyki miejscowości w efekcie rewitalizacji zaniedbanych 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.7, 1.8;</p> <p>celem nr 2. Tworzenie warunków rozwój przedsiębiorczości lokalnej, wspieranie zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców i kierunkiem działania 2.2, 2.3, 2.4.</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
			obiektów i przestrzeni publicznych.	publicznej i infrastrukturze technicznej, z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego i kulturowego i kierunkami działania 3.2, 3.3, 3.4, 3.8, 3.9.
13.	<p>Remont budynku wielorodzinnego w Konarach na cele mieszkalnictwa wspomaganego i socjalnego.</p> <p>Wnioskodawca Gmina Wińsko. Projekt kordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.</p> <p>Szacunkowy koszt: : 428 000 zł.</p> <p>Źródła finansowania: Fundusze UE RPO WD i budżet gminy.</p>	<p>Remont i adaptacji zdegradowanego budynku na cele mieszkalnictwa wspomaganego i socjalnego. Dotyczyć będzie osób i rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji socjalnej i będzie powiązane z procesem aktywizacji zawodowej oraz aktywnej integracji o charakterze społecznym, mającym na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Obiekt zostanie przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>- remont i adaptację pomieszczeń w budynku wielorodzinnym Konary 45 na potrzeby pozyskania mieszkań socjalnych lokali mieszkalnych oraz dostosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych (300 000 zł);</p> <p>- odnowienie elewacji budynku (128 000 zł).</p> <p>Suma kosztów: 428 000 zł.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyrost liczby mieszkań i lokali gminnych z przeznaczeniem na cele mieszkalnictwa wspomaganego i socjalnego – 2 mieszkania. 2. Wzrost liczby wyremontowanych obiektów z przeznaczeniem na cele społeczne, w tym adaptacji na mieszkania socjalne. 3. Przyrost liczby osób i rodzin które poprawiły swoją sytuację mieszkaniową. 4. Stworzenie warunków dla zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców i ich integracji społecznej. 5. Poprawa estetyki miejscowości w efekcie rewitalizacji zaniedbanych obiektów i przestrzeni publicznych. 	<p>Projekt jest spójny z:</p> <p>celem nr 1. Aktywna i zintegrowana społeczność mieszkańców gminy Wińsko i kierunkami działania 1.1, 1.7, 1.8;</p> <p>celem nr 2. Tworzenie warunków rozwój przedsiębiorczości lokalnej, wspieranie zatrudnienia i aktywności zawodowej mieszkańców i kierunkiem działania 2.2, 2.3, 2.4.</p> <p>celem nr 3. Wysoka jakość życia mieszkańców w zmodernizowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze technicznej, z zachowaniem wysokiej jakości środowiska naturalnego i kulturowego i kierunkami działania 3.2, 3.3, 3.4,</p>

Lp.	TYTUŁ PROJEKTU/SZACOWANA WARTOŚĆ/ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	OCZEKIWANE EFEKTY	SPÓJNOŚĆ Z CELAMI LPR
				3.8, 3.9.

8. WDRAŻANIE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Zapisy Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, opracowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju jako wymóg konieczny przy opracowaniu programów rewitalizacji, stawiają zapewnienie komplementarności projektów i szerzej – przedsięwzięć rewitalizacyjnych w pięciu następujących wymiarach:

1. przestrzennym,
2. problemowym,
3. proceduralno-instytucjonalnym,
4. międzyokresowym,
5. źródeł finansowania.

Głównym celem zapewnienia powiązań pomiędzy poszczególnymi zadaniami, projektami i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi jest efektywniejsze wykorzystanie potencjału przestrzeni rewitalizowanej oraz przede wszystkim potencjału społeczności, mieszkańców, którzy są użytkownikami tej przestrzeni. Komplementarność ma doprowadzić do efektu synergii również w wymiarze proceduralno-instytucjonalnym, tj. zarządzania wdrażaniem programu rewitalizacji oraz w wymiarze finansowym, tj. lepszym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

Komplementarność przestrzenna

Wymóg zachowania komplementarności przestrzennej w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Wińsko* został spełniony poprzez skoncentrowanie projektów i działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar do rewitalizacji został wyznaczony na podstawie pogłębionej analizy wskaźnikowej, z wykorzystaniem Syntetycznego Indeksu Degradacji Społecznej, badań ankietowych na

reprezentatywnej próbie dorosłych mieszkańców gminy oraz po zasięgnięciu opinii przedstawicieli władz lokalnych i zainteresowanych środowisk, w tym mieszkańców gminy. Wszystkie projekty zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu skupiają się na obszarze rewitalizowanym i zostały tak zaplanowane, by kompleksowo poprawiać stan całego obszaru rewitalizowanego, wpływając korzystnie na sytuację społeczno-gospodarczą gminy. Główny obszar rewitalizacji w gminie, to obszar rewitalizacji – Rynek wraz z okalającymi go ulicami i przyległymi terenami. Przestrzeń ta wymaga intensywnych działań rewitalizacyjnych, przede wszystkim z uwagi na niską jakość życia mieszkańców obszaru i postępującą degradację społeczną. Obszar ten ma również znaczenie strategiczne i kluczowe dla integracji mieszkańców, odzyskania jego funkcji, promocji gminy oraz jej rozwoju społecznego. Wszystkie projekty i przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji są odpowiedzią na główne problemy rewitalizowanych obszarów. Zdecydowana ich większość dotyczy działań podejmowanych dla przestrzeni lub obiektów użyteczności publicznej, co znacznie poszerza grupę odbiorców działań. Będą to w pierwszej kolejności mieszkańcy obszaru, ale również mieszkańcy całej gminy, regionu, a także osoby z kraju i z zagranicy (turystyka sentymalna). Realizacja zaplanowanych działań zapobiegnie przenoszeniu się istniejących problemów na inne jej obszary. Cykliczna analiza uwarunkowań życia mieszkańców pozwoli monitorować skuteczność i efektywność zaplanowanego procesu rewitalizacyjnego oraz sprawdzać, czy pozostałe obszary gminy nie są zagrożone degradacją.

Komplementarność problemowa

Wszystkie projekty i przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Wińsko są ze sobą wzajemnie powiązane i wzajemnie się dopełniają tematycznie. Głównym problemem na obszarze rewitalizowanym jest niska jakość życia mieszkańców w dużej mierze będąca wynikiem niskiego kapitału społecznego i ludzkiego, stąd postępująca również przez lata degradacja terenów użyteczności publicznej i infrastruktury technicznej. Dlatego zaplanowane zadania infrastrukturalne dotyczą przede wszystkim renowacji, przebudowy i adaptacji zniszczonych obiektów i przestrzeni użyteczności publicznej, które mają służyć głównie mieszkańcom obszaru. Planuje się prowadzenie tam działań o charakterze społecznym (w tym integracyjnym, aktywizującym

mieszkańców, edukacyjnym i kulturalnym) oraz działań pozwalających stworzyć przestrzeń dla usług, dając szansę rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Projekty zostały zaplanowane w taki sposób, by równocześnie przeciwdziałały problemom w różnych sferach. Remont, modernizacja infrastruktury technicznej (termomodernizacja i remonty, wymiana instalacji wewnętrznych i znajdujących się w przestrzeni publicznej, adaptacja budynków i pomieszczeń etc.), posłużą zarówno podniesieniu jakości życia mieszkańców, zapewnieniu ładu przestrzennego i estetyki przestrzeni. Przyczynią się również do poprawy jakości środowiska naturalnego. W tabelach zawierających opisy projektów rewitalizacyjnych, dla wykazania komplementarności problemowej, zapisano informacje o oddziaływaniu poszczególnych projektów na wskazane w Wytycznych sfery, co ma na celu przeciwdziałanie fragmentacji działań. W projektach opisano również spodziewane efekty po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych. Zakładane cele usójniono ze strategicznymi decyzjami gminy, która sfinalizowała proces opracowania Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016–2026 oraz Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016–2026, co pozwoliło połączyć wyniki obu tych procesów i ująć je w planowaniu procesu rewitalizacji dla gminy. Zatem warunek komplementarności problemowej został spełniony.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wińsko* jest Zespół Roboczy ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji, który został powołany w drodze zarządzenia nr 106/2016 Wójta Gminy Wińsko z dnia 9 marca 2016 roku na etapie przygotowywania programu rewitalizacji. W zespole zasiadają przedstawiciele organu wykonawczego, stanowiącego, przedstawiciele jednostek pomocniczych oraz przedstawiciele strony społecznej – reprezentanci organizacji społecznych, przedsiębiorcy, mieszkańcy. Obsługę administracyjną Zespołu zapewniają pracownicy Urzędu Gminy Wińsko. Jego skład zapewni skuteczne zarządzanie wdrażaniem programu rewitalizacji oraz pozwoli na zintegrowanie i usójnienie procesu planowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji lokalnych polityk publicznych w gminie. Udział strony społecznej wzmocni na etapie zarządczym element partycypacji procesu. Dla uzyskania jak największej efektywności

poszczególnych projektów i przedsięwzięć, ich realizacja oraz koordynowanie ich wdrażaniem zostanie zlecane merytorycznym jednostkom i podmiotom, które posiadają ku temu jak najlepsze kompetencje.

Komplementarność międzyokresowa

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko na lata 2015–2024 w pewnym zakresie zachowuje ciągłość programową procesu rewitalizacji. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż LPR jest nową jakością w warunkach Wińsko i we wcześniejszych dokumentach problematyka ta była rozproszona w różnych ich punktach. Wszystkie projekty i przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych mają swoją kontynuację w obecnym dokumencie. Zakłada się ożywienie społeczne przestrzeni publicznych, które zostały zmodernizowane w poprzednich latach oraz dalszą integracją i aktywizacją społeczną mieszkańców oraz ożywienie gospodarcze obszaru z zachowaniem dziedzictwa kulturowego.

Komplementarność źródeł finansowania

Projekty, które zostały zaplanowane do realizacji w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wińsko na lata 2015 – 2024* będą finansowane z różnych źródeł: EFRR, EFS, FS, środki publiczne oraz środki prywatne, które wzajemnie się uzupełniają i łączą. Taki sposób finansowania gwarantuje możliwie najkorzystniejsze uzyskanie efektów dla obszaru rewitalizacji. Ponadto projekty zapisane w dokumencie dają także możliwość stymulowania endogenicznych (lokalnych) źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, szczególnie przy założeniu wzmocnienia lokalnej przedsiębiorczości oraz organizacji społecznych.

RAMY FINANSOWE

Wdrożenie *Lokalnego Programu Rewitalizacji* wymaga zapewnienia zdywersyfikowanych źródeł finansowania zaplanowanych przedsięwzięć. Biorąc pod uwagę różnorodność zaplanowanych celów interwencji oraz określonych rezultatów, ma to kluczowe znaczenie

dla efektywnej realizacji LPR. Montaż finansowy zakłada możliwość pozyskania środków pochodzących ze wszystkich możliwych do wykorzystania źródeł. Szansą jest tutaj zaangażowanie podmiotów prywatnych i publicznych, dla których dedykowane są poszczególne możliwości. Kluczową rolę odgrywać tu będą zdolności administracyjne i gotowość do absorpcji środków, a także ich dostępność. Podstawowym źródłem finansowania są środki pochodzące ze źródeł Unii Europejskiej, a dedykowane wprost na przedsięwzięcia dotyczące rewitalizacji lub inne możliwe do wykorzystania na jej rzecz. Biorąc jednak pod uwagę ograniczoność tych środków, dużą konkurencję podczas procedur konkursowych oraz ograniczony czas możliwości ich pozyskiwania, głównym wyzwaniem będzie zaangażowanie środków pochodzących ze źródeł prywatnych. Mogą one stanowić istotne dopełnienie i wpłynąć na przyspieszenie procesu rewitalizacji, bazującego na potencjale endogennym. Istotne znaczenie dla zapewnienia finansowania procesu rewitalizacji będzie miała koordynacja zapewniona ze strony Zespołu Roboczego ds. Rewitalizacji Gminy Wińsko. W ramach prac Zespołu prowadzony będzie stały monitoring możliwych do wykorzystania źródeł finansowania, a także włączanie różnorodnych interesariuszy do udziału w montażu finansowym.

Planowane źródła finansowania procesu rewitalizacji

1. Środki publiczne UE

Głównym źródłem finansowania realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji są środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przewidziane w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 w ramach działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów. Wśród innych możliwości ujętych w RPO WD, mogących uzupełnić podejmowane działania na rzecz rewitalizacji, są przewidziane tam przedsięwzięcia dot. m.in. poprawy infrastruktury zdrowotnej i społecznej, polepszenia efektywności energetycznej budynków, zachowania dziedzictwa kulturowego. W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przewidziane są możliwości wspierania przedsięwzięć dotyczących m.in. remontów obiektów zabytkowych, termomodernizacji, transportu, ochrony środowiska. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, w którym

alokowane są środki Europejskiego Funduszu Społecznego, umożliwia zaplanowanie i realizację przedsięwzięć ukierunkowanych na wsparcie sfery społecznej. Możliwe są tu do sfinansowania działania dotyczące przeciwdziałania bezrobociu, wykluczeniu społecznemu, rozwoju przedsiębiorczości czy edukacji formalnej i nieformalnej.

2. Środki publiczne

Głównym źródłem mogą tu być programy dotacyjne poszczególnych ministerstw, np. (A) Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014 –2020, umożliwiający finansowanie działań na rzecz integracji międzypokoleniowej, aktywizacji środowiska osób starszych. (B) Program Młodzież Solidarna w Działaniu na lata 2016-2020, umożliwiający finansowanie działań dedykowanych różnym grupom wiekowym, w tym wsparcia rodziny na różnych etapach życia oraz stworzenia warunków rozwoju młodzieży. (C) Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2014-2020 umożliwiający realizację przedsięwzięć dotyczących aktywizacji społecznej i obywatelskiej przez organizacje pozarządowe. Możliwość finansowania działań “miękkich” ma kluczowe znaczenie dla powodzenia procesu rewitalizacji. Dodatkowym źródłem mogą być fundusze inwestycyjne i instrumenty zwrotne BGK i PIR S.A.

3. Środki jednostek samorządu terytorialnego

Środki Gminy Wińsko, przewidziane na prowadzenie inwestycji publicznych na obszarze rewitalizacji, będą kluczowym źródłem finansowania. Gmina będzie miała możliwość angażowania środków jako udziału w prowadzonych inwestycjach oraz w miarę możliwości zapewni wkład własny dla lokalnych interesariuszy.

4. Środki prywatne

Możliwość zaangażowania środków pochodzących z sektora biznesu czy osób fizycznych uzależnione jest od wielu czynników zewnętrznych i wewnętrznych, np. dostępności środków w ramach programów pomocowych, kondycji finansowej. Zaangażowanie środków

pochodzących z sektora biznesu może mieć różnorodną formę określoną w możliwościach prawnych. Środki pochodzące i/lub pozyskane przez organizacje pozarządowe mogą stanowić istotne dopełnienie działań podejmowanych na obszarze rewitalizacji, co wymaga włączenia przedstawicieli lokalnych organizacji.

SYSTEM WDRAŻANIA, MONITORINGU I EWALUACJI DZIAŁAŃ ORAZ SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU PROGRAMU REWITALIZACJI

Skuteczny monitoring wdrażania zapisów *Lokalnego Programu Rewitalizacji* oraz jego ewaluacja (ocena, na ile założone cele i ich realizacja przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizowanych oraz ogólnie w gminie) wymaga funkcjonowania podmiotu, który będzie koordynował i zarządzał tymi procesami: wdrażaniem zapisów LPR, monitoringiem i ewaluacją. Takie zadanie zostało powierzone Zespołowi Roboczemu ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wińsko, który został powołany w drodze zarządzenia Wójta Gminy Wińsko nr 106/2016 z dnia 3 marca 2016 roku na etapie prowadzenia prac nad opracowywaniem programu rewitalizacji. Obrady Zespołu zwołuje i prowadzi Koordynator Zespołu. W zespole zasiadają przedstawiciele organu wykonawczego, stanowiącego, przedstawiciele kluczowych jednostek organizacyjnych gminy, jednostek pomocniczych oraz przedstawiciele strony społecznej – reprezentanci organizacji społecznych i przedsiębiorcy. Taki skład zapewni skuteczne zarządzanie wdrażaniem programu rewitalizacji oraz pozwoli na zintegrowanie i uspołnienie procesu planowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji lokalnych polityk publicznych w gminie, oraz przewiduje udział interesariuszy procesu rewitalizacji. Pozwoli również na możliwie szybkie reagowanie na zmiany oraz bariery w procesie wdrażania zapisów LPR. Udział strony społecznej w pracach zespołu wzmocni na etapie zarządczym element partycypacji procesu. Aktualnie zespół liczy 15 osób. Pełny skład osobowy został zawarty w zarządzeniu.

Zespół, zgodnie z treścią zarządzenia, został powołany na czas przygotowania i realizacji *Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Wińsko na lata 2015–2024*. Obsługę administracyjną Zespołu zapewnia wyznaczony asystent. Spotkania Zespołu, na etapie wdrażania zapisów dokumentu, zwoływane są przez koordynatora, nie rzadziej niż raz na rok

oraz doraźnie w przypadkach istotnych zagadnień wymagających omówienia. Na etapie opracowywania programu rewitalizacji zespół spotykał się w cyklu miesięcznym. Koordynator zespołu może zapraszać na posiedzenia inne osoby, których udział w posiedzeniu jest uzasadniony z uwagi na przedmiot posiedzenia. Osoby te są zapraszane na wniosek koordynatora zespołu osobiście lub na wniosek członka zespołu, lub wskazaną przez niego osobę.

Posiedzenia zespołu są protokołowane. W cyklu rocznym zespół będzie odpowiedzialny za opracowanie do końca marca raportu z postępów we wdrażaniu zapisów LPR dla Gminy Wińsko na lata 2015 – 2024, uwzględniającego ewentualne bariery w realizacji zadań, powody ich wystąpienia oraz rekomendowane środki zaradcze. Pierwszy raport zostanie sporządzony w marcu 2018 roku. Raport powinien zawierać także ogólną ocenę realizacji zapisów LPR pod kątem skuteczności (czy zamierzone cele zostały osiągnięte), efektywności (proporcji nakładów ludzkich, finansowych, rzeczowych etc. do osiągniętych rezultatów) oraz trafności (czy dobór celów operacyjnych przełożył się na realizację celów strategicznych). Treść raportu podawana jest do publicznej wiadomości.

Monitoring i ewaluacja powinny wykorzystywać możliwie wiele trafnych i stosunkowo łatwo dostępnych wskaźników sytuacji gminy. Poniżej rekomendowana w procesie wyznaczenia obszaru rewitalizowanego lista wskaźników, których wartości powinno się poddawać cyklicznie weryfikacji i analizie. W procesie monitoringu i ewaluacji należy poddawać ocenie również użyteczność zaproponowanych wskaźników (ich wartość informacyjną) oraz łatwość pozyskania. Wskaźniki o stosunkowo niskiej wartości informacyjnej lub te, które trudno pozyskać należy usuwać, a w razie potrzeby katalog wskaźników uzupełniać nowymi.

Wskaźniki te dotyczą obszaru rewitalizowanego oraz odnoszą się również do wielkości dla całej gminy. Poniższa lista obejmuje wskaźniki ze wszystkich sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Należy pamiętać również, że każdy z projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisanych w niniejszym programie, szczególnie znajdujących się na liście projektów podstawowych, zawiera swój szczegółowy zestaw wskaźników realizacji.

Lista rekomendowanych wskaźników w procesie monitoringu i ewaluacji wdrażania LPR:

- Liczba miejsc/ przestrzeni i budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Liczba imprez publicznych zorganizowanych na obszarze rewitalizowanym dla mieszkańców, w tym dla dzieci, młodzieży i seniorów.
- Liczba nowych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury w zakresie edukacji, kultury, turystyki, sportu i rekreacji.
- Liczba przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom na obszarze rewitalizowanym, np. place zabaw, skwery / tereny zielone z ławkami etc.
- Liczba procesów konsultacji społecznych w gminie.
- Liczba osób korzystających z oferty ośrodka kultury i biblioteki.
- Liczba wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców organizowanych przez ośrodek kultury, bibliotekę, organizacje pozarządowe, gminę etc. o charakterze lokalnym i ponadlokalnym.
- Liczba organizacji pozarządowych współpracujących z gminą.
- Liczba organizacji pozarządowych, działających na terenie gminy oraz liczba spółdzielni socjalnych, ZAZ-ów, WTZ-ów, CIS-ów, KIS-ów, wraz z podstawowymi działaniami.
- Procentowy i liczbowy udział osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogółu mieszkańców gminy w gminie i na obszarze rewitalizowanym.
- Liczba osób bezrobotnych (ogółem, podział na płeć, uprawnionych do zasiłku, długotrwale bezrobotnych).
- Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w % w gminie i na obszarze rewitalizowanym.
- Liczba osób fizycznych, które rozpoczęły działalność gospodarczą (ze środków PUP i ogółem w gminie).

-
- Liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców na obszarze rewitalizowanym i w gminie.
 - Liczba punktów usługowych na obszarze rewitalizowanym.
 - Liczba projektów dotyczących promocji gminy (również tych realizowanych w partnerstwie międzysektorowym).
 - Liczba zabytków w obszarze rewitalizowanym.
 - Liczba odwiedzających te zabytki.
 - Długość nowej i zmodernizowanej infrastruktury komunikacyjnej, m.in. dróg, chodników, ścieżek rowerowych etc.
 - Liczba wykroczeń i przestępstw na obszarze rewitalizowanym i w gminie.
 - Wyniki egzaminu gimnazjalnego.
 - Średnia długość życia mieszkańców gminy.
 - Przyrost naturalny.
 - Saldo migracji.
 - Liczba nowych mieszkańców.
 - Liczba lekarzy POZ i specjalistów w gminie.
 - Usługi medyczne świadczone na terenie gminy.
 - Usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne.
 - Udział odpadów wyselekcjonowanych w ogólnej ilości odpadów komunalnych zebranych.

9. SPÓJNOŚĆ LPR-U Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY

I. Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016-2026.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>Cel strategiczny: Aktywna, zintegrowana i zaradna społeczność lokalna.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>II.I. TWORZENIE PRZESTRZENI SPRZYJAJĄCYCH AKTYWIZACJI I INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW</p> <p><u>Zadanie 1. Organizowanie cyklicznych spotkań organizacji pozarządowych i grup nieformalnych w celu wzajemnego poznania, integracji, nawiązywania współpracy.</u></p> <p><u>Zadanie 2. Uruchomienie klubu integracji społecznej lub miejsca o podobnej funkcji, aktywizującego osoby niezaradne życiowo.</u></p> <p><u>Zadanie 3. Uruchomienie klubu młodzieżowego.</u></p> <p><u>Zadanie 4. Uruchomienie klubu/-ów seniora (inicjowanie wspólnych działań np. wieczorków tanecznych).</u></p> <p><u>Zadanie 5. Zaangażowanie animatorów sportu w celu zachęcenia mieszkańców i ich rodzin do aktywnego spędzania wspólnie wolnego czasu.</u></p> <p>II.II. PIELĘGNOWANIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ MIESZKAŃCÓW.</p> <p>Zadanie 1. Stworzenie katalogu (strony internetowej) twórców lokalnych.</p> <p>Zadanie 2. Kulturowanie tradycji pod patronatem lokalnych organizacji pozarządowych i ciał konsultacyjno-doradczych gminy Wińsko.</p> <p>Zadanie 3. Organizacja cyklicznych imprez dla poszczególnych grup wiekowych mieszkańców.</p> <p>II.III. GMINA PRZYJAZNA DZIECIOM I MŁODZIEŻY, LUDZIOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM.</p> <p>Zadanie 1. Utworzenie tzw. „małego gaju” dla dzieci małych i starszych.</p> <p>Zadanie 2. Organizowane wypoczynku dla dzieci we współpracy z organizacjami pozarządowymi.</p>	<p>CEL 1. AKTYWNA I ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ MIESZKAŃCÓW GMINY WIŃSKO GMINY</p> <p>KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:</p> <p>1.1. Wysoka aktywność obywatelska mieszkańców Wińska, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, osiągnięta przez zaangażowanie mieszkańców w działalność Centrum Aktywności Mieszkańców, które poprzez wolontariat i przygotowanie liderów społecznych stanie się ośrodkiem aktywności społecznej i miejscem inicjowania różnych wydarzeń na rewitalizowanym obszarze gminy.</p> <p>1.2. Rozwój integracji rodzin, integracji międzypokoleniowej i grup sąsiedzkich w społeczności lokalnej. Rozwijanie idei wolontariatu i tworzenia grup samopomocowych.</p> <p>1.3. Propagowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców, zachęcanie do korzystania z lokalnych miejsc, przestrzeni publicznych oraz usług lokalnych instytucji kulturalnych, sportowych i edukacyjnych. Zapewnienie szerokiej oferty sportowej, rekreacyjno/rozrywkowej dla mieszkańców i turystów.</p> <p>1.4. Rozwój przedsięwzięć integrujących i aktywizujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnościami i seniorów. Włączenie we wspólne działanie młodzieży, dorosłych i osób starszych w celu zwiększenia poczucia wspólnoty pomiędzy mieszkańcami</p> <p>1.5. Wsparcie różnych form aktywności, budowanie sieci współpracy i promowanie działań organizacji pozarządowych oraz aktywnych grup mieszkańców przy wykorzystaniu potencjału partnerów zewnętrznych gminy (uczelnie, instytucje powiatowe, sąsiadujące gminy, LGD).</p>	<p>Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) jest spójny z głównymi obszarami strategicznymi Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016 – 2026 (SRLG), z jej celami operacyjnymi oraz w większości pokrywa się z zadaniami, które zostały w SRLG wyznaczone do realizacji. Takie zadania jak nr 1, 2, 3, 4 i 5 celu operacyjnego II.I. wprost odnoszą się do aktywizacji i integracji społecznej na zdegradowanym obszarze gminy Wińsko. Każdy z wyznaczonych celów operacyjnych w SRLG znajduje potwierdzenie i wzmocnienie w wyznaczonych kierunkach działań rewitalizacyjnych oraz projektach do realizacji zapisanych w LPR np. zadanie 2 celu II.I. ze SRLG i kierunek działania 1.1. w celu strategicznym nr 1 LPR. Inny przykład to zadanie 3 celu II.II ze SRLG i kierunek działania 1.3, 1.4 i 1.5 w celu strategicznym nr 1 z LPR. (por. kolumna nr 1 i 2 tabeli).</p> <p>Wytyczone cele obu dokumentów</p>

I. Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016-2026.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>Zadanie 3. Organizowanie wymiany międzynarodowej dzieci i młodzieży, w tym również wspieranie młodzieży w udziale w wolontariacie międzynarodowym.</p> <p>Zadanie 4. Utworzenie w gminie ośrodka dla osób starszych.</p> <p>Zadanie 5. Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych.</p> <p>II.IV. GMINA WSPIERAJĄCA RODZINY I OSOBY ZNAJDUJĄCE SIĘ W POTRZEBIE</p> <p>Zadanie 1. Aktywizowanie osób pozostających bez zatrudnienia (m.in. prace interwencyjne, staże, wolontariat, inicjowanie grup samopomocowych).</p> <p>Zadanie 2. Uruchomienie pełnego systemu wsparcia dla rodzin (m.in. wsparcie w sytuacjach kryzysowych, wychowawczych, niezaradności życiowej, bierności, niepełnosprawności, chorób itp.).</p> <p>Zadanie 3. Utworzenie systemu opieki nad dziećmi w czasie pozaszkolnym (m.in. świetlice, szkoły w okresie ferii zimowych).</p> <p>Zadanie 4. Utworzenie systemu wsparcia dla osób zadłużonych wobec gminy (m.in. możliwość odpracowania zadłużenia wobec gminy).</p> <p>Zadanie 5. Uruchomienie ogólnodostępnej, codziennej pomocy prawnej i psychologicznej dla mieszkańców.</p> <p>Zadanie 6. Inicjowanie i propagowanie pomocy sąsiedzkiej.</p> <p>Cel operacyjny:</p> <p>I.I. STWORZENIE DOBRZYCH WARUNKÓW DO ROZWOJU SEKTORA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW</p> <p>Zadanie 1. Rozwój infrastruktury technicznej, w tym m.in. remonty dróg.</p> <p>Zadanie 3. Utworzenie Lokalnego Inkubatora Przedsiębiorczości – punktu oferującego wsparcie merytoryczne i infrastrukturalne (m.in. dostęp do Internetu) dla osób, które chcą założyć działalność gospodarczą lub już ją prowadzą oraz dla organizacji pozarządowych.</p> <p>Zadanie 4. Stworzenie wykazu poszukiwanych działalności gospodarczych oraz usług na terenie gminy.</p>	<p>1.6. Rozwój infrastruktury wspierającej aktywność obywatelską mieszkańców (wzmocnienie ciał społecznych m.in. Młodzieżowej Rady Gminy, rad sołeckich, rady seniorów, uruchomienie Centrum Aktywności Mieszkańców, rozwój instrumentów finansowych dedykowanych inicjatywom lokalnym np. zlecenie zadań publicznych, minigranty, fundusz wkładów własnych itp.).</p> <p>1.7. Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług społecznych w środowisku lokalnym.</p> <p>1.8. Rozwój inicjatyw edukacyjnych, kulturalnych i sportowych, eksponujących walory gminy i zachęcających do tworzenia przyjaznych mieszkańcom przestrzeni. Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych na obszarze objętym rewitalizacją Wińska, także takich o charakterze ponadgminnym w celu podniesienia atrakcyjności gminy.</p> <p>CEL 3. WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W ZMODERNIZOWANEJ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I INFRASTRUKTURZE TECHNICZNEJ, Z ZACHOWANIEM WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO</p> <p>KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:</p> <p>3.1. Dostosowanie infrastruktury technicznej oraz zabudowy rynku w Wińsku, do pełnienia funkcji centrum aktywności gminy, z odbywającymi się różnego rodzaju wydarzeniami lokalnymi i ponadlokalnymi.</p> <p>3.2. Zachęcanie mieszkańców, szczególnie rodzin z dziećmi, młodzieży, seniorów oraz osób niepełnosprawnych do współtworzenia i użytkowania przestrzeni publicznej obszarów rewitalizowanych.</p> <p>3.3. Adaptacja i remont istniejących obiektów i przestrzeni publicznych wraz z nadaniem im nowych funkcji: edukacyjnej, gospodarczej, integracyjnej, rekreacyjnej i turystycznej.</p> <p>3.4. Zachowanie, dostosowywanie i ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów rewitalizowanych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną, dla działalności społecznej, kulturalnej i gospodarczej.</p> <p>3.5. Poprawa stanu technicznego (termomodernizacja z wykorzystaniem ekologicznych rozwiązań, sprawna kanalizacja)</p>	<p>akcentują: wysoką rangę wzmocnienia aktywności społecznej mieszkańców, rozwój usług publicznych, poprawę stanu sieci dróg i infrastruktury gminnej, ochronę środowiska oraz rozwój potencjału turystycznego i zachowanie dziedzictwa kulturowego.</p>

I. Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016-2026.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
	<p>budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej, służących poprawie jakości powietrza, wód powierzchniowych, przyrody i klimatu akustycznego.</p> <p>3.6. Wysoki standard jakościowy dróg i infrastruktury towarzyszącej (chodniki, parkingi) na obszarze objętym rewitalizacją.</p> <p>3.7. Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze objętym rewitalizacją (likwidacja „dzikich” wysypisk).</p> <p>3.8. Rozwój infrastruktury turystycznej i sportowej na obszarze rewitalizowanym (modernizacja kompleksu obiektów sportowych w Wińsku, dostosowanie do potrzeb wypoczynku i rekreacji terenu z zalewem Słup, stworzenie systemu atrakcyjnych i bezpiecznych tras i ścieżek rowerowych z wykorzystaniem min. dawnej infrastruktury kolejowej oraz atrakcyjnych ścieżek pieszych w miejscowości Wińsko, oczyszczenie stawów).</p> <p>3.9. Sprawnie działający system identyfikacji i komunikacji wizualnej oraz informacji publicznej o zabytkach, atrakcjach turystycznych i miejscach wypoczynku (oznakowanie tras i ścieżek rowerowych, tablice informacyjne przy obiektach zabytkowych) i atrakcjach przyrodniczych.</p>	
<p>Cel strategiczny: Rozwój lokalnej przedsiębiorczości.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>I.I. STWORZENIE DOBRZYCH WARUNKÓW DO ROZWOJU SEKTORA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW</p> <p>Zadanie 1. Rozwój infrastruktury technicznej, w tym m.in. remonty dróg.</p> <p>Zadanie 2. Opracowanie systemu udogodnień dla małych i średnich przedsiębiorców.</p> <p>Zadanie 3. Utworzenie Lokalnego Inkubatora Przedsiębiorczości – punktu oferującego wsparcie merytoryczne i infrastrukturalne (m.in. dostęp do Internetu) dla osób, które chcą założyć działalność gospodarczą lub już ją prowadzą oraz dla organizacji pozarządowych.</p> <p>Zadanie 4. Stworzenie wykazu poszukiwanych działalności gospodarczych oraz usług na terenie gminy.</p> <p>Zadanie 5. Uruchomienie dostępu do szerokopasmowego Internetu (możliwość korzystania z dolnośląskiej sieci szkieletowej).</p> <p>I.III. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO W ROZWOJU GOSPODARCZYM GMINY.</p>	<p>CEL 2. TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI LOKALNEJ, WSPIERANIE ZATRUDNIENIA I AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW</p> <p>KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:</p> <p>2.1. Wykreowanie infrastruktury wspierającej lokalnych przedsiębiorców m.in. Lokalny Inkubator Produktu Lokalnego, odnowionego targowiska lokalnego, dostęp do informacji, promocję lokalnych usług i produktów, zachęcanie do tworzenia sieci współpracy.</p> <p>2.2. Aktywna promocja gminy (zwiększenie jej rozpoznawalności), poprzez podkreślanie walorów krajoznawczych, historycznych i kulturowych, ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości i różnych rodzajów turystyki (przyjazdowej, pobytowej, kwalifikowanej, sentymentalnej (etnicznej) i agroturystyki).</p> <p>2.3. Promowanie produktu lokalnego i lokalnych punktów handlowych w postaci odnowionego targowiska i bazaru lokalnego produktu.</p> <p>2.4. Wspieranie i rozwój aktywizacji zawodowej osób z grup</p>	<p>Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) jest spójny z głównymi obszarami strategicznymi Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016 – 2026 (SRLG), z jej celami operacyjnymi oraz w większości pokrywa się z zadaniami, które zostały w strategii wyznaczone do realizacji.</p> <p>Drugi obszar strategiczny SRLG skupia się na rozwoju i wspieraniu przedsiębiorczości, co również zostało mocno zaakcentowane w LPR, w celu strategicznym nr 2. Zadania SRLG z celu I.I. i I.II oraz cel nr 2 z LPR są ze sobą zbieżne (por. kolumna nr 1</p>

I. Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2016-2026.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>Zadanie 1. Rewitalizacja / rozbudowa zalewu, utworzenie kąpieliska. Zadanie 2. Tworzenie warunków / systemu zachęt do produkcji i sprzedaży produktów lokalnych. (np. poprzez Targi produktów lokalnych gminy, rozwój i promocję targowiska). Zadanie 3. Rozwój przetwórstwa rolno–spożywczego na bazie produktów lokalnych (nalewki, wina, pieczywo, dżemy, sery itp.). Zadanie 4. Stworzenie sieci sprzedaży zdrowej żywności w mniejszych miejscowościach. Zadanie 5. Utworzenie Ośrodka Sportu i Rekreacji. Zadanie 6. Budowa sieci dróg rowerowych. Zadanie 7. Rozwój bazy noclegowej i agroturystyki.</p>	<p>problemowych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>	<p>i 2 tabeli). O zachowaniu spójności świadczą bardzo wyraźnie obie listy projektów A i B w LPR odpowiadających na cele i zadania wyznaczone w SRLG np. budowa tras rowerowych, rewitalizacja zalewu Słup, rewitalizacja targowiska gminnego w Wińsku czy bazarek produktu lokalnego z winiarnią, lokalny inkubator przedsiębiorczości społecznej i wiele innych.</p>
II. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wińsko na lata 2016-2026.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>Cel strategiczny: Aktywna, zintegrowana i zaradna społeczność lokalna. Cele operacyjne: II.I. TWORZENIE PRZESTRZENI SPRZYJAJĄCYCH AKTYWIZACJI I INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW Zadanie 1. Organizowanie cyklicznych spotkań organizacji pozarządowych i grup nieformalnych w celu wzajemnego poznania, integracji, nawiązywania współpracy. Zadanie 2. Uruchomienie klubu integracji społecznej lub miejsca o podobnej funkcji, aktywizującego osoby niezaradne życiowo. Zadanie 3. Uruchomienie klubu młodzieżowego. Zadanie 4. Uruchomienie klubu/-ów seniora (inicjowanie wspólnych działań np. wieczorków tanecznych). Zadanie 5. Zaangażowanie animatorów sportu w celu zachęcenia mieszkańców i ich rodzin do aktywnego spędzania wspólnie wolnego czasu. II.II. PIELĘGNOWANIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ MIESZKAŃCÓW.</p>	<p>CEL 1. AKTYWNA I ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ MIESZKAŃCÓW GMINY WIŃSKO GMINY KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH: 1.1 Wysoka aktywność obywatelska mieszkańców Wińska, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, osiągana przez zaangażowanie mieszkańców w działalność Centrum Aktywności Mieszkańców, które poprzez wolontariat i przygotowanie liderów społecznych stanie się ośrodkiem aktywności społecznej i miejscem inicjowania różnych wydarzeń na rewitalizowanym obszarze gminy. 1.2 Rozwój integracji rodzin, integracji międzypokoleniowej i grup sąsiedzkich w społeczności lokalnej. Rozwijanie idei wolontariatu i tworzenia grup samopomocowych. 1.3 Propagowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców, zachęcanie do korzystania z lokalnych miejsc, przestrzeni publicznych oraz usług lokalnych instytucji kulturalnych, sportowych i edukacyjnych. Zapewnienie szerokiej oferty sportowej, rekreacyjno/rozrywkowej dla mieszkańców i turystów. 1.4 Rozwój przedsięwzięć integrujących i aktywizujących osoby</p>	<p>LPR jest spójny z zapisami, w tym z głównymi celami strategicznymi i operacyjnymi Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wińsko na lata 2016 – 2026 (SIRPS). W procesie tworzenia tego dokumentu uznano, iż nie ma potrzeby tworzenia w tak małej jednostce samorządowej odrębnych strategii. Stąd SIRPS jest substrategią wobec SRLG. Tym samym cele w ramach LPR powstawały na bazie celów wyznaczonych w SRLG i SIRPS, odnosząc je do wyznaczonego obszaru rewitalizacji i jego kluczowych problemów. Za priorytety w obu dokumentach uznano:</p>

II. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wińsko na lata 2016-2026.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>Zadanie 1. Stworzenie katalogu (strony internetowej) twórców lokalnych. Zadanie 2. Kulturowanie tradycji pod patronatem lokalnych organizacji pozarządowych i ciał konsultacyjno-doradczych gminy Wińsko. Zadanie 3. Organizacja cyklicznych imprez dla poszczególnych grup wiekowych mieszkańców.</p> <p>II.III. GMINA PRZYJAZNA DZIECIOM I MŁODZIEŻY, LUDZIOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM.</p> <p>Zadanie 1. Utworzenie tzw. „małpiego gaju“ dla dzieci małych i starszych. Zadanie 2. Organizowane wypoczynku dla dzieci we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Zadanie 3. Organizowanie wymiany międzynarodowej dzieci i młodzieży, w tym również wspieranie młodzieży w udziale w wolontariacie międzynarodowym. Zadanie 4. Utworzenie w gminie ośrodka dla osób starszych. Zadanie 5. Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych.</p> <p>II.IV. GMINA WSPIERAJĄCA RODZINY I OSOBY ZNAJDUJĄCE SIĘ W POTRZEBIE</p> <p>Zadanie 1. Aktywizowanie osób pozostających bez zatrudnienia (m.in. prace interwencyjne, staże, wolontariat, inicjowanie grup samopomocowych). Zadanie 2. Uruchomienie pełnego systemu wsparcia dla rodzin (m.in. wsparcie w sytuacjach kryzysowych, wychowawczych, niezaradności życiowej, bierności, niepełnosprawności, chorób itp.). Zadanie 3. Utworzenie systemu opieki nad dziećmi w czasie pozaszkolnym (m.in. świetlice, szkoły w okresie ferii zimowych). Zadanie 4. Utworzenie systemu wsparcia dla osób zadłużonych wobec gminy (m.in. możliwość odpracowania zadłużenia wobec gminy). Zadanie 5. Uruchomienie ogólnodostępnej, codziennej pomocy prawnej i psychologicznej dla mieszkańców. Zadanie 6. Inicjowanie i propagowanie pomocy sąsiedzkiej.</p>	<p>zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełno sprawnościami i seniorów. Włączenie we wspólne działanie młodzieży, dorosłych i osób starszych w celu zwiększenia poczucia wspólnoty pomiędzy mieszkańcami</p> <p>1.5 Wsparcie różnych form aktywności, budowanie sieci współpracy i promowanie działań organizacji pozarządowych oraz aktywnych grup mieszkańców przy wykorzystaniu potencjału partnerów zewnętrznych gminy (uczelnie, instytucje powiatowe, sąsiadujące gminy, LGD).</p> <p>1.6 Rozwój infrastruktury wspierającej aktywność obywatelską mieszkańców (wzmocnienie ciał społecznych m.in. Młodzieżowej Rady Gminy, rad sołeckich, rady seniorów, uruchomienie Centrum Aktywności Mieszkańców, rozwój instrumentów finansowych dedykowanych inicjatywom lokalnym np. zlecenie zadań publicznych, minigranty, fundusz wkładów własnych itp.).</p> <p>1.7 Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług społecznych w środowisku lokalnym.</p> <p>1.8 Rozwój inicjatyw edukacyjnych, kulturalnych i sportowych, eksponujących walory gminy i zachęcających do tworzenia przyjaznych mieszkańcom przestrzeni. Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych na obszarze objętym rewitalizacją Wińska, także takich o charakterze ponadgminnym w celu podniesienia atrakcyjności gminy.</p> <p>CEL 3. WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W ZMODERNIZOWANEJ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I INFRASTRUKTURZE TECHNICZNEJ, Z ZACHOWANIEM WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO</p> <p>KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:</p> <p>3.1. Dostosowanie infrastruktury technicznej oraz zabudowy rynku w Wińsku, do pełnienia funkcji centrum aktywności gminy, z odbywającymi się różnego rodzaju wydarzeniami lokalnymi i ponadlokalnymi.</p> <p>3.2. Zachęcanie mieszkańców, szczególnie rodzin z dziećmi, młodzieży, seniorów oraz osób niepełnosprawnych do współtworzenia i użytkowania przestrzeni publicznej obszarów rewitalizowanych.</p>	<p>aktywizację społeczno-zawodową społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społ. (osoby z pozostające długo bez zatrudnienia, zagrożone marginalizacją, z niepełno sprawnościami i starsze), integrację społeczną, poprawa dostępu mieszkańców do usług społecznych w środowisku lokalnym. Jest to zgodne z założeniami procesów rewitalizacji i raktowane jako kluczowe elementy, które będą decydowały o jego powodzeniu. Spójność została zachowana na poziomie celów strategicznych, operacyjnych i projektowanych zadań czego świadectwem są obie list projektów A i B w LPR. Odpowiadają one na zdiagnozowane zjawiska negatywne i na cele i zadania wyznaczone w SIRPS jako części SRLG. Są to np. uruchomienie Klubu Aktywności Mieszkańców, rewitalizacja przestrzeni publicznych w Wińsku, Smogorzówku, Przyborowie budowa tras rowerowych, rewitalizacja zalewu Słup, rewitalizacja targowiska gminnego w Wińsku czy bazarok produktu lokalnego z winiarnią, lokalny inkubator przedsiębiorczości społecznej i wiele innych.</p>

II. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wińsko na lata 2016-2026.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
	<p>3.3. Adaptacja i remont istniejących obiektów i przestrzeni publicznych wraz z nadaniem im nowych funkcji: edukacyjnej, gospodarczej, integracyjnej, rekreacyjnej i turystycznej.</p> <p>3.4. Zachowanie, dostosowywanie i ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów rewitalizowanych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną, dla działalności społecznej, kulturalnej i gospodarczej.</p> <p>3.6. Wysoki standard jakościowy dróg i infrastruktury towarzyszącej (chodniki, parkingi) na obszarze objętym rewitalizacją.</p> <p>3.7. Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze objętym rewitalizacją (likwidacja „dzikich” wysypisk).</p> <p>3.8. Rozwój infrastruktury turystycznej i sportowej na obszarze rewitalizowanym (modernizacja kompleksu obiektów sportowych w Wińsku, dostosowanie do potrzeb wypoczynku i rekreacji terenu z zalewem Słup, stworzenie systemu atrakcyjnych i bezpiecznych tras i ścieżek rowerowych z wykorzystaniem min. dawnej infrastruktury kolejowej oraz atrakcyjnych ścieżek pieszych w miejscowości Wińsko, oczyszczenie stawów).</p> <p>3.9. Sprawnie działający system identyfikacji i komunikacji wizualnej oraz informacji publicznej o zabytkach, atrakcjach turystycznych i miejscach wypoczynku (oznakowanie tras i ścieżek rowerowych, tablice informacyjne przy obiektach zabytkowych) i atrakcjach przyrodniczych.</p>	

III. Gminy Wińsko	Program Ochrony Środowiska	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>Cel główny dla Wińska: „Rozwój gospodarczy gminy przy bardzo mocnym zaakcentowaniu konieczności zachowania i wykorzystania walorów przyrodniczych” wyrażający się silnym sektorem Małej i Średniej Przedsiębiorczości (MŚP) opartym na: nowoczesnym, konkurencyjnym rolnictwie i rynku rolnym gospodarce turystycznej opartej o walory przyrodnicze infrastrukturze umożliwiającej rozwój MŚP infrastrukturze proekologicznej i wyrażającym się Programami i Projektami.</p> <p>Program: Program wykorzystania kopaliny. Program: Wzmocnienie sektora MŚP. Program: Zagospodarowanie ścieków. Program: Neutralizacja i zagospodarowanie odpadów stałych. Program: Poprawa jakości dostarczanej wody. Program: Energetyczne wykorzystanie biomasy. Program: Wspieranie aktywnego wypoczynku na terenie gminy.</p>	<p>CEL 2. TWORZENIE WARUNKÓW ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI LOKALNEJ, WSPIERANIE ZATRUDNIENIA I AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW</p> <p>KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:</p> <p>2.1. Wykreowanie infrastruktury wspierającej lokalnych przedsiębiorców m.in. Lokalny Inkubator Produktu Lokalnego, odnowionego targowiska lokalnego, dostęp do informacji, promocję lokalnych usług i produktów, zachęcanie do tworzenia sieci współpracy.</p> <p>CEL 3. WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W ZMODERNIZOWANEJ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I INFRASTRUKTURZE TECHNICZNEJ, Z ZACHOWANIEM WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO</p> <p>KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:</p> <p>3.2. Zachęcanie mieszkańców, szczególnie rodzin z dziećmi, młodzieży, seniorów oraz osób niepełnosprawnych do współtworzenia i użytkowania przestrzeni publicznej obszarów rewitalizowanych.</p> <p>3.3. Adaptacja i remont istniejących obiektów i przestrzeni publicznych wraz z nadaniem im nowych funkcji: edukacyjnej, gospodarczej, integracyjnej, rekreacyjnej i turystycznej.</p> <p>3.7. Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze objętym rewitalizacją (likwidacja „dzikich” wysypisk).</p> <p>3.8. Rozwój infrastruktury turystycznej i sportowej na obszarze rewitalizowanym (modernizacja kompleksu obiektów sportowych w Wińsku, dostosowanie do potrzeb wypoczynku i rekreacji terenu z zalewem Słup, stworzenie systemu atrakcyjnych i bezpiecznych tras i ścieżek rowerowych z wykorzystaniem min. dawnej infrastruktury kolejowej oraz atrakcyjnych ścieżek pieszych w miejscowości Wińsko, oczyszczenie stawów).</p> <p>3.9. Sprawnie działający system identyfikacji i komunikacji wizualnej oraz informacji publicznej o zabytkach, atrakcjach turystycznych i miejscach wypoczynku (oznakowanie tras i ścieżek rowerowych, tablice informacyjne przy obiektach zabytkowych) i atrakcjach przyrodniczych.</p>	<p>Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) jest spójny z głównymi programami i celami strategicznymi Programu Ochrony Środowiska Gminy Wińsko (POŚ) oraz w większości pokrywa się z zadaniami, które zostały w strategii wyznaczone do realizacji.</p> <p>Drugi program strategiczny POŚ skupia się na rozwoju i wspieraniu przedsiębiorczości, co również zostało mocno zaakcentowane w LPR, w celu strategicznym nr 2. Zadania SRLG z celu I.I. i I.II oraz cel nr 2 z LPR.</p> <p>Program: Neutralizacja i zagospodarowanie odpadów stałych jest spójny z celem strategicznym nr 3 kierunku działania 3.7. Program: Wspieranie aktywnego wypoczynku na terenie gminy zbieżny z kierunkami 3.3, 3.8, 3.9.</p>	

IV. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wińsko.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN), został opracowany w 2015 roku. Określono w nim długoterminową strategię, cele, zobowiązania i zadania do realizacji.</p> <p>Opracowanie Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wińsko jest zobowiązaniem do wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego opartego na polityce niskoemisyjnej, w szczególności w obszarach, na które gmina ma bezpośredni lub pośredni wpływ.</p> <p>Cel strategiczny: Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Wińsko poprzez podejmowanie działań ukierunkowanych na zmniejszenie zużycia energii i paliw w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń, w tym gazów cieplarnianych, poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w sektorach, na które gmina ma wpływ oraz kreowanie możliwości przechodzenia w kierunku gospodarki niskoemisyjnej w sektorach na które gmina nie ma wpływu. (PGN dla Gminy Wińsko, str. 68).</p> <p>Zadania:</p> <p>Zadanie 1. Kompleksowa termomodernizacja obiektów gminnych.</p> <p>Zadanie 3 Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy.</p> <p>Zadanie 4 Modernizacja oraz remont dróg gminnych.</p> <p>Zadanie 5 Modernizacja oświetlenie ulicznego.</p> <p>Zadanie 6 Instalacja zestawów fotowoltaicznych.</p>	<p>CEL 3. WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W ZMODERNIZOWANEJ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I INFRASTRUKTURZE TECHNICZNEJ, Z ZACHOWANIEM WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO</p> <p>KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:</p> <p>3.1. Dostosowanie infrastruktury technicznej oraz zabudowy rynku w Wińsku, do pełnienia funkcji centrum aktywności gminy, z odbywającymi się różnego rodzaju wydarzeniami lokalnymi i ponadlokalnymi.</p> <p>3.2. Zachęcanie mieszkańców, szczególnie rodzin z dziećmi, młodzieży, seniorów oraz osób niepełnosprawnych do współtworzenia i użytkowania przestrzeni publicznej obszarów rewitalizowanych.</p> <p>3.3. Adaptacja i remont istniejących obiektów i przestrzeni publicznych wraz z nadaniem im nowych funkcji: edukacyjnej, gospodarczej, integracyjnej, rekreacyjnej i turystycznej.</p> <p>3.4. Zachowanie, dostosowywanie i ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów rewitalizowanych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną, dla działalności społecznej, kulturalnej i gospodarczej.</p> <p>3.5. Poprawa stanu technicznego (termomodernizacja z wykorzystaniem ekologicznych rozwiązań, sprawna kanalizacja) budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej, służących poprawie jakości powietrza, wód powierzchniowych, przyrody i klimatu akustycznego.</p> <p>3.6. Wysoki standard jakościowy dróg i infrastruktury towarzyszącej (chodniki, parkingi) na obszarze objętym rewitalizacją.</p> <p>3.7. Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze objętym rewitalizacją (likwidacja „dzikich” wysypisk).</p> <p>3.8. Rozwój infrastruktury turystycznej i sportowej na obszarze rewitalizowanym (modernizacja kompleksu obiektów sportowych w Wińsku, dostosowanie do potrzeb wypoczynku i rekreacji terenu z zalewem Słup, stworzenie systemu atrakcyjnych i bezpiecznych tras i ścieżek rowerowych z wykorzystaniem min. dawnej infrastruktury</p>	<p>Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) pozostaje spójny z zapisami, Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN), opracowanego w 2015 roku dla gminy Wińsko. Każdy projekt i przedsięwzięcie rewitalizacyjne zaplanowane w LPR uwzględnia na etapie realizacji zachowanie wysokich standardów dbałości o środowisko naturalne, w tym redukcji niskiej emisji, termomodernizację obiektów publicznych oraz możliwość wykorzystania OZE. O zachowaniu spójności świadczą bardzo wyraźnie obie listy projektów A i B w LPR odpowiadających na cele i zadania wyznaczone w PGN np. termomodernizacja budynku urzędu gminy z wyposażeniem jej w instalacje fotowoltaiczne i przeprowadzenie kampanii promocyjnej OZE, budowa tras rowerowych, rewitalizacja rynku w Wińsku i ulicy Mickiewicza z instalacją energooszczędnego oświetlenia, rewitalizacja zalewu Słup i inne.</p>

IV. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wińsko.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
	<p>kolejowej oraz atrakcyjnych ścieżek pieszych w miejscowości Wińsko, oczyszczenie stawów).</p> <p>3.9. Sprawnie działający system identyfikacji i komunikacji wizualnej oraz informacji publicznej o zabytkach, atrakcjach turystycznych i miejscach wypoczynku (oznakowanie tras i ścieżek rowerowych, tablice informacyjne przy obiektach zabytkowych) i atrakcjach przyrodniczych.</p>	

I. Strategia Rozwoju Powiatu Wołowskiego do roku 2020	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>Strategia Rozwoju Powiatu Wołowskiego do roku 2020 została opracowana w 2015 roku. Określono w nim długoterminową strategię, w poszczególnych sferach rozwoju, cele strategiczne i priorytety. Ich zapis brzmi następująco:</p> <p>SFERA PRZESTRZENNA.</p> <p>cel strategiczny: Zapewnienie ładu przestrzennego poprzez modernizację infrastruktury technicznej i komunikacyjnej przy jednoczesnej ochronie obszarów o wysokiej wartości przyrodniczej</p> <p>Priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Racjonalne zagospodarowanie przestrzenne z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych • Społeczność lokalna o wysokiej świadomości ekologicznej, odpowiedzialnie korzystająca z zasobów naturalnych • Nowoczesna, bezpieczna i uporządkowana infrastruktura komunikacyjna będąca spójną częścią układu regionalnego; <p>SFERA GOSPODARCZA.</p> <p>cel strategiczny: Podniesienie konkurencyjności Powiatu Wołowskiego Poprzez zapewnienie korzystnych warunków inwestowania i zatrudnienia oraz wspieranie aktywności mieszkańców przy wykorzystaniu istniejącego potencjału gospodarczego i turystycznego</p> <p>Priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wszechstronne wsparcie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw • Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami aktywnie wspieranego rynku pracy; 	<p>CEL 1. AKTYWNA I ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ MIESZKAŃCÓW GMINY WIŃSKO GMINY</p> <p>CEL 2. TWORZENIE WARUNKÓW ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI LOKALNEJ, WSPIERANIE ZATRUDNIENIA I AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW.</p> <p>CEL 3. WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W ZMODERNIZOWANEJ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I INFRASTRUKTURZE TECHNICZNEJ, Z ZACHOWANIEM WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO</p>	<p>Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) pozostaje spójny z zapisami Strategia Rozwoju Powiatu Wołowskiego do roku 2020 (SRPW). Spójność dokumentów została zachowana na poziomie sfer i celów strategicznych. LPR i SRPW podkreślają konieczność rozwoju potencjału lokalnego w sferze rozwoju małej przedsiębiorczości, wzmacniania integracji społecznej, zaangażowanych postaw społecznych i obywatelskich, że Wińsko jest gminą atrakcyjną do życia: mieszkania, odpoczynku i pracy. W tym zapisy obu dokumentu podkreślają konieczność budowania więzi i tożsamości mieszkańców z miejscem, w którym żyją. W obu dokumentach wskazuje się na konieczność zachowania dziedzictwa lokalnego i rozwoju opartego na zachowaniu wysokich walorów środowiska</p>

I. Strategia Rozwoju Powiatu Wołowskiego do roku 2020	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>SFERA SPOŁECZNA. cel strategiczny: Rozwijanie otwartej, wykształconej i twórczej społeczności lokalnej, wrażliwej na potrzeby innych i aktywnie uczestniczącej w życiu publicznym Priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mieszkańcy świadomi swojej tożsamości, chroniący dziedzictwo i tradycje lokalne i angażujący się w życie kulturalne, • Mieszkańcy o wysokiej świadomości społecznej i aktywni w życiu publicznym, • Wysoka jakość pomocy społecznej zapewniająca integrację społeczną i przeciwdziałająca wykluczeniu społecznemu; 		<p>naturalnego..</p>
II. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wińsko	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>Aktualnie gmina jest przed rozpoczęciem prac nad nowym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, bowiem obowiązujące Studium zostało sporządzone w trybie nieobowiązującej już ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 1999 r., Nr 15 poz. 1939 z późn. zm.).</p>	<p>Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne zapisane w LPR są zgodne z polityką przestrzenną Gminy.</p>	<p>Aktualizacja Studium uwzględni m.in. zapisy ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.</p>

III. Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” 2014-2020	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wińsko	Uzasadnienie spójności
<p>Cele ogólne:</p> <p>Cel główny 1. Zachowanie dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego obszaru w oparciu o przedsiębiorczość mieszkańców i rozwój turystyki w regionie</p> <p>1.2. Utworzenie oferty usług i produktów lokalnych opartych o lokalne zasoby,</p> <p>1.3. Tworzenie nowych i rozwój istniejących źródeł dochodów i miejsc pracy na terenach wiejskich;</p> <p>Cel główny 2. Budowa zintegrowanego, wykształconego i aktywnego społeczeństwa obywatelskiego oraz wzrost poczucia tożsamości mieszkańców z regionem Krainy Łęgów Odrzańskich</p> <p>2.1. Wsparcie różnych form aktywności społecznej i inicjatyw oddolnych na obszarach wiejskich, w szczególności realizowanych dla przedstawicieli grup defaworyzowanych,</p> <p>2.2. Animowanie i podtrzymywanie wielokulturowego życia obszaru oraz dbanie o jego zasoby przyrodnicze i spuściznę historyczną.</p>	<p>CEL 1. ROZWÓJ AKTYWNOŚCI LOKALNEJ I WZMOCNIENIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW GMINY</p> <p>CEL 2. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, WSPIERANIE ZATRUDNIENIA I AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW</p> <p>CEL 3. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ MODERNIZACJĘ I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ Z ZACHOWANIEM WYSOKICH STANDARÓW DBAŁOŚCI O ŚRODOWISKO NATURALNE</p>	<p>Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) pozostaje spójny z zapisami Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” 2014-2020. Spójność dokumentów została zachowana na poziomie celów strategicznych oraz w zapisach wizji LPR. LPR był tworzony m.in. z uwzględnieniem informacji zawartych w LSR Lokalnej Grupy Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” 2014-2020. Spójność została zachowana na poziomie strategicznym i taktycznym mimo odmiennej skali i wyznaczonego obszaru wsparcia. W obu dokumentach ważny jest: rozwój kapitału społecznego, wzmocnienie potencjału społeczności lokalnej, wykorzystanie zasobów lokalnych i rozwój przedsiębiorczości na bazie tych zasobów – walorów naturalnych, przyrodniczych, kulturowych, produktów lokalnych i inne.</p>

10. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW, ORAZ GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY WIŃSKO W PROCES REWITALIZACJI

Trwałe i efektywne zaangażowanie całych społeczności lokalnych, ich reprezentantów, organizacji pozarządowych i innych, różnego rodzaju formalnych i nieformalnych, indywidualnych i zbiorowych interesariuszy jest naczelną zasadą procesu rewitalizacji, prowadzonego zgodnie z wymogami dokumentów programowych i regulacjami normatywnymi w nowym okresie programowania. Doświadczenia europejskie i polskie pokazują, iż bez partycypacji społecznej nie są możliwe do osiągnięcia cele rewitalizacji. W dążeniu do możliwie maksymalnego w zastanych warunkach uspołecznienia prac nad *Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Wińsko na lata 2015-2024* realizowano model, który nazwano 6xP. Oto jego główne założenia:

Ryc. 10.1. Sześć zasad rewitalizacji

PARTYCYPACJA – aktywne włączenie społeczności lokalnej i jej przedstawicieli w prace nad programem rewitalizacji, na różnych jego etapach – od fazy diagnozy, poprzez wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, wypracowanie wizji i celów, zebranie i wybór projektów rewitalizacyjnych, aż do przyjęcia projektu i uchwalenia LPR. Dokument powinien być tworzony z udziałem mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji społecznych, którzy stali się autorami zasadniczych jego elementów. Ważnym aspektem zasady partycypacji jest dążenie do zapewnienia obecności w tym procesie reprezentantów różnych zainteresowanych grup (poprzez aktywne ich informowanie i rekrutację do zespołu i zachęcanie do udziału w różnych formach partycypacji). Równie ważne jest ukształtowanie takich procedur uczestnictwa, aby stwarzały one warunki do współpracy i zawarcia porozumienia wokół kluczowych zapisów programu rewitalizacji. Sukces procesu rewitalizacji wymaga bowiem, by stanowiący jego podstawę dokument zawierał nie tylko diagnozę, cele i działania priorytetowe z perspektywy władzy lokalnej, ale też aby jego zapisy opierały się na wartościach cenionych przez mieszkańców, odpowiadały ich postrzeganiu sytuacji wspólnoty lokalnej i formułowały cele i sposoby dojścia do nich jak najpowszechniej akceptowane w społeczności.

PROCES – rewitalizacji nie da się i nie należy sprowadzać do procedury opracowania lokalnych programów rewitalizacji, a tym bardziej do jednorazowego aktu uchwalenia programu. Jest to złożone wewnętrznie przedsięwzięcie. Zapoczątkowuje go refleksja nad istniejącym stanem wyjściowym, jego diagnozą i analizą sytuacji gminy, terenu zdegradowanego i obszaru ostatecznie wybranego do rewitalizacji. Jej rezultatem jest stworzenie programu, który powinien być względnie prostą i klarowną deklaracją przyjętych priorytetów rewitalizacyjnych na kolejne lata oraz sposobów ich wdrażania. Rewitalizacja ze swojej natury jest procesem długotrwałym i złożonym, stąd też jego wdrażanie musi oznaczać konieczność ciągłego monitorowania i okresowej ewaluacji programu, a niekiedy także jego aktualizacji. Wdrażanie dokumentu, monitoring i ewaluacja powinny się odbywać sposób uspołeczniony.

PRZESTRZEŃ – rewitalizacja jest procesem odbywającym się w określonej przestrzeni fizycznej i społecznej. Zawarty w regulacjach normatywnych postulat zintegrowania działań społecznych, przestrzennych i gospodarczych przy jednoczesnej jej terytorialnej koncentracji, wymaga takiego zorganizowania tego procesu, aby w sposób należyty gromadzić i wykorzystywać wiedzę o terytorialnym wymiarze różnych zjawisk społecznych. „Odczytanie” przestrzeni miejskiej powinno oznaczać konieczność korzystania z danych dostępnych w instytucjach publicznych, ale także sięgnięcie po wiedzę, jaką posiadają mieszkańcy, którzy reprezentując różne obszary, „czują” wiele problemów i zjawisk społecznych, wymagających interwencji rewitalizacyjnej. To kolejna okoliczność, która powoduje, że proces ten powinien być oparty na bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami i włączeniu ich we współdecydowanie o kwestiach kluczowych dla społeczności lokalnej.

PARTNERSTWO – rewitalizacja, będąc procesem społecznym, operuje na określonym układzie potrzeb i interesów jej mieszkańców. Funkcję koordynatora powinien spełniać przedstawiciel władzy lokalnej, który jednak w swych działaniach umiejętnie realizuje postulat poszanowania odrębności i samodzielności innych osób i instytucji, którym zależy na rozwoju lokalnym. Celem jego działania powinno być łączenie zasobów, wiedzy, doświadczenia różnych interesariuszy oraz stworzenie warunków do realnego współdecydowania, ale i współodpowiedzialności mieszkańców, a zwłaszcza lokalnych liderów za przyjęte do realizacji projekty oraz całość programu rewitalizacji.

PRZYWÓDZTWO – głównymi realizatorami postanowień programu rewitalizacji tworzonego wspólnie z liderami społecznymi i mieszkańcami, jest grupa przedstawicieli czołowych instytucji w mieście. To liderzy procesu, którzy powinni współpracować ze sobą, wdrażając zapisy programu. Opracowanie programu i realizacja procesu rewitalizacji powinna polegać na wykorzystaniu potencjału liderów lokalnych. Pierwszeństwo mają działania polegające na inspirowaniu, zachęcaniu, animowaniu, koordynowaniu i liderowaniu, a nie odgórnym komenderowaniu, wydawaniu poleceń i decyzji. Tak rozumiane przywództwo powinno towarzyszyć procesowi rewitalizacji na wszystkich jego etapach.

PROFESJONALIZM – polega na dążeniu do podejmowania działań opartych na pogłębionej i aktualnej wiedzy o rewitalizacji i towarzyszących jej zjawiskach. Można i należy tym samym

wykorzystać wiedzę i doświadczenie ekspertów oraz zasoby informacji dostępne w różnych źródłach. Takie podejście do procesu daje gwarancje poprawności merytorycznej i metodologicznej procesu opracowywania LPR, a następnie jego realizacji.

Prace nad sporządzeniem Lokalnego Programu Rewitalizacji odbywały się w kilku zasadniczych etapach. W ich trakcie zgodnie z założeniami tego procesu określonymi ustawie o rewitalizacji i wytycznych starano się zapewnić jak najszerszy udział mieszkańców oraz różnych środowisk społecznych w tym organizacji pozarządowych. Partycypacyjne podejście do procesu rewitalizacji jest traktowane jako warunek niezbędny dla kształtowania treści tego dokumentu ze szczególnych uwzględnieniem wyboru projektów rewitalizacyjnych a także jako podstawa dla prawidłowego ich wdrażania oraz zgodnego ze standardami jakości osiągnięcia celów i zarządzania oraz ewaluacji tego procesu.

W tym celu zrealizowano następujące formy partycypacji, które zapewniły aktywność mieszkańców i ich przedstawicieli w tym procesie:

- 1) przeprowadzono identyfikację interesariuszy procesu rewitalizacji i na jej podstawie zrekrutowano skład Zespołu Roboczego ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- 2) powołano Zespół Roboczy ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji. Do 15 osobowego składu stale dopraszano przedstawicieli różnych środowisk społecznych, we wszystkich fazach procesu opracowywania LPR,
- 3) przeprowadzono uspołecznioną diagnozę stanu gminy, min. Poprzez przeprowadzenie lokalnego sondażu społecznego.
- 4) zrealizowano 3 grupowe wywiady pogłębione z mieszkańcami: sołtysami, nauczycielami i liderami organizacji pozarządowych, które następnie opracowano w formie raportu stanowiącego pogłębioną diagnozę obszaru zdegradowanego i stanowiły istotny element procesu delimitacji obszarów zdegradowanego i objętego rewitalizacją,
- 5) przeprowadzono 5 warsztatów konsultacyjnych z udziałem zespołu ds. rewitalizacji i mieszkańców gminy, w tym dwa w formie spacerów badawczych. Pierwszy spacer odbył się

na terenie Wińska a drugi objął miejscowości Białków, Smogorzówek i Przyborów. Pozostałe 3 warsztaty były kolejno poświęcone: identyfikacji problemów i miejsc problemowych na terenie gminy oraz delimitacji obszaru zdegradowanego i objętego rewitalizacją. W ich trakcie skonsultowane zostały także obie listy projektów rewitalizacyjnych oraz wizja i kierunki zawarte w dokumencie.

6) zrealizowano film dokumentujący problemy rewitalizacyjne gminy, w którym min. zebrano opinie interesariuszy procesu rewitalizacji,

7) korespondencyjne i bezpośrednie zbieranie fiszek projektów rewitalizacyjnych - samą fiszkę projektową skonsultowano na jednym z warsztatów,

8) przy wykorzystaniu Wińskiej Platformy Konsultacyjnej przeprowadzono czat internetowy z mieszkańcami gminy, w trakcie którego zbierano opinie dotyczące procesu rewitalizacji oraz pomysły na projekty rewitalizacyjne,

9) zrealizowano konferencje otwierającą i zamykającą projekt z udziałem szerokiego grona mieszkańców gminy.

Zaproponowane formy udziału mieszkańców w działaniach partycypacyjnych cieszyły się wysoką frekwencją a co najważniejsze przyniosły bardzo bogaty materiał informacyjny, który został następnie spożytkowany w trakcie opracowywania dokumentu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wińsko na lata 2015-2024.

Na etapie wdrażania i monitorowania planuje się włączyć interesariuszy procesu rewitalizacji poprzez: 1) spotkania Zespołu do spraw rewitalizacji, 2) połączenie procesów monitoringu i ewaluacji wdrażania *Strategii Rozwoju Gminy Wińsko*, *Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych* oraz *Lokalnego Programu Rewitalizacji* i cykliczne podsumowania prac podczas otwartych spotkań Zespołu do spraw rewitalizacji. Pozwoli to połączyć i uspołnić decyzje strategiczne podejmowane w gminie, promować sukcesy w procesie rewitalizacji, a nade wszystko – wzmacniać sieci współpracy głównych interesariuszy procesu rewitalizacji i zarządzania strategicznego gminą.